

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám bonyol és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 768. Kiadóhivatal 768.

szelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Blaháné.

Irta: Váradi Antal.

Ezen a néven írta be magát a magyar nemzet szívébe, ezen a néven ünnepeljük azt a művésznőt, aki félszáz esztendő telt a forró deszkákon s művészetének a virágai nem hervadtak el, hanem nyitottak, nyílnak és virítani fognak, amíg „magyar ajkon magyar dal zeneg!”

Ez az asszony a magyar színpadé volt, az is maradt. Ezt a művésznőt irigyelte tőlünk a külföld, de el nem hódította. Ezt az aranyos kedélyt meg nem törte ötven esztendő nehéz küzdelme, — ennek a színésznőnek sohasem volt harcza társával, társnőivel, soha az ő szívét irigység, ellenségeskedés nem bántotta, tisztelte azokat, akiket nagyokul a színpadon talált, mikor erre a pályára lépett, szerette a nyomába lépő új nemzedéket; soha senki koszoruját meg nem tépte, a magáét másokkal megosztotta, a maga sikereire nem volt büszke, de boldog volt a mások dicsőségén. Csupa jószág, csupa szeretet kollégái iránt, olyan

csodálatos művésznő, akinek soha sem voltak ellenségei.

Abban a festett világban, amely a hirtelen növő babérfák és a hirtelen száradó koldusbotok hazája — ő eltöltött egy ember-öltőt, anélkül, hogy valaha valakinek fájdalmat okozott volna. Hódolásra méltó, mint asszony, imáadásra, mint kolléga s bámulatra, mint művésznő. Egész irodalmat teremtett, amelynek alapeszméje az ő szeretetreméltó, páratlan művészi egyénisége körül fordult meg, s mikor Tóth Ede, Csepreghy, Rákosi, Almási Tihamér, Abonyi, Berczik s társaik népszínművet írtak — az első napra egy nevet jegyeztek föl, a Blaháné nevét, s amelyik színlapon ez a talizmán ragyogott, annak a sikere meg volt pecsételve. Blaháné neve a diadal, Blaháné művészete a siker. A fiatal gyerek csattogó dalában apáink gyönyörködtek, a virágzó hajadon művészete minket ragadott el s a tündérszép asszony színpadi alkotásainak, ezüstcsengésű, fogyhatatlan hangjának a fiaink tapsolnak lelkesen, és szent hittem, hogy a magyarok Istene juttat az ő színpadi varázsából még az unokáinknak is!

Es annyi babér és diadal után, virágerdőben járva, tapsok örök-lelkes zenéjéhez szokva, soha, semmiféle elbizakodottság ő rajta erőt nem vett. Az ország első színpadától kezdve mindenütt otthon volt, egész a provincia legsze-

rényebb truppjág, mert nem volt az a megszorult szegény vidéki direktor, aki, ha megnehezült fölötte a publikum közönye s hozzá appellált, — csalódott volna benne. Téli idején, sokszor beteg, fáradtan leutazott az ország szélére, hogy segítsen a szegény kollégáknak, mert hát — az éhség fáj.

És azért maradt ő a nemzet igazi csalogánya, amely legszebben énekel, de azért a legegyszerűbb, aranytollakban, díszben, kincsekben a legszegényebb madár. Mert ha ezeket szerzett is — ezeket osztott szíjjel, s százával tudnám én felsorolni azt a tömördek megszorult színészt, színésznőt, rokont, barátot, idegent, akiket az ő jó szíve tartott fenn, mentett meg, segített föl s ha egy garasa volt, megosztotta a szűkölködővel, míg ő maga szegény maradt. Igen is, tudja meg az ország, hogy nem volt Magyarországon szegény vidéki komédiás — pedig van ilyen hazaszerte elég, — aki hozzá fordult volna anélkül, hogy nyomoruságán ne segített volna. A művészetnek élt és szegény kollégáinak szerzett. Ezért maradt csalogány, egyszerű, fénytelen, de a legszebben daloló, mert az ő szívét a szegények áldották, az ő dalát a gazdagok s szegények egyaránt ünnepelték.

Ime, ahelyett, hogy művészetének dicshimnuszát zengeném, az ő arany-szívéről szól az én dicséretem. Amilyen volt a színpadon, aranyos, kedves, barát-

A népszínműről.

Irta: Blaha Lujza.

Szegény népszínmű, már majdnem a történelemé vagy! Minduntalan megkongatják fejed fölött a lélekharangot és olyankor úgy összeszorul a szívem, mintha a legkedvesebb barátom életéért kellene remegnem.

Ugy is van. A népszínmű meg én össze vagyunk forrva az egymáshoz tartozóság legédesebb kötelékeivel. Legszebb emlékeim a népszínművel vannak összeforrva. Álmaim, sikereim, egész életem a népszínművel fonódnak össze... hogyne félténem hát, hogyne tündödném én is sokszor: van-e még jövője, lesz-e még másodvirágzása, továbbfejlődése?

Mindig azt hiszszük, azt reméljük, amit óhajtottunk. Én pedig teljes szívemből óhajtom, hogy a népszínmű tovább éljen, így hát mély meggyőződéssel hiszem is.

Igaz, hogy a mostani áramlat ellenem vall, de hát, édes istenkém, nem most először lett a népszínmű a nagyközönség hamupipókéja. A régiak: Gvadányi, Szigligeti, Vachot, majd Szigeti bácsi elhallgattak, Hegedüs né meghalt és a népszínmű hanyatlásnak indult... de egyszerre csak megszólalt Tóth Ede, az én felejtethetlen Tóth Edém! „A falu rossza” új korszaknak volt a hirdetője. Ezt követte a „Toloncz”, meg a „Kintornás család”,... fájdalom, több már nem tellett tőle.

De az ő nyomdokain haladva Csepreghy Ferencz, Rákosi Jenő, Berczik Árpád, Rátkay László, Almásy Tihamér, meg a többiek, pompásabbnál pompásabb darabokat írtak a magyar közönségnek és hatásos, jó szerepeket — nekem.

Igazán nagy zavarban lennék, ha most hirtelenében azzal a kérdéssel ijesztenének rám: — Melyik a legkedvesebb szerepem?

Tudom is én! Hiszen annyi parasztszerepet látszottam világéletemben, hogy bizony nem igen tudnám megmondani, hány színpadi nevem volt már!

Volt idő, amikor a nyári vakációt külföldi fürdőhelyen, vagy Velenczében, Párisban, Londonban töltöttem... na nem éppen „tanulmány-utón”! Amikor tanulni akartam, kimentem falura, a nép közé és onnan hoztam új benyomásokat, új típusokat.

Vakáció után rendszeren a „Tündérlak Magyarhonban”-t tüzték ki első felléptemül a Népszínházban. Ebben a régi, naiv darabban már a színlak mögött gyújtok a nótára, s e soroknál lépek a sugólyuk elé:

Messze jártam
Másként is volt
Jó dolgom,
De a szívem
Csak azt mondja
Jobb otthon.

E czélszatos szavakra tomboló tapsvihar tört ki. Erre számítottunk mindnyájan: a direktor, a közönség, no meg én is... akit ez a jóleső szeretet újra, meg újra mélyen meghatott.

Nagy betegségem után a „Sárga csikó”-ban léptem fel először. Annál a jelenésnél, amikor mint Erzsike, elmondom, hogyan menekültem meg a nagy veszedelemből, partnerem, a kedves, a felejtethetlen Vidor tata kalapiját orvosom, dr. Tauffer tanár páholya felé megemelve — a szerepe utasítása szerint — hálás hangon mondta:

— Az Isten áldja meg a megmentődet!

A publikum megértette a vonatkozást és percekig tapsolt a — megmentőmnék. Nem tagadom, elpityeredtem ott a színpadon és sokáig azt hittem, hogy Erzsike a legkedvesebb szerepem, a „Sárga csikó” a legkedvesebb népszínművem.

Sokáig tartana, ha minden darabhoz fűződő drága emlékeimet fel akarnám sorolni. Egy az, most hirtelenében nem is jutnának eszembe, aztán maguk ugyancsak megköszönnék, ha annyi helyet foglalnék le magamnak. Akít érdekel... olvassa el annak idején a naplómat.

A körülményeken kívül sok része volt szereplőtársaimnak is abban, hogy valamelyik darab és szerep jobban tetszett, mint a másik. Hol van Tamássy, az én első Gődör Sándorom? Hol van Tihanyi?... az öreg Peták káplár kreálójá?... Együd — a kitiűző Gonosz Pista, vagy Eöry Gusztó — a Veréb Jankóm?... Vidor Palya se szekundál már nekem, mint Kósa Gyurka és Horváth Vincze is penzióban csücsül ahelyett, hogy Mravesádkot látszaná!

Ugy összeszoktam ezekkel, hogy ismertük-értettük már a ki se mondott gondolatainkat, ötleteinket, hogy próba nélkül is segítettünk egymásnak a siker kivívásában.

No de, mindenbe bele kell törődnünk. A régi helyét újak foglalják el és ha más eszközökkel is, hasonló hatást tudnak ezek is elérni...

Nagyobb baj — ezt hangoztatják az újságokban is — hogy a közönség ízlése... reméljük csak ideig-óráig... elfordult a paraszt daraboktól. Az angol operettek divatja nem kedvez ennek a szerény mezei virágnak. Ahogy a kakukki is elveszti az eredetiségét, ha drótbá csavarják, mint a kaméliát, úgy a népszínmű is elveszti

nden az
zöns-ge
kompakt
fizetend
kat,
reket,
okak
berendés-
és úze,
és eladó.
gmond
utca 3
mellett,
zíték a leg-
odern
és fényezett
ander vagy
eből, ur
butorokban,
börgarnitú-
tosfélékben
és más szö-
ggyönyökben,
széllárokban
ib.-hez.
kipar
bőrfaragás
NTAL
aroly-utca 2
iskolaépít-
ktár valódi
arosszékek-
bb árban,
dig.
átalakítás
ó árakban,
ntorok és
k.
hus,
hal!
Kilója
küll 35 >
35 kn >
20 >
45/50 >
ndi 66 >
45 >
65 >
80 >
ng 45 >
180 >
210 >
ar
yár és
lmi r.-t
est,
esarnok
esarnok
za 60.
i-téri
rnok.
pád-ut.

ságos, vidám, olyan volt az életben. Az Isten is jókedvében teremtette, egy egész ország szeretetének, bámulatának tárgyául!

A Nemzeti Színház legelemibb kötelességét teljesítette, mikor tiszteleti és örökös tagjainak sorába iktatta. Önmagát tisztelte meg vele. Disze, büszkesége ő minden színpadnak, a melyre lép s valamint a tavasz bája terjed el minden lombon, mely között megzendül a csalogánydal — ünnepi csarnokká válik minden színpad, amelyen Blaháné hallatja művészetét.

Mikor a megújult Népszínház-Vigopera diszes kapui megnyitáltak, mi voltunk azok, akik követeltük a magyar népszínmű nagyasszonyának belépését abba a színházba, mely az ő hajléka. És nekünk volt igazunk! A népszínmű a félszázados jubiláló Blahánéval új, friss diadalokat aratott a Népszínház színpadán. Az új aranyozás disze megsápadt az ő régi, de mulhatatlan aranyművésze előtt. Az csak talmi, — az övé az igazi!

... Ezelőtt vagy husz esztendővel a Kerepesi-úton lakott annak a háznak az első emeletén, melynek a helyére az „Uránia“ épült. Egy szép napon felmondott, hogy ő elköltözik abból a házból.

— Miért, kedves művésznő?

— Hát, — éppen az ablakom alatt mennek el a temetések. Nem nézhetem, *hogyan fog a publikumom!*

... Nincs igaza a mi aranyos Lujzánknak — az ő publikuma, az ő bámuloinak serege el nem fogyhat, amíg csak — egész Magyarországot el nem temetik!

Budapest, január 9.

A képviselőház holnap, pénteken, délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen megállapítja a következő ülés napirendjét. Szombaton a Ház megvá-

igénytelen báját, ha valami ugri-bugri elemet vegyitnek belé. A népszínmű nem tűri meg a kévköveket, a bukfeneczeket és az angolok egyéb groteszk kellékeit. Így hát természetes, hogy egyhangunak tetszik azok előtt, akik a San-Toy-ban, vagy a Gésák-ban lelik gyönyörűségüket, éppen úgy azok előtt is, akik a legújabb francia bohózatok kaviáros kosztijával elkényeztetették az inyüket.

De minden jel arra mutat, hogy már az angol bukfeneczekről és a francia kaviártól is megcsömörlött a magyar publikum... és megérem még azt az időt, amikor bünbánólag fog visszatérni az elhanyagolt népszínműhöz.

Csak hogy ehhez szükséges, hogy a népszínmű oltára előtt ne engedjék kialudni az örök mécsest. Gondozzák, táplálják és örködjének fölötte. Ha nincs igazán jó népszínmű, inkább csak a régi giekkel érjük be, ne rontsuk hitelét az újabb, gyöngye termények bukásával. Játszszuk el — inkább nagyobb időközökben — a kipróbált „Vereshaju“-t... Lukácsy bácsi remekét; Szigeti József „Czigány“-át, Szigligeti „Csikós“-át, Csepreghy „Piros bugyellár“-át, Vidor „Ingyenélők“-jét... a „Menyecskék“-et, melyben Verő György bizonyította be, hogy ma is lehet jó és a közönségnek tetsző népszínművet írni... és vegyük elő Tóth Ede darabjait... persze hozzájuk méltó előadásban.

Nagy oka a népszínmű-ellenes áramlatnak, hogy a legújabb színészgeneráció nem ismeri a népet. Legtöbbje városban született, nevelkedett és a színiiskolából egyszerre a főváros valamelyik színpadához szerződik. Lehet ezektől kívánni, hogy ismerje a parasztok lelkületét, gondolkodását, szokásait? Még a külsőségekben se találja el a népies viseletet... viselkedést. Aztán egyöntetűsége se törekednek: ahány sze-

lasztja a bank-bizottságot és azután a kiegyezési javaslatok tárgyalását kezdi meg.

A miniszterelnök Bécsben. Az új horvát bán esküdtételére — mint jelentették — Wekerle Sándor miniszterelnök is Bécsbe utazott, ahol kihallgatáson jelent meg a király előtt, majd pedig a delegációk dolgában tanácskozott az osztrák miniszterelnökkel. Az új bán esküdtétele után a király dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt, majd ezután báró Beck osztrák miniszterelnököt fogadta különkihallgatáson. Egy és fél óraker báró Beck a magyar minisztériumba hajtattott, ahol dr. Wekerle Sándorral értekezett. Híre terjedt, hogy a beszélgetés folyamán a delegációsális ülésekről és a katonatiszti fizetésemelésekről tárgyaltak. A tanácskozás után Wekerle egy újságíró kérdésére a következőket jelentette ki:

— Az osztrák miniszterelnök ur ő excellenziájával a delegációkra vonatkozó dolgokról tanácskoztam. A katonatisztek fizetésének emelése egyáltalában szóba sem került. Higye el nekem, hogy a dolgot nagyon felfújják.

Fél egy óraker Schönaiich közös hadügyminisztert, egyegyed kettőker pedig báró Aehrenthal közös külügyminisztert fogadta a király külön kihallgatáson. Ez audienciák a delegációsális ülésezésével és a katonatiszti fizetések ügyével függnek össze.

A délután folyamán Wekerle Sándor miniszterelnök több látogatást fogadott, délután öt óraker pedig visszautazott Budapestre, a hova este kilenc óra után érkezett meg.

Más forrásból azt jelentik, hogy a miniszterek mai kihallgatásának s a miniszteri tanácskozásoknak már a külső jelek után is igen nagy fontosságot kell tulajdonítani. Mindezekben a tanácskozásokon katonai kérdésekről volt szó. Wekerle miniszterelnök ma délelőtt előbbben is Schönaiich hadügyminiszterrel tanácskozott, azután báró Beck osztrák miniszterelnökkel együtt kihallgatásra ment a királyhoz. A kihallgatás után báró Beck elment a magyar minisztériumba, ahol Wekerlével egy óránál tovább tanácskozott.

Bécsi tudósítónk azt táviratozza, hogy Bécsben városzerte azt híresztelték, hogy Schönaiich közös hadügyminiszter beadta lemondását. A híresztelésre az adott okot, hogy a közös hadügyminiszter ma délben kihallgatásra ment ő felségéhez, de nem egyedül, hanem Krobotin lovag altábornaggyal, a

replője van egy darabnak, annyiféle tájszólás szerint beszél, annyiféle vidék szokása szerint öltözködik. És a tánczuk? Mintha sohase láttak volna igazi, hamisítatlan paraszt-csárdást, — mint ahogy nem is láttak.

A közönség manapság a legapróbb részletekig azt követeli, hogy a színpad az életet tükrözze vissza. Hogyan kívánhatjuk hát, hogy kedvére átengedje magát élvezetének, az ilyen játék látára.

Ujában a Népszínházban komoly törekvés mutatkozik a népszínmű föllendítésére. Persze, egyszerre nem lehet évek mulasztását kipótolni és az elvesztett népszerűséget egy csapásra visszahódítani. De tessék csak egy vasárnap délutáni népszínműelőadást végig nézni s tapasztalhatják, hogy kegyelettel ápolgatjuk a régi hagyományokat. Csak jó előre tessék jegyről gondoskodni, mert bizony a vasárnapi közönség most is hű maradt hozzánk s úgy elkaphatják a jegyeket, hogy már délelőtt ki kell akasztani azt a bizonyos táblát... a direktorok, a színműrirok és a színészek büszkeségét.

Mit mondhatnék még egyebet? Gyönyörűséggel olvastam Berczik Árpád írását a népszínmű multjáról és jövőtéről. Mindenben igazat adok neki, amit a népszínműről írt, a személyemre vonatkozó részről nyilatkozni tiltja szerénységem. Berczik Árpád reá mutat a népszínmű hanyatlásának okára, megmutatja a kivezető helyes utat, mely a műfajnak újabb lendületet adna. Hála neki érte! De egyet elfeledett Berczik, amire meg én figyelmeztetem. Ne tegyen úgy, mint az egyszerű pap, aki vizet prédikált, ő maga meg bort ivott. Az „Igmándi kispap“ meg a „Paraszt kisasszony“ már bírják a „Veterán generális“ áldását, utódot óhajtanak.

hadügyminiszterium osztályfőnökével. A kihallgatás teljes egy órahosszat tartott és ebből támadt a kósza híresztelés a hadügyminiszter lemondásáról. Beavatott helyen aztán megfejtették az okát, hogy miért volt Krobotin altábornagy is audiencián. Az uralkodó felette érdeklődik az új gyorstüzelő ágyuk iránt és a hadügyminiszter a mai kihallgatáson bemutatta ő felségének egy gyorstüzelő táborigyű kicsinyített modelljét, amelyet az arzenálban készítettek, s noha csak másfél méter hosszú, teljesen hű mása a valódi ágyunak. Ezt az új modellt magyarázta meg Krobotin altábornagy és ő felsége rendkívül meg volt elégedve a látottakkal. De nemcsak ez a körülmény volt az oka a hadügyminiszter lemondásáról elterjedt híreknek, hanem az is, hogy a katonatiszti fizetések felemelésének ügye nincs tisztázva és politikai körökben e kérdés miatt nagy a nervozitás. A „Zeit“ egy munkatársa illetékes helyen tudakozódott és azt a határozott választ kapta, hogy a hírek teljesen alaptalanok.

Andrássy és a függetlenségi párt. Amikamunk volt foglalkozni azzal a cikkel, amelyik egy függetlenségi napilap hasábjain megjelenve arról szólt, hogy a függetlenségi pártnak birtokába kell venni a belügyi kormányzat összes pozícióit a miniszteri székek egyetemben. Megírtuk, hogy ez a vélemény csak az illető cikkíró egyéni megnyilatkozása lehet, mert a függetlenségi párt tisztában van a koalíciós párthűség követelményeivel s tisztában van azzal is, hogy milyen lojalitással tartozik gróf Andrássy Gyula iránt. A következmények bizonyítják, hogy helyesen ítéltük meg a helyzetet, az egész sajtó egyhanguan állást foglalt a cikk tendenciájával szemben, az illető lap ma reggeli számában pedig kinyilatkoztatja, hogy az a vélemény cikk írójának egyéni megnyilatkozása volt. Független a párt összességének a nézetétől. Hasonló fölfogás nyilatkozott meg ma a függetlenségi pártkörben is, ahol ugyanígy pertraktálták ezt az esetet, mely — amint előre látható volt — mihelyt az illetékes tényezők megnyilatkozhattak, összes érdekességét és minden jelentőségét elveszítette.

A képviselőház bizottságalból. A képviselőház zárszámadási bizottsága e hónap 15-én, szerdán délután 5 óraker a II. számú teremben ülést tart. A IV. bíráló-bizottság e hónap 17-ikén délután 4 óraker tart ülést a IV. számú bizottsági teremben.

Magyarország és a külföld. Gróf Eszterházy Móríc országgyűlési képviselő a bécsi *Zeit* mai számában igen érdekes cikkben száll szembe azokkal a gyanúsításokkal, amelyekkel a külföldi sajtó illeti egy idő óta rendszeresen Magyarországot és különösen a magyar nemzetiségi politikát, amikor azt híreszteli, hogy a magyar kormány merő sovínizmusból a nemzetiségek törvényes jogait elnyomja. Az illusztris cikkíró kimutatja, hogy a koalíció éppen a nemzeti jogok, a szabadság és alkotmányosság védelmében olvadt össze, a kebeléből kikerült kormány tehát semmiképpen sem követhet el jogfosztást. Hogy a nemzetiségeknek föderalisztikus autonómia válo törekvését a koalíciós kormány is leküzdeni igyekszik, azt mindenki természetesnek fogja tartani, mert hiszen ezek a törekvések egyenesen az alkotmányt és a nemzeti létet veszélyeztetik. Sovínizmusról azonban nem lehet szó, mert a magyarországi nemzetiségi politika távolról sem olyan éles, mint Poroszországgé, Oroszországgé, vagy Romániáé, hiszen nálunk hétezer népiskolának nincsen tisztán magyar tanítási nyelve. Az állam nyelvének terjesztése különben sem tekintendő zsarnokságnak, Amerikában például a kivándorolt tótok rövid idő alatt megtanulnak angolul és Björnson ezért az angolosításért még sohasem támadta meg az amerikaiakat. A szép cikk végül a történelemre utal, kimutatva, hogy a magyarok nemcsak a törökök ellen védelemeztek meg Európát, de a Magyarorszában élő nemzetiségek is sokkal hamarabb élvezték a szabadság és a kultura áldásait, mint balkáni testvéreik.

Féltékenység.

Irta: Dr. Kmety Károly.

A koalíciók életének természetes jelensége a bennök foglalt pártoknak többé-kevésbé elnyomott, de azért folyton élő kölcsönös féltékenysége. Mikor enyhül azon erők nyomása, mely létrehozta a különböző pártok szövetezését, vagy mikor a határozott időre szóló szövetezések kitűzött feladataik teljesüléséhez közelednek, akkor rendszerint élénkül és élesedik ez a természetszerű féltékenységi indulat.

Hogy a mai koalíciónk sem ment ezen eredendő és korántsem nemtelen forrásokból származó féltékenységtől, azt kezdettől fogva számos szimptomák mutatták, hiszen nem egyszer aktualitást nyert egyik, másik pártnak a koalícióból való időelőtti kiválása.

Ami természetes, az nem csodálatos és épp ezért nem egészen osztozunk azok nézetében, kik nagyon szigorúan, sőt tragikusan ítélkeznek azon tények felett, melyek a koalíció természetében rejlő forrásból táplálkoznak, vagy, akik az ily tények rugóit más érdekekben kutatják, mint a saját pártprogram iránti rajongó szeretetben. Természetesen még kevésbé adhatunk igazat azoknak, akik egyes párttagoknak vélekedését sokszorosán tulbecsülve, abból nagy konzekvenciákat vonnak le.

Értsd meg és meg fogod bocsájtani, szól az elemi igazság.

A függetlenségi párt lelkiismeretes tagjai aggodalommal vannak eltelve a koalíciós kormányzatnak a jelen helyzet kényszere által diktált nem egy cselekménye miatt és könnyen szuggerálhatók olyan irányban, hogy a letört hatvanhetes uralom visszaálltának fenyegető rémét a falra fessék és főleg idegesekké válnak attól, ha a hatvanhetes miniszterek és pártvezérek a hatvanhetes kátét még mindig buzgósággal vallják, avagy éppen annak jövőjében való reménységeiket nyilvánosan hangsúlyozzák.

Ilyen hangulatban könnyen esik tévedés. Sőt igaztalan bántalom is. Itt a konkrét példa. Egy derék és talpig becsületes függetlenségi politikusnak nagy port felvert czikke, mely épp a kabinetnek azon tagját érintette, akinek magatartása nem csak a válság, hanem az eddig lefolyt koalíciós időszak alatt is tökéletesen tapintatos és korrekt volt.

Alig lesznek, akik Rátkaynak éppen Andrassyra vonatkozó nézeteit alaposaknak, avagy épp a magukénak is vallanák.

Hiszen kérjük szépen, nagyon közel fekvő és talán csak az oly aczéljellemekre, minő a mostani belügyminiszter — nem talál a feltevés, hogy a közjogi igazgatást vezérlő miniszter saját politikai meggyőződését propagálni fogja a rendelkezésére álló hatalmas közigazgatási apparátussal.

Magyarországon ez hatvanhétől 1906-ig mindig így volt s az elmékből nehéz kiirtani a mult példákön élőködő gyanut, mely kétségtelenül nem tartható fen éppen Andrassy ellen, aki még az említett tradícionális felfogást is annyira loyálisan honorálta, hogy a második politikai államtitkári állást felvette ezidei költségvetésébe, hogy látszatát is elvegye annak, mintha csak 67-es felfogással akarná dirigálni a nemsokára bekövetkező választást.

Szerencsére a belügyminiszter személye teljes garanciát képez arra, hogy kormány-

zati nyomástól a függetlenségi párt ne tartasson, ha a miniszter intenczióját és álláspontját félre nem értik az ő főispánjai. Erre persze nagy gondja van a miniszternek.

Most már egyébként is nagyon előrehaladt az idő arra, hogy a függetlenségi párt miniszteri tárczákat vindikáljon, most már későn van annak a nagy anomáliának reparálására is, ami előállt az által, hogy a pártok számára nya nem érvényesült a miniszteri tárczák betöltésénél. A numerikus tulsulyban levő függetlenségi pártnak lett volna igénye a tárczák nagyobb részére, nem volt az semmikép sem megokolva, hogy a koalíciós minisztérium hatvanhetes személyi jellege domborodjék ki, holott a képviselőház kétharmad többsége a függetlenségi párthoz tartozik.

Ámde, ha ezen könnyen tultettük magunkat annak idején, sőt örvendeztünk is rajta azon szempontból, hogy az átmeneti kormányzatban, mely a régi közjogi alapon folyik, nem lép előtérbe személyileg a mi pártunk, most ne csináljunk alpnélküli gunyképeket éppen Andrassyval szemben, ki erre rá nem szolgált és rászolgálni nem fog.

A bán eskütétele.

— A horvát országos kormány megalakulása. —

Budapest, január 9.

Báró Rauch Pál, az új horvát bán, ma délelőtt a bécsi Hofburgban letette a király kezébe a hivatalos esküt. Kinevezését a hivatalos lap holnapi száma publikálja, amelyben ugyanakkor megjelenik Rakodczay Sándor fölmentése. Este az új bán már visszaérkezett Budapestre, ahol már várták a kinevezendő új horvát országos kormány tagjai, akik ma reggel érkeztek Budapestre. Az új horvát főispánok névsorát is megállapították már és a kinevezéseket már holnapután publikálja is a horvát hivatalos lap.

Az új bán vasárnap érkezik kormányának tagjaival Zágrábba, ahol a pályaudvaron ünnepélyesen fogadják, kedden pedig a hivatalnoki kar fogadása alkalmával kifejti kormányzati programját, amelynek alapján meg akarja alakítani az új unióista-pártot, amely alkotmánypárt néven fog tömörülni. Az új párt megalakulása után kezdetét veszi Horvátországban a tulajdonképpeni választási küzdelem. A horvát országos ülést márczius tizenkettő délután hívják össze, a választások pedig márczius első napjaiban lesznek. A horvátországi helyzetet különben élénken jellemzi, hogy a nyolcvannalcz kerületért már eddig vagy ötszáz jelölt tülekedik, akik vagy tíz párt programjával küzdenek.

Mai híreink a következők:

Báró Rauch esküje.

A bécsi Hofburgban ma délelőtt féltíz órakor tette le báró Rauch Pál, Horvát-Szlavon és Dalmátországok új bánja a király kezébe hivatali esküjét. Ezen ünnepélyes alkalommal, mint magyar zászlósúr báró Orczy Béla országbíró szerepelt s jelen volt azon dr. Wekerle Sándor miniszterelnök is. Az eskümintát gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter olvasta fel. Az eskütétel külsőségeiben is teljes fényvel folyt le, a jelen voltak valamennyien diszmagyarban voltak s az ünnepély után a király báró Rauch Pált különkihallgatáson fogadta.

A horvát országos kormány kinevezése.

Az új horvát bán ma este már vissza is érkezett Bécsből. Megérkezése után az Angol-királynő-fogadóban azonnal tanácskozásra vonult vissza a horvát országos kormány leendő tagjaival: dr. Crnkovich Miklóssal, dr. Mixich Ferdinánddal és dr. Uraniczky Edével, akik az ő

meghívására ma délelőtt érkeztek Budapestre. De Budapestre érkeztek, vagy holnap reggel érkeznek az új főispánok is, akiknek névsora a következő: Zágrábmegye és Zágráb város főispánja Vucsetics kolozsvári postaigazgató, Pozsega-megye főispánja Kralyevics, Varasd-megye főispánja Jellasics Gyula, Modrus-Fiume-megye főispánja Gavranics doktor, Szerém-megye főispánja Hideghéty eddigi főispán, Verőczemegyé Jankovics, Lika-Krbvamegye főispánja pedig Vucsetics Viktor eddigi alispán lesz. A horvát országos kormány leendő tagjai, valamint az új főispánok Budapesten várják be kinevezésük publikálását, amely a horvát hivatalos lap pénteki, illetve szombati számában fog megtörténni.

Báró Rauch az osztályfőnökökkel és a főispánokkal vasárnap érkezik Zágrábba, ahol a pályaudvaron a városi hatóság fogadja. A jövő hét elején, kedden, Rauch az egész hivatalnoki kar tisztelgését fogadja, akik előtt elmondja programját.

Ezzel Horvátország hivatalosan, a formák szerint is új vezető egyéniséghez jut, akire a legfontosabb feladatok egész sorozatának sulya nehezedik. Első sorban a pártalakítás munkája, amely fundamentuma lehet a helyzet rendezésének és az új politikai regime épületének. Az új párt alakulása egyébként már küszöbön álló jelenség: az unióisták alkotmánypárt név alatt tömörülnek.

Az új helyzet.

Kedden ismerteti báró Rauch kormányzati programját és azután nyomban megalakul alkotmánypárt néven az új unióista-párt. Az új pártnak magja már meg van báró Rauch személyes híveinek csoportjában, akikhez csatlakozni fognak elsősorban a régi nemzeti párt tagjai. A volt nemzeti párt Rakodczay, illetve Tomasics körül csoportosult elemeinek az új bánnal szemben való állásfoglalása ugyanis attól fog függni, minő álláspontra fog az új bán velünk szemben helyezkedni s nevezetesen attól, hogy sokat emlegetett programja mit tartalmaz, mert állásfoglalásukra nézve csakis tárgy, nem pedig személyes mozzanatok lehetnek mérvadók. Az eddigi pártalakítási akciónak csak az volt a célja, hogy megmutassák, hogy van az öszinte, becsületes unióista érzelmi elemeknek egy szilárd és erős törzse, mely elemekre Magyarországon bizton számíthatnak. Az utolsó gyűlések alkalmával ismételten hangsúlyozták, hogy mindazoknak, kik azon meggyőződésben élnek, hogy Horvátországban csakis kiegyezési politikát lehet csinálni s csakis ily kiegyezési politikával lehet sikert elérni, egyesülniök kell. Ha az új bán, báró Rauch Pál ugyane szempontokból kifog indulni, akkor nem lesznek tárgyi ellentétek a bán és a nemzeti párt között. A nemzeti párt tehát egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik, míg báró Rauch programjával megismerkedik.

A koalíciónak egyes pártjai között a bánnal szemben leendő állásfoglalásra nézve eltérő nézetek vannak. Egyes politikusok hangoztatják, hogy báró Rauch kinevezése ellen formai kifogásuk nincs, mert a tartománygyűlés feloszlása után kinevezése ellen alkotmányos szempontból kifogás nem emelhető. Egyébként azt a nézetet nyilvánították, hogy programjához képest határozzák meg állásfoglalásukat.

A szerb radikálisok, akik már régen a koalícióból kiléptek, jelenleg báró Rauch bizalmas embereivel tárgyalnak.

A Starcevic-párt lapja, a „Hrvatsko Pravo“ kijelenti, hogy a bánnak ismert energiájától nem fél. Ez a kinevezés ösztönöznö fogja a horvát nemzetet, hogy még erősebb küzdelmet folytasson ezen rezsim és annak alapjai ellen a horvát nemzet függetlenségeért.

A horvátországi választások.

Zágrábból jelentik, hogy a horvát-szlavon-dalmát országgyűlést márczius 12-ikére hívják össze. A választások márczius első napjaiban lesznek.

Az eddig választási előcsatározások után a választási harc tulajdonképp csak a Rauch körül csoportosuló jelöltek fellépésével veszi kezdetét. Ezért tehát az eddigi kombinációk keveset mondtók s az összes pártok feszült figyelemmel várják a Rauch-féle hivatalos névsornak publikálását, a Rauch-párt zászlóbontását. Ily sokféle ágazó választási harc

még nem volt Horvátországban, ezért minden oldalról nagy érdeklődéssel néznek az esélyekben olyanra változatos választási kampány elé. Érdekes egy horvát lapnak az a kimutatása, amely szerint 88 mandátumra ez idő szerint nem kevesebb, mint ötszáz pályázó jelentkezett, akik vagy tízféle párthoz tartoznak.

A bank-bizottság.

— A pártok jelölti értekezletei. —

Budapest, január 9.

A képviselőház karácsonyi és újévi szünete ma véget ért és holnap már megtartja első ülését. Ezen az ülésen Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozni fogja, hogy a Ház szombaton válaszsza meg azt a huszonegy tagú bizottságot, amelynek kiküldését az önálló jegybank előkészítése céljából a képviselőház már a kiegyezés tárgyalásakor elhatározta. A bizottságba való jelöléseket ma este juttatták meg a függetlenségi és az alkotmány-pártban, míg a néppárt, a nemzeti-ségiék és a horvátok a maguk képviselőtől holnap határoznak.

A függetlenségi pártban, amelynek értekezletén ötvenötven vettek részt, a hivatalos lista keresztülment ugyan, de Eitner Zsigmond csak 45, Éber Antal pedig csak 33 szavazatot kapott, valamint néhányan törölték Holló Lajost, Mérey Lajost és Nagy Dezsőt, akik helyett Bizony Ákosra 13-an, Ság Manóra 19-en szavaztak.

Az értekezletről tudósításunk a következő:

A függetlenségi párt.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma délután 6 órakor értekezletet tartott Hoitsy Pál elnöklésével. Az értekezleten a kormány részéről jelen voltak gróf Apponyi Albert kultuszminiszter és Günther Antal igazságügyminiszter, továbbá Meskó László igazságügyi és Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár. A jegyzőkönyvet Halász Lajos vezette.

Elnök bejelenti, hogy a mai ülést a párt elnöke, Kossuth Ferencz (Lelkes élelens.) gyengélkedő állapota miatt nem vezetheti. Bejelenti, hogy a közelmúltban a párt kötelékéből kilépett képviselők közül többen vissza kívántak lépni a pártba. Nézetek szerint azokat, akik csak azért léptek ki a pártból, hogy adott szavuknak helyt álljanak és akik kilépésük után a párt szándékait nem gyanúsították meg és a párt ellen agitációt nem folytattak, szíves barátsággal vissza kell fogadnia a pártnak. Eddig Majthényi Ádám és Szász József jelentették be a pártba való belépésüket. Az értekezlet ezt helyeslőleg tudomásul vette.

Ezután az értekezlet a függetlenségi párt részéről a bankbizottságba szavazás után a következőket jelölte: gróf Batthyány Tivadar, gróf Bethlen István, Eitner Zsigmond, Éber Antal, Földes Béla, Gotthard Sándor, Hoitsy Pál, Holló Lajos, Mérey Lajos, Nagy Dezső, Szemere Huba, gróf Teleki Arvéd és Ugron Gábor.

A jelölés megejtése után Barabás Béla hangoztatta, hogy a pártnak a huszonegyes bizottságba kiküldött tagjai szem előtt kell, hogy tartás, hogy a pártnak határozott szándéka az önálló banknak megvalósítása. Szükségesnek tartja ezt kiemelni azért, hogy a közvélemény és különösen a függetlenségi párthoz tartozó választópolgárok tisztában legyenek azzal, hogy itt nem csűrész-csavarásról, halasztásról van szó, hanem az önálló magyar banknak előkészítéséről.

Hoitsy Pál elnök bejelenti, hogy a VI. kerületi függetlenségi és 48-as párt szombaton, a hó 11-én este nyolcz órakor háromszáz új tagot avat fel, köztük Günther Antal igazságügyminisztert. Kéri a párt tagjait, hogy az avatási ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg.

Nagy Dezső megemlékszik arról, hogy a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén szóba került a fővárosi törvény revíziójának kérdése és ezzel kapcsolatban a belügyminiszter nyilatkozatáról a hírlapokban olyan közlemények jelentek meg, amelyek alkalmasak arra, hogy a függetlenségi pártban nyugtalanságot keltsenek. Felvilágosítást

kér a pénzügyi bizottság ülésén jelenvolt párttagoktól, hogy a lapok közleményei mennyiben fedik a valóságot. A függetlenségi párt óhajtja a fővárosi törvény revízióját, teljesen demokratikus alapon. A maga részéről ma beszélt a belügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy a fővárosi törvény revíziójára vonatkozó javaslatot még ezen az országgyűlésen fogja beterjeszteni és tárgyalatni. Ez őt és azt hiszi, a függetlenségi pártot teljesen megnyugtatja.

Holló Lajos kijelenti, hogy résztvevett a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén, de sem ő, sem az ott jelenlevő párttagok nem találtak a belügyminiszter nyilatkozatában semmi olyant, ami ne volna összeegyeztethető azon szigorú lojalitással, amelyben egy miniszter az őt támogató többségi párttal áll. Maga a belügyminiszter is kijelentette, hogy a fővárosi törvény revíziójára vonatkozó javaslatot be fogja terjeszteni. Különbösen is lehetetlennek tartja, hogy olyan korrekt gondolkozású férfi, mint gróf Andrássy Gyula, a függetlenségi párt támogatásával tagja legyen a kormánynak és ugyanakkor politikai összeköttetést keressen oly párttal, amely támadólag áll szemben az egész koalícióval és különösen a koalíció többségét alkotó függetlenségi párttal. A demokraták ilyen összeköttetést szeretnének, szeretnék elhíttetni, hogy ilyen összeköttetésük van, de gróf Andrássy Gyuláról ezt a feltevést kizártnak kell tartania. Nyugodjék meg a párt a belügyminiszter nyilatkozatában, amint a pénzügyi bizottság tagjai is teljesen megnyugodtak abban.

Horváth József (marosújvári) azon óhaját fejezte ki, hogy mielőtt az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot beterjesztik a képviselőházban, közöljék azt nemcsak a pártok vezetőivel, hanem a pártok tagjaival is.

Ugron Gábor: A függetlenségi párt programjában is benne volt és benne van az általános választói jog. Ennek a megvalósítására vállalkozott a koalíció, amelynek élén olyan férfiak állanak, akiknek személye teljes garancia arra, hogy ez a javaslat a magyar nemzet érdekeinek megfelelőleg alkottatik meg. Várjuk meg a sort, amikor a párt elé kerül ez a kérdés, akkor mindenkinek módja és alkalma lesz, hogy a reformról a miniszter által benyújtandó részletes adatok figyelembevételével véleményét kifejtse.

Gróf Apponyi Albert szerint Horváth József felszólalása olyasvalamire vonatkozik, ami a dolgok rendes menetében úgy is be fog következni. Mikor gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kijelentette, hogy a törvényjavaslatot, mielőtt az benyújtatnék, a pártok bizalmi férfival megbeszéli, ezzel egyáltalán nem zárta ki azt, hogy a pártok összessége is ahhoz hozzájáruljon. Minden párt megvitathatja ezeket a javaslatokat olyan széles alapon, ahogy azt csak jónak látja. Valahányszor a választói jogról van szó, hallani egyrészt azt, hogy minél előbb, másrészt azt, hogy minél később kell azt megvalósítani. A kormány a közéletben halad. Az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot egy perczel sem nyújtja be előbb, mint amikor azt teljesen megérleltnek tartja, de azután egy perczel sem később. A koalíció kormányvállalásának főoka éppen az volt, hogy ennek az elmellőzhetetlen nagy reformnak az előkészítése olyanok kezébe kerüljön, akik mindenekelőtt a nemzet érdekeit képviselik.

Nagy Emil és Baross János a választói joggal kapcsolatban szükségesnek tartják, hogy a függetlenségi párt, mint többségi párt, tettekkel bizonyítsa be az ország többségét alkotó kisebbségnek, hogy érdekeiket szíven viseli és ezért kívánják a képviselőházban annak idején benyújtott öt indítványnak az elfogadását.

Günther Antal igazságügyminiszter szerint a miniszterelnöknek újv alkalmából elmondott beszéde a legégetőbben szükséges reformok megjelölésére szorított és azért nem sorolta fel azokat a javaslatokat, amelyek az összes minisztériumokban előkészítés tárgyai. A maga részéről befejezte a végrehajtási novellát, az uszortörvényt, a büntetőtörvénykönyv némely szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslatot és ezenkívül készülőben vannak más javaslatok is. Ehhez hasonló célzatu javaslatokon dolgoznak tudomása szerint a többi minisztériumok is.

Egyéb tárgy nem lévén, az értekezlet véget ért.

Az alkotmánypárt.

Az országgyűlési alkotmánypárt ma este 8 órakor Széll Kálmán elnöklésével rövid értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Bolgár Ferencz államtitkár és a párt számos tagja vett részt.

Széll Kálmán elnök az értekezletet pontban félnyolczkor megnyitván, előadja, hogy a miniszterelnöknek a képviselőház holnapi ülésén teendő javaslatához képest előreláthatólag szombaton lesz a képviselőházban megválasztandó a huszonegytagú bankbizottság. E bizottság tagjai közül négyet az országgyűlési alkotmánypárt van hivatva jelölni. Kéri, hallgassák meg a végrehajtó-bizottság erre vonatkozó javaslatát.

Gróf Semsey László, a bizottság előadója, a bizottság nevében javasolja, hogy a párt részéről a bankbizottságba Széll Kálmán, Szivák Imre, Bernát István és gróf Dessewffy Emil jelöltessek.

Széll Kálmán elnök kéri az értekezletet, hogy figyelemmel számos más bizottságban való elfoglaltságára, az ő jelölésétől tekintsenek el. Általános élnk tiltakozás kelt e kijelentés nyomában, amely előtt az elnöknek meg kellett hajolnia, mire az értekezlet egyhangulag a végrehajtó-bizottság javaslatát fogadta el. Ezzel az értekezlet véget ért.

A néppárt.

Az országgyűlési néppárt holnap este hat órakor értekezletet tart, amelyen a bank-bizottságba küldendő tagjait fogja kijelölni. Értesülésünk szerint a néppártnak Simonyi-Semadam Sándor és Rakovszky Béla a jelöltjei.

Budapest, január 9.

Szerződési tárgyalások Szerbiával. Bécsből jelelntik: A magyar, osztrák és a szerb megbízottak ma délután folytatták a megszakított tárgyalást. Időközben a szerb miniszterelnök és pénzügyminiszter gróf Forgách belgrádi követtel folytattak tanácskozásokat, amelyek alapján a szerb miniszterelnök újabb utasításokkal látta el a szerb megbízottakat, aminek következtében remélhető, hogy a tárgyalások a szerződés megkötésére fognak vezetni.

Egyesüljön minden magyar! A „B. N.” mai esti lapjában ez alatt a cím alatt egy volt szabadelvűpárti miniszter, értesülésünk szerint Lukács László, kapcsolatban azzal, hogy egy budapesti napilap az országra váró megpróbáltatások orvosságaként azt ajánlja, hogy az összes hazafiak a függetlenségi pártban egyesüljenek, érdekes nyilatkozatot tesz a helyzetről. Ebből a nyilatkozatból e helyütt kiemeljük a következőket:

Ha a függetlenségi párt kormányra jutván: most elveit érvényesítené vagy legalább is érvényesíthetné, akkor szó nélkül el kellene fogadni ezt az újmutatást. Kötelességünk volna mindannyiunknak elveinket feladni és elfogadni a függetlenségi párt elveit. Ámde mindenki tudja, hogy a függetlenségi párt a kormányon homlokegyenest ellenkezőjét cselekszi elveinek, betűl és szellem szerint az ellenkezőjét műveli annak, amit eddig hirdetett és ma is hirdet, sőt ok- és czéltalan czárangokért egy és más kérdésben még rosszabbul végzi ugyanazt, amit a régiiek végeztek. Ilyen körülmények közt: hogy lehet azoktól, akik egy egész életen át a 67-nek szükségét hirdették és azt a magyarság javára művelték, azt kívánni, hogy adják fel elveiket és lépjenek be abba a pártba, mely ugyanazt cselekszi ugyan, amit ők cselekedtek, de mint végeztél mindennek az ellenkezőjét hirdeti. Ellenkezik ez a józan logikával, de lehetetlenség is azok részéről, akik meg vannak győződve az elvűség szükségéről és fontosságáról. Hiszen ha valaha kétségeskedtek volna is önmagukban, éppen most, a függetlenségi párt kormányra jövetelének két esztendeje után kellett tökéletesen meggyőződniük elvűk helyességéről. A helyes következtetés nem az, hogy a 67-esek tagadják meg elveiket és lépjenek be a függetlenségi pártba, hanem az, hogy a függetlenségi párt lépjen ki nyílt sisakkal és teljes őszinteséggel és világossítsák fel közönségüket arról, hogy mi lehet és mi nem lehet.

Az ismert gyanúsító hang ez, melylyel a függetlenségi pártnak azóta, hogy a koalícióban helyet foglalt, gyakran kellett találkozni amiatt, hogy nem

követeli elvnek rögtönös megvalósítását. Ezzel a nem szokatlan fegyverrel történő támadásra mi csak röviden hivatkozunk arra, amit már sokszor megmondottunk: a függetlenségi párt addig, amíg a koalícióban van, nem érvényesítheti elveit, mert az átmeneti idő alatt tartozik respektálni szövetséges társai meggyőződését is. Arra, hogy gyakorlati uton lészon hozzá elvei megvalósításához, csak az átmeneti idő eltelté után kerülhet sor s annak idején a „B. N.” vezető politikusa is tapasztalni fogja, hogy nagyon korán beszélt a negyvennyolcas elvek feladásáról.

Visszalépés a függetlenségi pártba. Szász József országgyűlési képviselő, aki a kvótakérdés miatt kilépett a függetlenségi pártból, levélben jelentette Kossuth Ferencnek a pártba való visszatérését.

A haditengerészet új hajói. A delegációk elé terjesztendő javaslatokkal kapcsolatban érdekes adatokat közölnek azokról a hajókról, melyeket a hadügyi kormány a jövő évben akar megépíttetni. Az 1907. évi delegáció az összes új hajók építésére első részlet gyanánt 10 millió koronát szavazott meg a következő hajók megépítésére: Három, I. II. és III-as jelzésű toronyhajóra összesen 38 millió koronát. Ezen hajók mindegyike 14.500 tonna vízsúlyu. Az I. és III. jelzésű hajót a trieszti Stabilimento Tecnico hajógyárában már építik is, de 1908 utolsó hónapjai előtt aligha készülnek el. Az annak idején vízrebocsátott I. jelzésű csatahajó helyére a III. jelzésű toronyhajó jön. A felépítésre szánt összeg második részletét az 1908. évre 14 millió koronában állapították meg. Egy gyorscsirkálóhajóra — jelzése „F” — melynek displacementja 3500 tonna s 8 millió 700 ezer koronába kerül. Ennek a gyorscsirkálóknak 24 tengeri mértődnöyi sebességet kell kifejtene. A Pólaban levő tengerészeti arzenál hajógyárában ez a hajó is épül már s a munka 8 százalékát már el is végezték. Erre a hajóra az 1908-ra számított második részlet 2 millió százezer korona. Az 1908-ra számított összes részletek eszerint 16 millió 200 ezer koronát tesznek ki, ami az építésre szánt 122 millió 700 ezer koronának 13 százaléka. A már megszavazott hitel alapján még a következő hajókat építik meg: Fiumében (Danubiusgyár): A „Huszár” mintájára 6 torpedóhajót és 10 oceánjáró torpedónaszádót. Az összes költség 8 millió 200 ezer koronát tesz ki. A fumei Whitehead-féle hajógyárban 2 tengeralatt járó naszádót rendeltek meg a „Holland” mintájára 2.3 millió korona árban. Pólaban: Két tengeralatt járó naszádót 2¼ millió korona árban. Kielben: Két tengeralatt járó naszádót a „Germánia” mintájára 2.5 millió korona árban. Angolországban: Két 40 tonnás őrijáró-naszádót (jelzés „c” és „f”) 0.5 millió korona árban. Ezekon kívül még 12 oceánjáró torpedónaszádót rendelnek, melyeknek mindegyike 100 tonna vízsúlyu lesz. Ezekre első részlet gyanánt 1 millió koronát szavaztak meg. A tervbe vett befektetések tehát 1907-től 1910-ig bezárólag körülbelül 143 millió koronára fognak rugni, mely összeget majdnem egészen osztrák és magyar vállalatoknak fognak juttatni. A legelső feltétel természetesen az, hogy a delegációk ezt az összeget megszavazzák.

Az óbudai választás. Az alkotmánypárt végrehajtó-bizottsága tegnap este foglalkozott az óbudai választás ügyével. A végrehajtó-bizottság ülésén, amelyen Széll Kálmán elnököt, résztvettek gróf Andrassy Gyula, gróf Batthyány Lajos, Bolgár Ferenc, Darányi Ignác, gróf Hadik János, Nagy Ferenc, Popovics Sándor, gróf Semsey László, Szivák Imre és Szerényi József, megállapították, hogy a főváros kerületeire nézve a pártokat nem köti semmiféle megállapodás, sőt ellenkezőleg, a főváros kerületeit, annak idején, gróf Hadik János indítványára, expressis verbis kivették a választási paktumból, amint ezt az erre vonatkozó tárgyalások jegyzőkönyvéből is megállapították. Így tehát az alkotmánypárt, ha bizonyos körülményekre való tekintettel most nem is állít Botzenhard személye ellen hivatalos jelöltet Ó-Budán, azt a jogát, hogy a főváros bármely kerületében, bármely párt jelöltjével szemben hivatalos jelöltet állíthat, a leghatározottabban fentartja. Az alkotmánypárt a legközelebbi időben meg is kezdi a pártszervezést a főváros összes kerületeiben.

Politikai hangulatok.

I. Hosszu saison.

Különös előjelek nem szükségesek, magából az elintézendő ügyek sorozatából meg lehet állapítani, hogy a most következő parlamenti saison hosszú saison lesz. Éppen, amiként az idej far-sang nagyon hosszú, de abból nem lehet viszont arra jóslni, hogy sok lesz a házasságkötés: aként a parlamenti saison hosszúsága sem jelenti okvetlen azt, hogy minden hozzáfűzött várakozást ki fog elégiteni.

De elég annyit is tudni, hogy most talán, csakis a delegációsális ülésézet leszámítva, a nyári hónapokig együttmarad az országgyűlés. És amikor az elnök az új év első ülését megnyitja, leginkább kitartást és türelmet kívánhat a t. Ház tagjainak. Kitartást ahoz, hogy meg ne unják a komoly dolgokat. Főképen pedig azoknak van szükségük ez erényre, akik a szőnyegre kerülő dolgok egynémelyikéhez egyáltalán nem értenek, mint például a kiegyezés, avagy az adó-reform és tehetségüket inkább valamely parlamenti zárvárnál, oláh-verésnél, vagy horvát-verésnél tudnák érvényesíteni. Kitartás szükséges az ő részükről, éppen úgy, miként másfelől a komoly szándékuak részéről akkor volt erre szükség, amikor a horvátok idegen nyelvű obstrukciója miatt a parlamentben a produktív munka késedelmet szenvedett. Hogy most valamilyen másképen lesz, az valószínű, mert máskülönben nem neveztek volna ki új horvát bánt és nem csinálnának bővített horvát programot. Mindenesetre számíthatunk rá, hogy horvát obstrukcióval nem kell bajlódni s a munkaanyag feldolgozása emiatt nem szenved akadályt. De hogyha nem lesz horvát obstrukció, akkor amaz ellenzékiek miatt lesz szükségük türelmre, akik a múlt saisonban még szervezetenül voltak és nem is igen léphettek akcióba, mint-hogy a horvátok obstrukciója az ellenzékéi áramlatot kompromittálta. A horvátok nélkül azonban ők az ellenőrzés feladataira hivatkozhatnak. És e ténynél lesz szükség a kitartás mellett a türelmre. Nehogy túlzásokkal a támadókat még inkább feltűzeljék.

Máskülönben azonban a keletkező ellenzékkel szemben a többségnek egy igen fontos és lényeges argumentuma van. Tudniillik, hogyha a jelenlegi állapotokkal nincsenek megelégedve, akkor természetesen arra kell törekedni, hogy ez állapot helyett más következzen. Ehez pedig nem szükséges támadó akció, sőt ellenkezőleg. Ha a koalíciós kormányt nem akadályozzák meg, hogy az elvállalt feladatokat teljesítse és ha nem szállanak vele szembe, ha nem okoznának késedemézést, akkor rövidebb idő alatt juthatnának a végére, ami egyuttal annyit jelent, hogy a koalíciónak nincs több teendője és a választói reform alapján újból a nemzetre kell appellálni s az eldönti, hogy melyikben bizik: a koalícióban-e, avagy az új ellenzékben. Avagy egészen másokban. Nincs is a hátralevő feladatokban sok olyan, ami az ellenzékiség részére hálás terrenumot juttatna. Eddig volt igen: a kiegyezés és a kvóta. De a kvótaemelés már meg van szavazva s a kiegyezés is meg van szavazva az egy paragrafusba foglaltakban s a kiegyezés részletes tárgyalása már nem változtathat az elfogadott törvényen és akik az egyszakaszos javaslatot megszavazták, azok már lekötötték elhatározásukat az egész kiegyezésre.

Egyéb dolgokban igazán hálátlan lenne az ellenzék szereplés. Például a költségvetésben. A költségvetés nélküli állapot, az indemnítással való kormányzás azzal a hátránnyal jár, hogy csak az előző évi költségvetés keretében lehet a

kiadásokra szükséges fedezetet utalványozni és ennél fogva a belügyi, közgazdasági, kereskedelmi, ipari és kulturális reformok elmaradnak és azok a tervek, melyek csakis az 1908-iki költségvetés keretében valósíthatók meg, halasztást szenvednek. Az ország előtt tehát éppen nem szerethetőnek jó renommét és népszerűséget a költségvetés megszavazásának hátráltatói. Azt mondják ezzel szemben a többség részén is, hogy a parlament tagjainak módot kell adni képességeik bemutatására s erre legalkalmasabbnak vélik a költségvetési vitát, amikor vagy egyik, vagy másik reszortnál felszólalhat, ki amihez ért. De hát az igazság nem éppen ez. Ha helyesek a ténykedések és ha az országnak szüksége van minél előbb rendezett viszonyokra, akkor a sok beszédnek semmi haszna nincs, sőt minél több a beszéd, annál több károkat okoz. A pallérnál kártérítést szoktak kikötni az elvállalt építkezés kellő időben való befejezésére: a képviselőházzal szemben is ez az eljárás kellene, hogy irányadó legyen. De mivelhogy még elvben sem lehetséges a törvényhozás hasonló felelősségvállalásának biztosítása s az ország nem követelhet kárpótlást az államháztartás rendbehozásának akadályozása miatt: nem lehet egyébre hivatkozni, mint a mandátumbirtokosok lelkiismeretére. Szónoklatokból bajosan élne meg az ország. És akik igen vágyakoznak szónoki babérokra, tanuljanak Cicerótól és vigasztalódjanak vele, aki azt mondá:

— Nekem többet ér tiszta s igaz lelkiismeretem, mint mindnyájunk virághimmel ékes, csalafasággal takart beszéde.

S ez vonatkoztható a parlamenti hosszú saison egész hátralévő anyagára. Mert, hogy csak az államvasuti reformokról szóljunk, bizonyára az ország ellen megbocsájtathatlan vétket követne el, aki e reformot, mely az államvasutak intézményének megbízhatóságát van hivatva megmenteni, csak egy perczig is akadályozná.

És továbbá, aki a nemzeti előrehaladást és megerősödést a jogok általánosításánál is szem előtt tartja, az a választási reform ily irányu létesítését sem akadályozhatja.

A hosszú saisonnak pedig körülbelül ez lesz a vége.

* * *

II. Szereplések.

Ki így akar szerepelni, ki amugy. Akadtak, akik a függetlenségi pártból való kilépésüket bizalmasan azzal indokolták, hogy a párt keretében nem jutnak kellő szerephez és kívül hangoztabban lehet szólni, mint belül. Minálunk pedig a hangos beszéd, a zakatolás, a zajos és lármás magaviselet egyik lényeges kelléke a feltűnésnek, de ezzel együtt a számbavételhez legalább is megköveteltetik, hogy aki szerepelni akar, annak nagy szája legyen. Mások ezzel szemben a biztos hajlékot kedvelik, a kényelmet nem áldozzák fel, de még inkább igazságuk van abban, hogy amely politikáért egy Kossuth Ferenc, Andrassy Gyula felelősséget vállal, az nekik sem árthat. Az ő szereplésük aztán a békés munkálkodás előmozdításában találja a jutalmat.

A most következő időkben inkább az utóbbiaknak a működése fontos. És ha egyesek irányadó szerepléssel bizatnak meg fontos kérdésekben, bizony ott nem nyílik alkalom a lármás kedv érvényesítésére. Ine a bankbizottság. Erre komoly munka várakozik. Az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének teljes ismerete, a kérdések egész komplexumában a legtökéletesebb járatosság, sőt az összes külföldi szervezetek, összeköttetések és ezenkívül még a raffinériák tudása is szükséges hozzá, hogy aki e bizottságban részt vesz, a nemzet érdekeinek hasznos munkát fejthessen ki.

Vajon mind ilyenek lesznek-e, akiket a

bankbizottságba a pártok kijelölnek és akiket az országgyűlés megválaszt véleményadásra és javaslatlételre, hogy nemzeti bank legyen-e, avagy a közösség maradjon-e meg és ha nemzeti bank lesz, az milyen legyen, ha a közös marad, arra minő feltételek állapíttassanak meg. Mind olyanok lesznek-e a bizottság tagjai, hogy közülök egyenként és egyenként is meg lehetne bízni a tudást, a képességet és a szakavatottságot illetőleg?

A kérdésre a választ majd a teljes névsor fogja megadni.

A végén mégis, úgy gondoljuk, csakugyan nem szavazással fogják a 21-es bizottságban sem eldönteni a bankkérdést, hanem akik irányításra hivatottak, azoknak a nézetei fognak érvényesülni aképpen, hogy az ország ne szenvedjen károkat.

Vajha a nemzeti bank felállítására találjanak oly garanciákat, amelyekkel a megoldás hasznos módon sikerülne.

KÜLFÖLD.

A világpolitika kilátásai.

A nagyvilági eseményeknek a folyó évben való fejleményeit latolgatva, sir Charles Dilke, ki ezidőben Párisban tartózkodik, egy ottani angol tudósító előtt a következőképpen foglalta össze véleményét a jövő politika kilátásairól:

A világbékét biztosítottak tartom és az itt-ott felhangzott aggodalom egy nagy háború kitörése miatt nem egyéb üres beszédnél. Vannak egyes újságírók, akik bizonyos eshetőségeket kívánnak, mert üzleti érdekük úgy hozza magával, de az efféle kívánságok rendszeren nem szoktak teljesülni. Miért is törne ki a háború? A háború akkor áll elő, ha valamelyik nagyhatalmaság kívánja. Sokat beszéltek legutóbb egy Amerika és Japán közti háború esélyeiről, csak hogy éppen ez a két legérdekeltőbb fél nem akarja a háborút. Mit is nyerhetnének vele? Mondják, hogy Japán a Fülöp-szigetekre vágyódik, de hiszen még a mandzsuriai hódítmányát sem emésztette meg az utolsó háború óta és még nem végzett Formozával sem. Mandzsúria legalább is vagy harmincz évre köti le Japánt, amellet ez nagyon jól tudja, hogy ha sikerülne is neki az amerikai flotta legyőzése, nem sokat érne vele, mert a dúsgazdag Amerika mihamarább csak újabb, még erősebb flottát teremtene magának, úgy, hogy a japánok tömérdek vér- és pénzáldozata egészen hiábavalónak bizonyulna.

Itt Párisban az emberek sziklaszilárdul meg vannak róla győződve, hogy Anglia és Németország között előbb-utóbb ki fog törni a háború. A biztosnak vélt háborút azzal okolják meg, hogy Angliának szükségképpen arra kell törekednie, tünket el fogjuk valaha érni, hiszen számos téren, leverje, ennek folytán Angliának azon kell lenni, hogy a német flottát megsemmisítse, mielőtt ez tulsulyra vergődik. Gyönyörű egy gondolat. Ámde teljesen lehetetlen megakadályozni, hogy a németek ne boldoguljanak az iparukkal. És mit árt az nekünk angoloknak, hiszen a mi kereskedelmi vívmányaink is óriásiak, sőt mondhatni csodaszerekek. Mikor én 30 évvel ezelőtt a gazdasági versenyről könyvet irtam, legkevésbé sem mertem volna megjósolni, hogy mostani uralkodó helyzetünket el fogjuk valaha érni, hiszen számos téren első sorban pedig a kereskedelmi hajózásban majdnem teljes monopóliumunk van. De tegyük fel, hogy századok multával helyzetünk Németországgal szemben kedvezőtlenebbé válik, hát következnek-e ebből, hogy már most kockáztatnunk meg a háborút Németországgal? Nem egyéb pusztá ábrándnál, ha valaki azt hiszi, hogy a német flottát tönkre lehet tenni. Ha megtámadjuk, akkor egyszerűen vesztég marad védett kikötőiben. Így tette a francia flotta is, midőn Nelson üzöbbe vette a szabad tengeren, tudniillik meghuzta magát a jól védett touloni kikötőben. Ugyanazt a példát követte a német hajóhad az utolsó nagy háború alatt, midőn a francia flotta a Weser- és az Elba-öböl mellett czirkált: elmenekült a jól körülzárt kikötőibe. Éppugy haszontalan volt a német hajóhad czirkálása a krími háború alatt

A marokkói kérdésben sem látok semmi veszélyt a világbékére nézve. Csak annyit látok világosan, hogy a francziák szeretnének minél hamarabb szabadulni Marokkóból, mert az nem egyéb darázsészeknél. Marokkó gyönyörű ország volna, ha a marokkóiak nem lennének ott, de ezekkel boldogulni nem lehet. A francziák már két ízben próbálták szerencsét Marokkóval, de mindig sikertelenül. A népek hamar felejtnek. Én még jól emlékszem egy rézmetszetre, amely azt ábrázolta, hogy Joinville királyi herceg (a polgárkirályság alatt) ugyanazokat a kikötővárosokat bombázta, amelyeket a francziák legújabbán ismét bombáznak. Én is aggódtam fiatalabb koromban, miglen megtanultam, hogyan kell a fejleményeknek nyugodtan szemébe nézni. 1875 óta soha sem hittem egy német-francia háború újabb kitörésében, utóbb pedig kiderült, hogy a háború veszélye 1875-ben sem létezett valósággal. A közvélemény Franciaországban ok nélkül izgul és teljesen ok nélkül félték a háborútól, amidőn Delcassé francia külügyminiszter visszalépett. Franciaország akkoriban jobban volt elkészülve a háborúra, mint Németország, a francia tüzéség nagy tulsulyban volt a némettel szemben. Ez a tény közismeretű volt és Németország mindamellett még sem tett semmit tüzéségének erősbitésére. Németországnak szintén nem volt eszéágában sem háboruba keveredni, mert ha háborút akart volna, akkor nem a marokkói kérdést használja ürügyül, amelyben, mint jól tudhatta, senki sem szegődik melléje. Mai nap a fejedelmek a nép egyetértése nélkül nem kockáztathatják meg a háborút és teljesen esztelen feltevés, hogy a német császár, vagy a német középosztály akarja a háborút.

Az alsóausztriai tartománygyűlés. Bécsben a tartománygyűlés folytatja a költségelőrányszat feletti általános vitát. Gróf Kiemanségg tartományi főnök reflektál a vita folyamán felvetett különböző kérdésekre, mire az általános vitát berekesztik.

Zavargások Abesszíniában. Deczember közepén mintegy 2000 abesszíni Bajdoa, Revai és Buracaba területére behatolt, kirabolta a karavánokat és eközben a kereskedőket részben megölte, részben elfogta. Miután a kifosztottak a Lugh-i olasz helytartóhoz fordultak segítségért, az abesszíniak, továbbá az Arussi és Ogaden-törzsek emberei között egyrészlől, a Rahaturin és az olasz szolgálatban álló helyőrségek között másrészlől összeütközésre került a dolog, melyen mindkét részlől jelentékeny veszteségek történtek. E konfliktus következtében Lughot körülzárták, de nem intéztek ellene támadást. További hírek még hiányoznak. Az olasz követség Menelik császártól formális nyilatkozatot kapott arra nézve, hogy a szóbanforgó esemény tárgyában indítandó vizsgálat folyamán a statusquo a szerződésben említett helyeken épségben fog maradni.

A porosz választótörvény reformja. A porosz képviselőház holnap kezdi meg a porosz választótörvény reformja dolgában a szabadelvű-párt által beadott indítvány tárgyalását. Ez alkalommal Bülow herceg nagy jelentőségű és alapvető nyilatkozatot fog tenni. A szocziáldemokraták ma Berlinben és a külvárosokban hatvan népgyűlést rendeznek, amelyeken tiltakozni fognak az ellen, hogy a proletáritást megfosztják választói jogától s követelni fogják az általános egyenlő titkos választójogot Poroszországban.

A francia külügyminiszter Madridban. A marokkói kérdés úgy látszik Madridban fog végleges megoldást nyerni. Arra vall az is, hogy El Mokri marokkói külügyminiszter ma Madridba érkezett és meglátogatta Pichon francia külügyminisztert. Revoll francia nagykövet a kölcsönügy rendezése érdekében Párisba utazott. Nagy feltűnést keltett a Madridban megjelenő „Correspondencia Militar” közleménye, mely szerint a hadügyminiszter a királylyal és a miniszterelnökkel folytatott tanácskozás után kijelentette, hogy csak azon esetben küld Spanyolország Marokkóba csapatokat, ha ez elkerülhetetlenül szükséges lesz. A melillai garnizon megerősítése elhatározott dolog azon esetre, ha a várost a törzsek megtámadják, vagy ha a szultán szupremáciájának és hatalmának fentartása céljából katonaságának támogatása szükségessé válik.

Az orosz zsidók helyzete. Chomiakow, a дума elnöke, az Agence Fournier levelezőjének az orosz zsidók helyzetéről a következőket mondotta:

Kétségtelen, hogy a kivételes törvények, amelyeknek az orosz zsidók alá vannak vetve, éles ellentétben állanak azzal a császári manifesztummal, amely 1905. októben 13-án kelt és az is tagadhatatlan, hogy otromba és balga felfogás, hogy az orosz zsidók egyenjogúsítása az orosz nép kárára fog válni. Az orosz nép elég hatalmas, hogy a saját jogai ellen intézett támadásokat visszaverje, viszont embertelenség és lehetetlen állapot az egész oroszországi zsidóságot sújtani azért, mert talán néhány zsidó aktiv részt vesz a forradalmi propagandában. Magától értetődik, hogy a zsidóságra nézve fennálló kivételes törvényeket, amelyek évszázados tradíciókon alapulnak, egy csapással nem lehet megváltoztatni s a дума ilyen életbevágóan fontos kérdéseket máról-holnapra nem képes megoldani. De tudatában van annak a kötelességének, hogy szakítania kell a multtal és feltétlenül meg kell változtatnia az elavult kivételes törvényeket. Meg vagyok arról győződve, hogy a дума többsége hasonló véleményen van és iparkodni fog a zsidókérdést ilyen irányban megoldani.

A japán-amerikai viszály. Aoki nagykövet visszahívását sokan az amerikai flottának a Csendes-óceánra való vezénylésével hozták összeköttetésbe. A diplomáciai összeköttetés teljes megszakításának azonban ellentmond az a körülmény, hogy Japán új nagykövetet küld az Egyesült-Államokba. A japán kormány ugyanis kérdést intézett az amerikai kormányhoz, vajjon Takahira jelenlegi római japán nagykövetnek Aoki nagykövet utódjává kinevezetése az Egyesült-Államok tetszésével fog-e találkozni. Root államtitkár beleegyező választ adott. A békét hirdeti különben Kurino nagykövet is, ki a japán-amerikai viszonyokról a következőket mondta a Gaulois egyik munkatársának:

Ami engem illet, nem hiszem és soha sem hittem a háborúban. Ön erre azt fogja mondani, hogy a diplomaták nyelvén beszélnek. Nem, hivatalosan jelentem ki önnek, hogy Japánországot nem is gondol arra, hogy az Egyesült-Államokat megtámadja.

Az újságíró ráutalt az amerikai flotta-tüntetésére, amire a nagykövet a következőket felelte:

Meg van ön arról győződve, hogy az amerikai kormány, mielőtt a hajókat a Csendes-tengerre küldte, nem értesítette a japán kormányt erről a szándékáról? Azt hiszi ön, hogy nem igyekezett megtudni, hogy Japánországot milyen jelentőséget tulajdonít ennek a tüntetésnek? Én csak azt mondhatom önnek, hogy ha az amerikai hajóhad utjában valamelyik kikötőket érintené, akkor mi kiváló vendégszeretettel és udvariassággal fogjuk fogadni. Az Egyesült-Államokkal való háború lehetetlen, mert az ilyen vállalkozás Japánországban népszerűtlen volna s a japán kormánynak számolnia kell a közvéleménnyel, amely ezzel a vállalkozással nem tudna megbarátkozni.

Néha megszokott történni, jegyezte meg az újságíró, hogy hadüzenet nélkül is háborút kezdenek.

A nagykövet megértette ezt a célzást s ezt felelte az újságírónak:

Az Oroszország ellen való háború akár helyes, akár helytelen okok miatt népszerű volt, de hagyjuk ezt a visszaemlékezést.

A nagykövet végül a következőket mondta:

Fel vagyok hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a japán kormányt a kivándorlás kérdésének rendezésében a részrehajlatlanság és az engesztelékenység szelleme fogja vezetni.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Gulner Gyula főispán elnöklésével ülést tartott.

A bemutatott havi jelentések során dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő első sorban a végzett iskolatartásokról és a tapasztalt hiányokról tett jelentést, majd megemlítette, hogy a mult hó folyamán a szerzetes tanítónóktól is kivette az új törvény kívánta esküt. Alsódbason állami iskolát szerveztek, a solti iskolák pedig állami kezelésbe fognak átvétetni. Államsegélyt a miniszter a mult hó folyamán 20.940 korona összegben engedélyezett részben fizetéskiegészítés, részben korpótlék czimén 34 tanító részére. A bizottság ezután a kir. tanfelügyelő javaslatára pártolói felterjesztést tett jobb tanító államsegélyre. Grézló János kir. tanfelügyelő jelentést tett a kunszentmiklósi és jászszentlászlói községi iskolák állami kezelésbe vételére és beterveztette 14 iskola tanítója fizetéseknek államsegély kérvényét. A jelentések tudomásul vétele után a bizottság több felebbeszót intézett el-

Mind hősök ök.

☉

Izléstelenebb valami el sem képzelhető annál, mint mikor valamely ünnepélyes eset harmóniáját egy hetyke vagy szemtelen szóval megbontják. Ez nem vonatkozhatik azokra az olasz munkásokra, kik Rómában az olasz királyt nem lelkes éljenzéssel, hanem azzal fogadták, hogy adjon nekik munkát és kenyeret. Lehetőséges, hogy ezek a munkások éhesek voltak; s azt mindenki tudja, hogy az éhes embernek nincs nagy fogékonysága az ettiket iránt.

De vannak jóllakottak, kik ilyen fogadtatásokat — s egyszóval minden ünnepélyes csöndet — arra használnak föl, hogy a nagy csöndességben sikoltsanak egyet. Az a szimpla észjárás vezeti őket, hogy minden, ami programmon kívül történik, ezerszer hangosabban kiált, mint száz ünnepi szónoklat vagy akár ő felségének ruganyos lépései.

Mac-Mahon francia köztársasági elnökről például tudták, hogy nem tulságosan rajong a republikáért. Megtörtént, hogy egy vidéki város nagy pompával fogadta; s éppen akkor, mikor siri csöndben hallgatták az üdvözlő beszédet, egy fiatal ember előre tört és Mac-Mahon elé lépve, azt kiáltotta:

— Tábornok ur, éljen a köztársaság!

Persze, másnap száz ujság százféléképen beszélte el az incidens. A forróvérű fiatal ember nevét beragyogta a hír; és éppen a napokban megyebizottsági tagnak választották meg azon a czimen, mert hát ő már zsenge ifju korában küzdött és szenvedett a köztársaságért.

Ilyen hős volt az az osztrák képviselő is, ki egy császári cercle alkalmával amugy magyarosan odamondogatott Ferencz Józsefnek. Az ilyen cercle-t mindenki udvariassági aktusnak tudja. „Jó aratás volt önöknél? — Igen felség!... rossz élczekeket lehet ebből faragni, de kevés igazság lesz bennük. A cercle alkalmával az uralkodó nem akarja szellemét ragyogtatni és birodalmának sorsát sem akarja fordulópont felé vinni. A Bömbölő Jancsik jól tudják ezt s éppen azért vegyitenek bele a sok szürke kérdés és felelet közé egy dörgő „de már a nép dolgát nem engedjük!”.

Vehették észre, hogyha a képviselőházban valamelyik miniszter nagy beszédet mond, szónoklata be van pettyezve közbekiáltásokkal. Ha közelebből megnézik ezeket a közbevetett megjegyzéseket, láthatják, hogy ürességük és semmitmondásuk szinte kétségbeejtő. Az aperszük gazdái pedig majdnem mind nullaként szerepelnek az érték-mérlegen. Talán ők maguk tudják ezt legjobban; s éppen ezért választják ki azt a nagy államférfiui beszédet körülvenni szokott csöndességet, hogy hangjuk annál messzebb hallható legyen.

A nap hősei ök és megszabadulni tőlük igen bájos. Talán lehetetlen is, mindaddig, míg az izlés bizonyos foka közkeletivé nem válik.

TÁVIRATOK.

Egy volt miniszter halála.

Krisztiania, január 9. Holstamtmann volt honvédelmi miniszter szívizélhűdésben meghalt.

Közgazdasági táviratok.

New-York, jan. 9. Terményárak. Gyapot. New-Yorkban 11.45, jan.-ra 11.74 apr.-ra 11.19. New-Orleansban 11.25. Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90. Credit-Balances of oil City 178.—. Zsír. Vestern Steam 8.45. Rohe testvérek 8.65. On 26.75—27.25 Réz 13.62—13.87.

Csikagó, jan. 9. Gabonárak. Zárlat. Buza irányzata szilárd, májusra 106.63—106.50 K., júliusra 99.—98.— K. Tengeri szilárd, máj.-ra 61.—60.88 K.

Csikagó, jan. 9. Terményárak. Zsír január 7.92, tegnap 7.87, májusra 8.17, tegnap 8.12, Szalonna short clear, 7.18 tegnap 7.18. Sertéshus májusra 12.69, tegnap 12.55.

A kamatláb.

Lisszabon, január 9. A portugál bank a kamatlábat 6%-ra emelte.

Páris, január 9. (Saját tudósítónktól.) A francia bank ma délutáni ülésén a kamatlábat négy százalékról 3½%-ra szállította le, a lombardkamatláb változatlan maradt. A francia bank példáját nyilván követni fogja holnap a német birodalmi bank is.

Mozgó képek.

A legujabb élvezet.

A nagypapa tuifutott szobában, pirosra izzó vaskályha mellé telt karosszékben ül. Lábai botos, térdein vastag pléd, fején fülig lehuzott prémsapka.

Reszkető kézzel minduntalan megnyomja a csengő gombját. A jelentkező inassal újra meg újra szentet lapátoltat a kályhába. Fázik.

Egyszerre nyílik az ajtó. Fiatal leány jön — az unoka. Viruló arcát kifújta a szél; szőke haja a lapos sapka alól kócos tincsekben bomlik szerteszét; széles sarku cipője és bokát érő szoknyája csupa hó.

Kezet csókol és siránkozó hangon mondja:

— Kzt esklom nygyppa.

Az öreg ur visszakapja viasz-szinű, átlátszó kezét.

— Jaj, belü hideg a kezed. Beteg vagy?

— Oh dehogy, nagypapa! Inkább olyan jól érzem magamat; olyan boldog vagyok!

— Ugy? Örülök kicsikém, örülök. Csücsülj ide a sámlira és beszélj.

— Beszélék nagypapa, de... nem ülök le.

— Ahogy akarod, kicsikém. Honnan jössz?

— Oh nagypapa! ha tudnád, milyen gyönyör... mese... téboly... ródiztam!

— Ró...? talán rádiztál?

— Dehogy, nagypapa. Csak nem fogok bicziklizni. Pfuj! Ródiztam. Tudod, sokan azt hiszik, hogy ez a tobogán.

— Togo bán...? az a japán...

— Dehogy japán; norvég. Csakhogy örült tévedés. A tobogán egészen lapos és hason fekvésre való, — a bobsleigh pedig...

— Most meg Bob... „Bob urfi hejh...“?

— Nagypapa! Ki beszél ma még Bob hercegről? Bobsleigh, tudod, amit a németek Hund-nak mondanak.

— Ugy! Mért nem beszélsz magyarul! Mindjárt gondolhattam volna, amint azt a Bob... izét... említetted, hogy valami kutyáról van szó.

A fiatal leányka türelmetlenségében már majdnem sirva fakadt:

— Dehogy kutyáról, dehogy. Szánkóról nagypapa, kéziszánkóról!

— Vagy ugy! Kéziszánkóról. Tudom, tudom. Emlekszem... hatvan évvel ezelőtt... a falusi kertünkben volt egy nagy borospincze... annak a dombjáról szánkáztunk le téli időben. Jó volt, hehe... szép volt, hehe... csak hogy nagyon, nagyon régen volt.

Az öreg ur gondolataiba elmerül, de csakhamar felriadt:

— Mi akkor kis nebulók voltunk és... falun. De te! Felnőtt kisasszony és — Budapest. Nem értem?

— Nagypapa! Hát nem tudod, hogy a ródizás a legujabb sport?

— Ne beszélj!

— Bizony. Kimegyünk csapatostul a Gellért-hegyre...

— Mint a boszorkányok?

— Noó!

— Jó, jó, folytasd.

— Felvonszoljuk a szánkót a citadellára és —

hujh!

— Hujh!

— Lesiklunk, mint a nyíl.

— És nem történik baj?

— Dehogy, történik. Az igaz, hogy ma is egy,

nyolczas összeütközött két négyessel és mind a három felborult.

— Tyűh!

— Ne félj, nagypapa. Pulia a hó. Csak éppen a bokámat ütöttem meg egy kőben...

— Látod, látod!

— Szóra sem érdemes. Azt láttad volna, amikor az utánam jövő Bobsleigh szarva hátba döfött. Mekkora nyekkentem.

— Oh te, oh te!

— Ilyesm bizony megcsik. A fejemet is alaposan összekocczantottuk Maczival. Nézd ezt a pupot a homlokomon.

— Jaj, jaj! De most ül le szépen

— Könnyű azt mondani, nagypapa. Ugy megvagyok gémberevedve, hogy le se tudok ülni, ha pedig ülök: nem tudok felállni.

— Szegény gyermek! Legalább jól fogsz aludni.

— Az ám, nagypapa, de csak úgy, ha tudok fekdülni. Ugy érzem, hogy fekdülni se bírok. Jobboldalt semmi esetre.

— És ez élvezet?

— De milyen nagypapa! Óriási!... Csak ne olvadna holnapig. Kezét esklom nygyppa

Kezet csókol és boldogan elsántikál.

Rosta.

Olvasóinkhoz!

Január elsejével negyvenharmadik évfolyamába lépett az Egyetértés, a legrégebb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharcosa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés multja egyuttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiségünk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetéseivel folytán a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés ezenkívül a magyar családj számára a Magyar Szalon rendkívül változatosan és irodalmi nivón szerkesztett havi folyóiratot küldi meg teljesen díjtalanul.

Az Egyetértés a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

UJDONSÁGOK.

A fehér ördögök.

Nagy Németországban rettenetes a felháborodás egy Peters nevű fehérbőrű ellen, aki az afrikai gyarmatokon a legválogatottabb kinzásokkal csapolta le a hideg aranyat a forró, friss, fekete vérből. Mint a diadalmas németek földi helytartója, egy Napkirály, vagy a fehér ördögök fejedelme jelent meg Peters Afrika németektől szül földjén s hatalmát, a birodalom szuronyderjéjét, a császár golyószóróit arra használta fel, hogy a maga külön, személyes kegyetlenségeiben gyönyörködjen. Minden emberi érzésen alulmaradottan bírságot rótt ki a feketék falvaira s ha azt nem tudta rajtuk behajtani, akkor karóba huzatta a falu őregjeit, halomra lőtte a fiatal harcosokat, megcsontkította a szerencsés anyákat, de előbb a szemük láttára felkoncizoltatta őlbéli kisdedeiket is. Olyan vad kegyetlenséggel bánt el a feketékkel, hogy ezt a kegyetlenséget előbb meg kellett tanulnia, azon nyersen az nem pattanhatott át az idegei, a vágyai közé. Meg is tanulta őket.

Megtanulta pedig azokon a csatákon s azokban az ütközetekben, amelyet a németek vittak a feketék ellen. A kultura harca volt ez a vad pogánysággal. Emberek harca a civilizációért félvadakkal. A félvadak egész meztelenül, ijjal, kököpjával s bőrpajzsokkal sorakoztak házbálványaik s anyjuk, a fekete föld megvédésére, miután előzőleg sárból összevert kalyibákba rejtették el asszonyaikat, gyermekeiket és istenségeiket. Odahordták drágaságaikat is, némi élelmet, kagylót és gyógyfűvet. Aztán harci tánczot jártak és kivonultak a fehér ördögök ellen. Ötven, hatvan emberből álló csoportokban, szétszórtan, rendezetlenül, a legtöbbször alig két-három faluból összeverődve.

Es jöttek a fehér ördögök, gépfegyverrel, lovakkal, harci menetelésben és katonabandával. Csak úgy fehérlett fölül a mező. Apró, tüzes ólomzapot, közbe-közbe dörgő menykövet küldtek át a feketékre, olyan távolságról, amely a megközelíthetelenség fogalma volt eddig azon a földön, aztán hurrá kiáltással erdőt és eget megreszkettető lovasrohamban gázolták át a feketéket. S rögtön megüzenték a császárnak: Győzött a németek, a német kultura. Győztek a fegyvereid nagy császár s zászlaid diadalmasan vonultak be Ping-pang piaczára. A nagy császár pedig emléklapokat küldött hű zsoldosainak s elküldte azonnal a papjait, a kereskedőit, legfőképp pedig adóbeszedőit és végrehajtóit, hogy mindezek tanítsák kulturára a félvadakat. S megkezdődött a kultura áldása.

Megkezdődött a napestig való verejtékes munka a fehérék gazdagodásáért, a vért, velőt szárító rabszolgamunka az ördögök zsoldjéért. És jött a rablás, a pusztítás. Jöttek a betegségek, a nyomorúság. Az őserdőt kivágták, az állatokat felfalák, az isteneket szétszórták. Ami kincse az országnak volt, az a fehéréké lett, ami csendje, békéje, földi boldogsága, azt elvitte a fehér ördög.

S a fehér ördögök között akadt egy, Peters nevezetű, aki a kultura kegyetlenségeit nem nagy Németország, hanem a maga szürke nevében követte el. Aki a vagyont nem adta oda a hazának, hanem saját magának tartotta meg. Szóval fehérebb volt a fehéréknél s ezért most fel fogják falni a kultura nevében a többi ördögök.

Mik.

Napirend. Napirend. Péntek, január 10. — Római katolikus: Vilmos páp. — Protestáns: Pál, Vilmos. — Görög-orosz: 1907. december 28. Tibbeus vt. — Zsidó: Teb. 7. — A nap két reggel 7 óra 48 perczkor, nyugszik d. u. 4 óra 26 perczkor. — A hold két déli 11 óra 52 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor. — A hold első negyede délután 2 óra 53 perczkor. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földművelésügyi miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A nemzetiségi képviselők klubjának értekezlete délelőtt 9 órakor. — A néppárt értekezlete 6 órakor saját helyiségükben. — Udvarkezes leányok bemutatása gróf Apponyi Lajos udvarnagya feleségénél délután fél 3-tól 5 óráig. — A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor az Újvárosban. — A Nemzetközi Buntetőügyi Egyesület ülése a Tudományos Akadémiában. — A londoni kiállítás művészeti előkészítő bizottságának ülése délután 5 órakor a Múcsarnokban. — Thomán Istvánné hangversenye a Ro-

yalban. — Blaha Lujza ünneplése a Népszínház-Vigenerában. A díszelőadás kezdete fél 8 órakor. — A Képzőművészeti Társulat féltől tartása nyitva a Múcsarnokban 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — A M. I. E. N. K. kiállításának bemutatása a sajtó képviselői előtt a Nemzeti Szalonban. — Zombory Lajos gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán-múzeumban délután 3 órakor. — Az Új Művészeti Szalon nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3. sz.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Urania Képző-terei szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Az amatőr-kiállítás az Iparművészeti Múzeumban nyitva 9-1-ig és 4-8-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Pódtani Intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanszerkiállítás zárva.

— Személyi hír. Ferencz Ferdinánd trónörökös családjával ma este több heti tartózkodásra Svájcba utazott.

— Kihallgatás a királynál. A király ma délelőtt általános kihallgatást adott. A kihallgatás alkalmával báró Beck miniszterelnök, Marhet és Derschatta miniszterek, valamint Galgóczy tábornagyszernagy is megjelent ő felsége előtt.

— Kitérítés. A király borosnyói Borosnyay Oszkár miniszteri tanácsosi címmel felruháztott pénzügyminisztériumi osztálytanácsosnak, saját kérelmére történt állandó nyugalomba helyezése alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a Ferencz József-rend tisztí keresztjét; Rajner Mátyás uradalmi aleredsznek az erdszert terén szerzett érdemei elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— A bolgár fejedelmé évjáradéka. A bolgár szobranie Gudev miniszterelnök indítványára elhatározta, hogy Bulgária jövőendő fejedelmesszornyának évi ötezer frank apánaszt biztosít.

— A második Thaw-pör. Thaw Harry érdekében akció indult meg, amelyet Schwab, az aczéltörzst volt elnöke indított meg, s amelynek célja, hogy közadakozás útján előteremtse a pör őrjási költségeit, amelyek már föl is emészették a Thaw-család millióit. Ami földbirtoka volt a vádlottnak, azt elköttyvetélték a második tárgyalás előtt, az atyai örökséghez pedig nem lehet nyulni, mert az öreg Thaw kérésére a bíróság zár alá vette, hogy el ne vesszék az egész családi vagyon. Az esküdtékben való megállapodás igen lassan megy. A tegnapi kisorsolt tizenkét polgárból kilenczet visszautasítottak elfogultság címén és csak három eskettek föl. Thaw frissen és rugékonan jelent meg a tegnapi tárgyaláson. A tizennyolcz hónapi fogság nem látszik meg rajta, mert arca piros-pozsgás. Amikor a terembe lépett, rámosolygott feleségére, aki a sorompók alatt ült. A pöriről azt beszélék, hogy gyors lefolyású lesz, mert Dowling bíró nagyon erélyes és buzgó ember, aki nem fog belemenni huza-vonákba. Más oldalról azt híresztelik, hogy Thaw ügyvédjének legalább egy hónapra lesz szüksége, hogy a védelmet eszközölje. Jerome főügyész arra törekszik, hogy Thaw feleségét a pörből kirekeszesse, mert tart attól, hogy az asszony szépsége az esküdtéket befolyásolja. Thawné az egész idő alatt a tárgyalási teremben ül s fejét a korláthoz támasztva, állandóan a férjét nézi. Az asszony ma szebb, mint valaha és ismét fölismérhető benne a régi Nesbil Evelyn, aki valamikor festők keresett modellje volt.

— Az allensteini dráma. Az „Allensteiner Zeitung“ azt jelenti, hogy Volski igazságügyi tanácsos, Göben kapitány védője azt az indítványt tette, hogy kliensét vizsgálják meg, mert felteheti, hogy elmebeli állapota nem tökéletes. Az indítványt valószínűleg oly formában fogják teljesíteni, hogy Göbent a katonai börtönben vizsgálják meg, nem pedig, amint azt a védő kívánta, valamely magánintézetben.

— A Harden-pör utójátéka. A potsdami haditörvényszék előtt e hónap második felében lesz a tárgyalás Hohenau és Lynar grófok ellen. S ello igazságügyi tanácsos elvállalta Hohenau védelmét. A tárgyalásra beidéztek tanunak Hardent is.

— Örjási síkkasztás. Emmeridából (Joukatan-félsziget) jelenti egy távirat, hogy a Joukatan-bank helyettes igazgatóját, Rodriguet, egy pénztárnokát és tíz hivatalnokát síkkasztásért letartóztatták. A hiány eddig 740.000 dollárra rugnak.

— A honvédség köréből. A király Gombos Mihály vezérkari testületi őrnagynak, a szegedi II. honvédkerület vezérkari főnökének a honvédelmi minisztériumban teljesített több évi kiválóan buzgó és eredményteljes szolgálatai elismerésül a katonai érdemkeresztet adományozta, barancsi Józsa Gábor ezredesnek, a miskolci 10. honvédgyalogezred parancsnokának, mint egészségi tekintetből szabadságoltnak, jelenlegi szolgálatai állása alól való felmentését elrendelte, továbbá Lengyel János nagyszabenyi 23. honvédgyalogezredbeli ezredes a miskolci 10. honvédgyalogezred parancsnokává kinevezte. Oreskovics János eszéki 28. honvédgyalog- és König Antal debreczeni 2. honvédhuszárezredbeli alezredeseknek nyugállományba való helyezését elrendelte és Oreskovics János alezredesnek ez alkalomból az ezredesi címet és jelleget díjmentesen adományozta. Posztupiczi Kostka Pál ezredesnek, a VII. számú csendőrkörület parancsnokának különböző alkalmazásban teljesített kitünő szolgálatai elismerésül a 3. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— A pápa és a francia püspökök. A francia püspöki kar teljes gyűlést akart tartani Párisban, de tervét elejtette. A szentszék értesítette a püspöki kart, hogy a mai körülmények között egy ilyen gyűlés megtartását nem tartja célszerűnek. Így tehát a püspökök és érsekek csak kerületi gyűléseket fognak tartani, amelyekre az ország különböző részeiben már most előkészületeket tesznek. A konferenciák január végén vagy február elején kezdődnek. A Vatikánban az episzkopátus teljes ülései ellen való állásfoglalása arra az aggodalomra vezethető vissza, hogy az ilyen ülések periódikus ismétlődése egy egyházi parlamentáriszmozhozatalának a színezetével birna, ami káros lehetne a mai körülmények közt a vallási érdekekre.

— A Peters-pör. A Peters-pör mai tárgyalásán Kuhnert állam-festőművészt hallgatták ki, aki Peters-szel együtt volt a Kilimandsarónál. Bennigsen egykori kormányzó védője, Falk ügyvéd azt kérdezte Kuhnertől, igaz-e, hogy bucsuzásakor Peters így szólott hozzá: „Őn már eltávozik innen és még sohasem lőtt agyon feketét. Akar feketét lőni?” Kuhnert: Peters azt mondta akkor: „Őn olyan sokat vadászott: jöjjen egyszer velem, ha feketére akar lővöldözni”. Én nem gondoltam semmi rosszat, mert aki háboruba megy, annak semmitől sem szabad visszarettennie. Védő: Igaz-e, hogy Peters egyszer az állomásra érkeve, tömérdék feketét hurczoltatott magával és mikor őn kérdezte, hogy mit vétettek, ő azt felelte: semmit, de így kell ezzel a fajzattal bánni, különben nem lehet vele birni. Kuhnert: Lehet, de már nem emlékezem. Védő: Igaz-e, hogy a reggelin Mabruk kivégzése után Peters felköszöntött mondott s így végezte: Poharamat a megboldogult Mabruk lelkiüdvösségére ürítem. Kuhnert: Lehetséges, de most már nem emlékszem rá. — Azután Liebert tábornokot hallgatja ki a törvényszék behatóan szakértőként. A tábornok hivatkozik Münchenben mondott szakvéleményére. Petersnek joga és alapja volt feltenni, amidőn a leány megszökött, hogy veszély van készülöben. Egy császári hivatalnoknak minden körülmények között kiünn épp oly erkölcsi fogalmakat kell táplálnia, mint Németországban, — a speciális viszonyokat és tényeket azonban a megítélésnél nem lehet figyelmen kívül hagyni és ha szexuális motívumok egyáltalában szóba jöhetnek is, — u nem lárt volna el, mint Peters. Ezután a tárgyalást elhalasztották.

— Az erdélyi püspökválasztás. A Bartók György elhunytával megüresedett erdélyi református püspöki széket február 15-án fogják betölteni, ekkorára hivatka ugyanis össze Kolozvára a kerületi gyűlést, amely a püspökválasztást meg fogja ejteni. Püspökjelöltként, a többiek között kiváltképp Kennessey kerületi főjegyző nevét emlegetik, aki nagyjelentőségű tudományos munkásságával az egyházi és világi körök figyelmét régóta magára vonta.

— Új képkatalógus. Szép kiállítású képkatalógus könnyíti meg a nagyobb művészi igényű közönség képvásárlását. A 427 képet tartalmazó katalógust 50 fillér levéljeggy beküldése ellenében mindenkinek bérmentve küldi meg a „Könyves Kálmán“ Magyar Műkiadó R-T. Budapest, Nagymező-u. 37-39.

— A portugál király brazil utja. Lampraia, Portugália rio-de-janeirói követe az „Illustracao” egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy Carlos portugál király június 7-én Braziliába utazik. A király már régebben tervbe vette Brazília meglátogatását, amit eddig különböző körülmények megakadályoztak. A mostani látogatás össze fog esni azzal az évszázados emlékünneppel, amelyet Brazília kormánya a brazil kikötőknek a világforgalom számára VI. János portugál király által történt megnyitása emlékére fog rendezni.

— A mészárosok sztrájkja. A sztrájkoló mészáros munkások száma, több mint százal szaporodott, mert a munkásoknak sikerült a még dolgozó munkások nagy részét is rábeszélni, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz. A most csatlakozott munkások megjelenése nagy lelkesedést keltett a sztrájkantán. A mesterek minden tagadása dacára a munkások hiánya már nagyon is érezhető a vágóhidon. Bár az ipartestület legutóbbi közgyűlésén kimondták, hogy a sztrájk miatt a husárat emelni nem fogják és hirdették is, hogy az árak nem emelkedtek, tény az, hogy ma már városszerte 15—20 fillérrel emelték a husárat és további áremelkedés is várható. A munkások kimondták a bojkottot Reisz Dávid ipartestületi elnök üzletei ellen, mert őt tekintik a sztrájk okozójának. A bojkotthoz csatlakozni fognak az éttermi segítők is, akik a vendéglőkben nem szolgálják fel a bojkottált üzletekből való húst.

Ma este a sztrájkoló gyűlést tartottak, amelyen kimondták, hogy holnap felolvassák a sztrájkoló névsorát s aki a felhívásra nem jelentkezik, azt sztrájk törőnek tekintik. Holnap körüljárják a hentesboltokat is, hogy megállapítsák, vajon nem akad-e valóságos sztrájk törő. A rendőrség zavargásoktól tart, ennél fogva óvrendszabályokat tett.

— Busch Vilmos meghalt. Népszerű és közkedvelt német író, Busch Vilmos halt meg ma Selsen mellett Mechthausenben. Busch, aki eredetileg festőnek készült, Wiedensahlban született 1853. április 15-én. Művészeti tanulmányait a düsseldorfi, antwerpeni és müncheni akadémiákon végezte, de közismert csak akkor lett, amikor 1859-ben a Münchener Fliegende Blätterben elkezdte kiadni torzképeit, humoros és szatirikus rajzait, amelyek alá verseket írt. Legismertebb művei: Max und Moritz, Hans Hucklebein, Der heilige Antonius von Padua, Die fromme Helene, amelyek közül a legtöbb magyar nyelven is megjelent.

— Följelentés egy sörnagykereskedő ellen. Egy budapesti vendéglős, névszerint Berkovics Géza, továbbá Biró Sándor bankhivatalnok följelentést tettek a rendőrségen egy budapesti nagykereskedő cég ellen, sikkasztással és okirathamisítással vádolva a cég főnökeit. A följelentés tényállása a következő: Berkovics és Biró a múlt évben kávéházat akartak nyitni Budapesten. Nem volt elég készpénzük s amint ilyenkor már szokásban van, váltóra segélypénzt kértek a nagykereskedőtől, azzal az ígérettel, hogy sörkészletüket náluk fogják beszerezni. Fölvették négyezer koronát s az összegről két darab kétezer koronás váltót állítottak ki, melyet aláírt Birónak a felesége is. Időközben a kávéház ötlete befagyott, nem volt többé szükség a pénzre, visszaadták tehát a négyezer koronát, de nem kapták vissza a váltókat. A nagykereskedők nyugtát adtak a pénzről, de azzal az ürügygel, hogy váltóikat a Kereskedelmi Bank safe-depositájában őrzik, a két elfogadvány visszaküldését későbbi napokra ígérték. A följelentés szerint Berkovics Géza bízott a cégben s a kapott elismervényben, nem sürgette tehát a váltók visszaadását, míg múlt év végén 139599/1007. szám alatt sommás végzést nem kapott, melyben a nagykereskedő-cég pörli őt az egyik kiízetett váltó erejéig. Kiderült tehát, hogy a sörnagykereskedők a kiízetett váltókat újra peresítették, holott az átvett négyezer koronáról nyugtát és elismervényt adtak. Tegnapelőtt érkezett a rendőrségre a följelentés. Megindították a nyomozást s a nagykereskedő-cég főnökét holnapra idézték be kihallgatásra, hogy valóságából megállapítsák, hogy mennyi alapja van a följelentésnek.

— Nagy tengeri katasztrófa. Madridi éjjeli jelentés szerint a larachei kikötőben két bárka összeütközött és felfordult, mely alkalommal negyven személy, köztük számos európai életét veszítette.

— Kézrekerített vonatrabló. A párisi rendőrségnek végre valahára sikerült nyomára jönni azoknak az elvetemült gonosztevőknek, akik az utóbbi időben hihetetlen vakmerőséggel rabolták ki a vonatokat. Egy Morin nevű embert tartóztatott le, akit az a gyanu terhel, hogy része volt a toulousi gyorsvonat kirablásában. A gonosztevet három rabló követte el, akik az expresszvonaton utaztak s éjjel a postakocsiban lévő két vasutast megtámadták és néhány pénzeszközt kidobtak a vonatból. A vonatvezetőnek, bár a rablók revolverrel megbeselítették, volt még annyi ideje, hogy meghuzhatta a vészféket, mire a rablók elmenekültek s arra sem volt idejük, hogy a kidobott pénzeszközöket kifoszthassák. Most az egyik rabló kézrekerült. Morinnal együtt letartóztatták azt az embert is, aki a szállásán rejtgette a rablót.

— Egy önkéntes megölte magát. Ma este Plachy Jenő szekerészönkéntes, a Rudas-fürdő egyik kabinjában fejbeltette magát. A szerencsétlen, alig huszonegy éves fiatalember, korán délután elkéredzett a kaszárnyából és hazament szüleinek Attila-utca 61. sz. alatt lévő lakására. Otthon keservesen panaszkodott, hogy rosszul bánnak vele a katonaságnál, üldözik, felebbvalói bántalmazzák is, ahogy lehet, szóval megkeserítik az életét. Hozzáértározó vizsgálgatták, biztatták, hogy ne legyen türelmetlen, ne vegye tulkomolyan a dolgot, úgy sem tart soká a katonáskodás. A nyájas szó láthatólag megnyugtatta a fiút, s úgy öt óra tájban azzal bucsuzott el szüleitől, hogy a Rudas-fürdőbe megy fürödni. Távozása után azonban észrevették, hogy a fiú iróasztalából magával vitte revolverét is. Rögtön a fürdőbe siettek utána, de már későn érkeztek. A szerencsétlen fiatalember végrehajtotta végzetes szándékát. Átlőtt halántékkal találták meg a kabinjában s haldokolva szállították be a 17-ik számú helyőrségi kórházba. Állapota reménytelen.

— Nagy tűz. Nagyváradnál szomszédos Mezőtelegden ma este hatalmas tűz pusztított, amely nagy veszedelemmel fenyegette a Bihar-Szilágyi Olajipar R.-T. gyárát is, amelynek raktárai telve vannak robbanó anyagokkal. Az állomás mellett, közel a gyárhoz, van egy óriási nagy fetelep, amelyen a fővárosi és nagyvárad nagy fakereskedők tűzifa-készlete van felhalmozva s amely mintegy 3 hold területet foglal el. A tűz este hét órakor Diósi Ignác és fia Lajos nagyvárad fakereskedő cég telepén keletkezett és a nagy szélvihar miatt gyorsan terjedt tova. Nagyváradról tüzoltóság és katonaság kiküldését kérték az oltási munkálatokhoz, mire azonban ezek különvontaton megérkeztek, az olajgyár és gróf Zichy Vladimir erdei munkásai, erős munka után a tűz tovatérjedését megakadályozták. A tűznek, mely éjfélkor még egyre tart, eddig több ezer köbméter fa esett áldozatul. A kár nagy. A tűzvész az állomás épületét is erősen fenyegette, azonban ezt sikerült idejekorán elszigetelni s a vonatok akadálytalanul közlekedhettek.

— A „Vasúti igazolványok botránya”. Ezzel a címmel és más ilyen címek alatt vegyes lapokban a Máv. igazgatósága ellen megjelent hírekkel szemben, melyek szerint a Máv. személyzete részére kibocsátott igazolványok készítettése és szövegezése által az igazgatóság vétett a hazai ipar érdekei és saját intézetének magyarsága ellen, a Máv. igazgatósága kijelenti, hogy mindenha gondot fordít arra, hogy ipari szükségletei fedezésének a magyar ipar vegye hasznát s ebben az irányban az igazgatóságot most sem terheli mulasztás. Ami a magyar vonalakra szóló igazolványokat és jegyeket illeti, ezek kizárólag hazai ipar termékei és csak magyar nyelven vannak kiállítva. Ami azonban a menetkedvezményű szövetség igazolványait illeti, a szövetezet ügyvitelével a bécsi k. k. Staatsbahn igazgatósága van megbízva, az készített el az igazolványokat és nagyon természetes, hogy ezeket az igazolványokat nem nálunk készítették.

— Házasság. Nemes-Podhragyi dr. Kozics Zoltán, köz- és váltóügyvéd, szkv. hadnagy, Kiskunhalasról, eljegyezte Bosnyák Erzsikét, Bosnyák János bezdáni községi jegyző és neje, Csihás Mária leányát.

Raisz Dezső, a diósgyőri aczélművek mérnöke, eljegyezte Markó Sándor kir. tanácsos, rozsnyói kir. közjegyző leányát, Matildot.

Tamás József és Spanraif Berta e hó 7-én Esztergomban tartották egybekelésüket.

— Blaskovich Zdenkót eltemették. A szerencsétlen végül miniszteri titkár ma délután temették el a kerepesi-úti temető halottasházából. A temetés délután három órakor történt s a szertartáson a pénzügyminiszterium tisztviselői kara testületileg megjelent. Ott voltak: Bakonyi Géza min. tanácsos, Margitay József, Vallon Dezső, Mocsáry Sándor, Gerenday György, Szerdahelyi Jenő, Mörz Vincze, Tömör Kálmán, Wieland József oszt. tanácsosok, Paduch József főigazgató, Pap Zoltán országgyűlési képviselő, az Országos Kaszinó több tagja, a Belvárosi Polgári Kör küldöttsége és a belvárosi női kereskedelmi tanfolyam hallgatói. Ott voltak továbbá a gyászoló család tagjai, a megboldogult atyja, Blaskovich Gyula ügyvéd, özvegye, Sztojanovits Ilona, a Sztojanovits-, Fillingner- és Spányi-családok tagjai. A gyászszertartást Horváth Sándor ev. lelkész vezette, aki mélyen megindító beszédben bucsuztatta el a halottat. A beszéd után a gyászoló sokaság gyalog kísérté ki a koporsót az árkaos kripta közelében lévő sírhoz, ahol az elhunyt örök nyugalomra helyezték. A szerencsétlen család iránt általános részvét nyilvánul. Immár kétségtelen, hogy a szerencsétlen pénzügyminisztériumi titkár könnyen megmenekülhetett volna a katasztrófiától, ha barátai, akik sorra pumpolták, visszafizették volna a kölcsönöket. Amíg ő hiába várt a saját pénzére, a kincstár követelte rajta, hogy számoljon el az Eskü-tér 8. és Ferenc József-rakpart 24. számú házak jövedelmével. Hátrahagyott levelében megírja a névsorát azoknak, akik adósa és a névsor benne van a zsebkönyve egyik oldalán is. A család, ha másképpen nem lehet, hát pör útján fogja az összegeket behajtani.

— Öngyilkos vőlegény. Zarában Billics Brunó huszonöt éves zárai kereskedő, e hó 7-én menyasszonya lakásán, annak szemeláttára, revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkos vőlegény levelében bucsuzott el menyasszonyától. Tettéknek okát nem tudják.

— A bíró szobájában. A párisi törvényszéken Mouton bíró szobájában ma izgalmas jelenet történt. A bíró éppen Francessel rablógyilkost hallgatta ki, egy atléta-termetű embert, aki megrögzött alkoholist. Francessel durván ráírvallt a bíróra, hogy miért nem adat neki a vizsgálati fogságban pálinkát. Mouton rendentasította a foglyot s ekkor Francessel rávetette magát a bíróra. Meg is fojtja, ha a törvényszéki jegyző közbe nem veti magát. Az örvöngő fogoly aztán bezuozott egy ablakot s egy üvegdarabbal ki akarta vágni a bíró szemét. A nagy lármára egy börtönőr jött három fegyveres örrrel s négyüknek is nagy erőfeszítésükbe került, míg Francessel lefogták és kényszerzubbonyba bújatták.

— Megölte a szive. Budán, a Bors-utca 30. számú ház harmadik emeletén, szüleinek lakásán, szíven lötte magát ma délelőtt Masányi Géza pénzügyminiszteri díjnok. Az alig huszonöt éves fiatalember szerelmes volt egy jómodú család feltűnő szépségű leányába. Már ki is volt tűzve az esküvő napja, amikor a leány, szülei rálőttek arra, hogy a fiatalember szívbajos. Nehéz, öröklött kór kirozta. A szülők kétségbeesettek e felfedezésen, de meg akarták óvni leányuk boldogságát és Masányihoz a következő levelet küldték:

Kedves Géza!

Ne vegye rossz néven tőlünk, amikor tudtára adjuk, hogy leányunkat nem adhatjuk önnek. Ön szívbajos ember és nem való házasságra. Itt küldjük vissza a jegygyűrűjét. Kérjük, felejtse el volt menyasszonyát és hagyjon neki békét.

Masányit a levél rettenetesen lesújtotta. Első kétségbeesésében elhatározta, hogy véget vet életének. Egy szomorú levélben elbucuzott szüleitől. Utolsó kívánsága az volt, hogy menyasszonyának fényképét tegyék szívére a koporsóba. Öngyilkos tervét ma délelőtt hajotta végre. Szívenlőtte magát és rögtön meghalt. Holttestét a törvényszéki bonczani intézetbe szállították.

— Tűzvész a szegények negyedében. Comacchióból (Ferrara tartomány) táviratozzák, hogy ott a szegények negyedében tűz támadt, amely kilenc ember halálát okozta. A tűz úgy keletkezett, hogy egy házban puskapor felrobbant, aminek következtében a ház összeomlott s lakóit romjai alá temette. A tűz, amelyet a robbanás okozott, csakhamar más épületekre is áttért. Az összeomlott ház romjai alól eddig kilenc holttestet húztak ki, de attól tartanak, hogy a halottak száma nagyobb. A tűzvész következtében igen sokan megbeseltek.

— A bölcsész-bál legyező-kiállítás. E hó 15-én, 16-án és 17-én a bölcsész-bál rendezőbizottsága táncrendjeiből kiállítást rendez az „Uránia” műkereskedés kigyó-téri helyiségében. Kiállításra kerül, mintegy 150 darab selyemre festett legyező. A festmények a rajztanárképző legtehetségesebb növendékeinek eredeti művei. Belépő-díj személyenként 40 fillér. Ezzel egyúttal az „Uránia” téli tárlatát is megtekintheti a nagy közönség.

— Kégl György meghalt. Csalai Kégl György, a magyar közelet egyik régi szereplője, Fejér vármegyei nagybirtokos és törvényhatósági bizottsági tag tegnap Velenczén nyolczvanhat éves korában meghalt. Szombaton délelőtt temetik Csalán a családi sírboltba. Kégl Györgyöt fia, Dezső, továbbá négy leánya, vejei: Meszleny Benedek, Meszleny Pál és Mihalovits Antal, valamint nagyszámu, előkelő rokonság gyászolja.

— A Magyar Földrajzi Társaság ma este dr. Lóczy Lajos elnöklésével felolvasó ülést tartott a régi képviselőház üléstermében. Dr. Konkoly-Thege Miklós, az országos meteorológiai és földmágnességi intézet igazgatója tartott előadást az optikai üvegek előállításáról. A nagyszámu közönség előadása végén zajosan megtapsolta.

— Kettős tüzhalál. Zomborban rettenetes szerencsétlenség történt ma délelőtt. A szerbeknél szokás, hogy ilyenkor szerb karácsony idején szobájukat szalmával hintik tele. L u g u m e r s z k y Mladin zombori földmives ma reggel az égő lámpát kiejtette kezéből és a szobában lévő szalma lángra lobbant. Lugumerszky és felesége bennégték és csak megszenesedett holttestüket találták meg a segítségükre siető szomszédok. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— Egy új leánytípus. Ezzel a címmel Adele Schreiber (Berlin) e hó 10-én délután 6 órakor az újjvárosi házában felolvasást tart.

— Öngyilkos kísérlet a rendőrségen. Nochkoff Szergiusz moszkvai születésű orvosnövendék külföldi útjában Budapesten is megfordult és itt hosszabb időt át a Propeller-szállodában lakott. Az orvosnövendék atyja, egy előkelő moszkvai kereskedő az orosz konzulátus utján azzal a kérelemmel fordult a fővárosi rendőrséghez, hogy fiát, ha Budapesten tartózkodna, nyomozzák ki és szállítsák haza. A detektívek Nochkoff Szergiuszt a Propeller-szállodában megtalálták s ma délelőtt bevitték a főkapitányságra, ahol Pálágyi főfelügyelő nyomban vallatni kezdte. Vallatás közben az idegesen viselkedő orvosnövendék egyszerre az ablakhoz ugrott, s ha idejekorán meg nem ragadják, kiugrik az ablakon. Erre egy rendőrorvos megvizsgálta Nochkoffot és megállapította, hogy közveszélyes örült. A szerencsétlen orvosnövendéket a rendőrség beszállította a lipótmezei elmeegógyintézetbe.

— Humor a föld alatt. A közelmúlt hetekben adtunk hírt arról, hogy a nevadai Alfa-bánya beomlásakor három bányász a föld mélységében maradt és eddigelé nem lehetett módját ejteni annak, hogy a bányászokat a föld színére hozzák. Azonban, jöhet, már négy hét óta van elzárva a külvilágtól a három bányász, helyzetük mégsem kétségbeesítő. Szócsövön értesítést kapnak arról, hogy a kiszabadításukra irányuló munka folyamatban van. A mentők mindent elkövetnek, hogy a bányászokat kiszabadítsák önkéntelen rabságukból és addig legalább némileg elviselhetővé igyekeznek tenni sorsukat. Így például a szócső szájánál zenélnék, énekelnek és bőven ellátják őket étellel és itallal. A foglyok különben eléggé jókedvűek és még tréfát is üznek szomorú sorsukból. Így vasárnap a szócsövön keresztül arról panaszkodtak, hogy mért nem bocsátanak meleg vizet a rendelkezésükre, hogy megfürdölhessenek. Kijelentették, hogy ha ez továbbra is így fog tartani, felmondják a lakást és másutt keresnek szállást. Az elzárt bányászok elég jól érzik magukat és örömmel vették tudomásul azt a megnyugtató értesítést, hogy mentők minden lehető elkövetnek, hogy az újabb földcsuszamlást megakadályozzák. Az egyik bányász, névszerint Bailey karácsonykor levelet írt a külvilág számára, melyben többek között ezeket írja:

— Nagyon jó helyen vagyunk, mert mindenki igyekszik nekünk valamivel kedveskedni. Bort, szivart, gyümölcsöt és peccenyét eleget kapunk és minthogy telefonunkat a villamos vezetékkel is összeköttették, bármikor érintkezhetünk a külvilággal.

— Öngyilkos állomástönök. Párducz Rezső állomástönök kiment a temetőbe és ott föbelötte magát. Sebesülése halálos. Beszállították a rimaszombati köz-kórházba.

— A gyermekek növekedése. Egy német doktor szerint a fiú- és leánygyermek 5 éves korukig körülbelül egyformán nőnek, de az 5 és 10 év között a fiúk fejlődése gyorsabb. Tíz-tizenötödik életévükben viszont a leányok fejlődnek inkább és ezen életkorban a leányok tényleg nagyobbak és súlyosabbak, mint a fiúk. Tizenöt-husz éves korukban ismét a fiúk fejlődnek jobban és huszonhárom éves korukban növekedésük tetőpontját érik el, a leányok ellenben tizenötödik életévük befejeztével lassabban növekszenek és fejlődésük a betöltött huszadik életévvel megszűnik. A férfi harmincz éves korában van ereje teljében, a nő már tizenkilenc éves korában. A nő teljes erejét szintén harmincz éves koráig tartja meg. Ezentul mindkét nem lassan visszafejlődik. Tizenegy éves leány tizenegy, husz éves leány tizenhöz kilogrammal könnyebb, mint hasonló kora fiú.

— Közlegények a tiszt ellen. A péterváradai várbeli lakanyában az éjjel több katona énekelve tért haza a kaszárnyába, mire Plundvich főhadnagy, ügyeletes tiszt csendre intette őket. A bakák a főhadnagy intésére visszaválaszták, mire a főhadnagy kardjával az egyik bakát megsebesítette. A többi baka erre kirántotta oldalfejtőjét s azzal a főhadnagyot összeszurkálta. A főhadnagyot a kórházba szállították, míg a támadókat a fogházba kísérték.

— A postahivatal tolvaja. A nagygeresi postahivatalban, mely egyben trafik is, Joó József csemelt egy doboz cigarettát és egy csomagot, amelyben gróf Széchenyi Rezső részére egy 1200 korona értékű briliánsgyűrű volt. A tolvaj az értékes gyűrűt Szombathelyre vitte eladás végett, de ott a rendőrség letartóztatta.

x Ki adna kölcsön tíz koro Kecskemén konyakot, baracklikőrt és alföldi fehérkeresztes sósorszeszt akarok venni.

x Zászlók, czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Idegesség, ideggyengeség (neurasthenia, hysteria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, amelynek minden tünete fejfájás, fejnemű, szédülés, bágyadság, álmatlanság, szív- és gyomortünetek, hőfrenyhesség, görcsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Hönig Izso elektroterapeutikai intézetében (Károly-körút 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalomtalan.

DR. HÖNIG IZSO

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-30.

Gyógytípusok:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hysteria.)
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Ideggyengeségi állapotok
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Álmatlanság.
Kék fényvel való kezelés	Hűdés (Paralysis).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Idegfájdalmak, zsibbák (Neuralgiák, Ischias).
Villamos fényfürdők.	Szívbetegségek.
Villamos masszázs (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok.)
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok (Elhízás Bőrbajok, Bőrviszketeg
Szénsavas fürdők.	Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság.)
	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. — Kezelés egész napos át. — Kívánatra prospektust

Utazás a bitófa körül.

— A kiskupányi gyilkosság. —

Budapest, január 9.

A határszél félvad kaftányos lakosai közül négy lengyel zsidó utazik már hónapok óta a bitófa körül. Az a vád terheli őket, hogy Ugocsa vármegyében, Kiskupányban közös erővel megölték Spitz Mór birtokost, aki mestere volt a másoknak kárt tevő pöröknek. Főn a felvidéken, ahol a nép buta és hátramaradott, a telek-könyvi állapotok pedig rendezetlenek, nem ritka ez a típus. Agyafuirt emberek elsánczoliák magukat a törvényparagrafusok utvesztőjében s hamis szerződésekkel, hamis tanukkal innen indulnak ki vagyonszerző rablóhadjáratra. Ez a Spitz Mór egy szép napon eltűnt s névtelen levelek arról értesítették a hatóságokat, hogy a javíthatatlan perlekedőt meggyilkolták s azután a Tiszába dobták. A kijelölt helyen rá is akadtak a holttestre s a névtelen levelek alapján egy határu társaság az ügyesség fogházába került. A beregszászi esküdtbírósg egy vádlottat halálra, egyet tizenöt évi fegyházra ítél, két vádlottra vonakozólag azonban az esküdték nyilvánvaló tévedésére hivatkozva, a verdiktet felfüggesztette, míg két vádlottal szemben az ügyész eljete a vádat.

Ma a Kuria kezdett foglalkozni ezzel a bonyolódott bünpörrel, hivatva arra, hogy belőle az igazságot kihámozza.

Részletes tudósításunk az érdekes bünpöröl a következő:

Rettegést alakja volt a bíróságoknak Spitz Mór, dús gazdag nagyszöllősi agglégény, aki üres óráiban zugirással is foglalkozott. Apja halála után félmillió koronát meghaladó ingatlan maradt hátra, de a konok perlekedő minden fortélyát elővette, hogy a hagyaték osztály alá ne kerüljön, amiért az atyafiság egy kanál vízbe megfojtotta volna. A fukar ember jól tudta, hogy élete ellen törnek, de azért folytató pörölt tovább s mosolyogva jegyezte meg: ha megtalálnak gyilkolni, még holtom után is pörölni fogok. Dávid Márton fakereskedő, aki szintén a legjobb barátja volt Spitznek, elszalta Kiskupányra. Spitz a fakereskedőnek Adolf nevű fiával utra kelt s azóta nyoma veszett.

Az eltűnés után a környék zsidósága egyébről sem beszélt, mint Spitz Mór meggyilkolásáról. Gar-madával érkeztek névtelen levelek a csendőrséghez, és a királyi ügyészséghez, hogy Spitzert sógora, Mauskopfi Samu és Kovács-Klafter főbűntására Dávid Márton s ennek Adolf fia, valamint Kreismann Simon magyarkomját lakos és Berger Áron kiscsongorai koresmáros gyilkolták meg. Az első névtelen levél egy hét múlva oly pontosan írta le a bűntett helyét és a bűntett véghezvitelét, hogy a csendőrség a leírás alapján rátalált a holt Tiszra medrében Spitz holttestére. Spitzert előbb több ütessel elkábították, azután megfojtották és a vízbe dobták. A csendőrség mind a hat terhellet letartóztatta. Konokul tagadták bűnösségüket. Főös számmal akadtak azonban tanuk, akik föltanulni voltak annak, hogy mint toborozták a beryilkosokat s látták, mint dulakodik a holt Tiszra mellett négy ember egy ötdikkel, akik végeztek a vízbe dobtak. Ezek a tanuk a szembesítésnél mind fölismerték a vádlottakban a tetteseket. Dávid Adolf, a tanuk állítása szerint, a gyilkosság után Nagyszöllőse sietett s ott így dicskedett:

— Nem kell már Spitzről félni, nem pöröl az többé.

Kiderült az is, hogy Dávid Márton egy hamis adás-vevési szerződés birtokában volt, melylyel 20.000 koronáért vette meg Spitz örökségét. A beregszászi törvényszék az ügyesség vádiratát elutasította, de a kassai királyi tábla az összes terhelteket vád alá helyezte.

A beregszászi esküdtbírósg előtt az ügyész csak Dávid Márton és Adolf, valamint Kreismann és Berger ellenében tartotta főn a gyilkosság vádját, akiket az esküdték bűnösnek is nyilvánítottak. A verdikt kihirdetése után azonban az a fordulat történt, hogy a bíróság az ítélet hozatalát Kreismann és Berger vádlottakra nézve függőben hagyta és ügyüket új esküdtzék elé utasította, miután a törvénytevő tanács egyértelmű vélekedése szerint az esküdték lényeges tévedésben voltak. Ellenben Dávid Márton mint tettest, gyilkosság bűntette miatt kötéshalálra, Dávid Adolfot pedig tizenötévi fegyházra ítélte.

Az elítéltek semmisségi panaszaival ma foglalkozott a Kuria büntető tanácsa. A vádat Thassy Pál helyettes koronagyűsz képviselte, a vádlottakat dr. Kelemen Samu és dr. Balkányi Aurél nagyszöllősi ügyvéd védte. Az ügy előadója, Weis Károly bíró részletesen ismertette a pör anyagát, melynek végzetével a közvád képviselője arra kérte a Kuria, hogy mielőtt az ügy érdemébe bocsátkoznának, küldjék vissza az összes iratokat a beregszászi

törvényszék
ítélkeztek.
ronalgyűsz
keztek.

A Kuria
hirdeti ki.

SZIN

(*) O

ran repdes
szárnyait
ismét új sa
mutatkozo
ház legifia
ból, ahol
az egyedü
lyei ügyes
get árul e
erőt mutat
bátortalan
szerződte
tekintve
szabad kü
házat egé
gadta a b
Arányi
és Beck
Utóbbi sa
szinpadán,
kitüntetés,
A zenekar

(*) B

padra lép
tervezett
az a szer
eláraszsa
lése czélá
igazgatója
ünnepi dí
a színház
kor kezdő
fentkeztek
vatalos ün
nása után,
a szinpad
jobban az
vételben k
lépése ötv
dekről is
ünnepek e
színházak
magukat.
előkelőbb
logánya,
igen sok
érdekben
jezendő,
jai sorában
alkalmábó

(*) A

kitűnő és
amire az
mark Kár
csak a mi
kérte a m
művének
kényeztet
interpretá
hető szer
ezt most
művész c
ben.

(*) Z

helyről i
vényható
nyezésér
Metz A
és a m. l
ták meg.
megnyitá
gármete
igazgató
szet szilá

törvényszéknek, hogy Kreismanról és Bergerről is ítélkezzenek. A Kuria azonban visszautasította a koronaügyész indítványát, mire a pörbeszédet következtek.

A Kuria az ítéletet holnap délután egy órakor hirdeti ki.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** A pillangó kisasszony gyakran repdes az Opera repertoírja fölött, anélkül, hogy szárnyait megégetné. Ma ennek a népszerű szerepnek ismét új személyesítője akadt. Bendiner Heddy mutatkozott be az Opera közönségének, mint a színház legifjabb tagja. Ismerjük őt még az Opera-iskolából, ahol ő képviselte az utóbbi időben ugyyszólván az egyedüli talentumot. Friss, szép hangja van, amelyelyi ügyesen bánik és énekében sok zenei képzettséget árul el. Orgánumának magassága ma nem sok erőt mutatott, de ezt inkább az első szerepléssel járó bátortalanságnak tulajdonítjuk. Az ifjú művész szerződötése csak előny lesz a színházra nézve, tekintve attól, hogy az ilyen talentumot nem is szabad külföldre engedni. A közönség, amely a színházat egészen megtöltötte, nagyon barátságosan fogadta a bemutatkozást. A többi szereplők közül Arányi remekhangú, egészen művészi Pinkertonja és Beck konzulja érdemelnek különös dicséretet. Utóbbi sajnos, már csak kevésszer halljuk Operánk színpadán, mert e hó közepén Párisba megy. Ez olyan kitiintetés, amely mellett a mi érdekeink eltörpülnek. A zenekar élén Lichtenberg Emil jeleskedett.

(*) **Blaha Lujza ünneplése.** Blaha Lujza színpadra lépésének ötvenedik évfordulója jubileumára tervezett ünneplésben impozánsan fog megnyilatkozni az a szeretet, amelylyel a kiváló művésznőt szinte elárasztják. A péntek esti ünneplés fényének emelése céljából Mader Rezső, a Népszínház-Vigopera igazgatója, felkéri a közönséget, hogy a péntek esti ünnepi diszeloádáson estélyöltözötben jelenjen meg a színház nézőterén. Az ünnepi diszeloádás este 8 órakor kezdődik. A diszeloádásra oly nagy számban jelentkeztek a küldöttségek és résztvevők, hogy a hivatalos ünneplés nem a Piros bugyelláris első felvonása után, hanem előadás előtt fél nyolcz órakor lesz a színpadon. Az érdeklődést a Blaha-esték iránt legjobban az mutatja, hogy holnapra ugyyszólván elővételben kelték el a jegyek és a művész színpadra lépése ötvenedik évfordulója megünneplésére a vidékről is számosan érkeztek a fővárosba. A jubileumi ünnepek első estéjén a főváros, az összes budapesti színházak és vezető társas egyesületek képviseltetik magukat. A páholyokat és elsőrangú helyeket a legelőkelőbb közönség foglalta le. A nemzet csalogánya, aki maga is balatonmenti villatulafodnos, igen sokat fáradt a Balatonkultusz megteremtése érdekében. A Balatoni Szövetség elismerését kifejezendő, ezért legutóbb Blaha Lujzát tiszteleti tagjai sorába választotta a művész 50 éves jubiluma alkalmából.

(*) **Arányi Bécsben.** A magyar királyi Operaház kitűnő és népszerű tenoristáját olyan kitiintetés érte, amire az érdemes művész méltán büszke lehet. Goldmark Károly, kinek „Téli regé” című új operáját csak a minap mutatták be nagy sikerrel Bécsben, arra kérte a művészt és az Opera igazgatóját, hogy dalművének fő férfiszerepét, melyet eddig a bécsiek elkenyézettettek Szlezákja énekelt, néhány héten át Arányi interpretálja. A nagy zeneköltő eme elhatározása érthető szennzációt kellett a színházi körökben, ahol ezt most szelítében-hosszában tárgyalják. A jeles ének-művész csak öregbiteni fogja Operánk jó hírét Bécsben.

(*) **Zeneiskola Marosvásárhelyt.** Marosvásárhelyről írják lapunknak: Marosvásárhely város törvényhatósága dr. Bernády polgármester kezdeményezésére zeneiskolát nyitott, amelynek igazgatójává Metz Albertet, az ismeretes magyar zeneszerzőt és a m. kir. opera zenekarának volt tagját választották meg. E hó 6-án volt az új zeneiskola ünnepélyes megnyitása. Az ünnepi beszédet dr. Bernády polgármester mondotta, nagy hatással. Utána Metz igazgató fejtette annak fontosságát, hogy a művészet szilárd, városi alapon, nem pedig lanyha társá-

dalmi uton fejlesztessék. Végül Deák Lajos tanfelügyelő lelkes szavakkal mondott köszönetet dr. Bernády polgármesternek az iskola létesítéséért.

(*) **Sarah Bernhardt Japánban.** A nagy Sarah ujjában Párisban kissé elveszítette vonzóerejét. Ilyenkor valami exotikus körutrá szánja el magát és az érdeklődés ismét feléje fordul. Most például Japánba készül, hogy művészetét ott is bemutassa. Párisból jelentik, hogy e tervet rövidesen követi a kivétel és a mikádó örömet fejezte ki, amikor meghallotta a híres tragika szándékát. Sarah Bernhardt-ot Japánban teendő útján valószínűleg Sada Jacco, a világhírű japáni művész fogja kísélni.

(*) **A „Vig özvegy” jövedelme.** Lehár Ferencz népszerű operettje, a „Vig özvegy”, 1906. január 3-án látta meg először a lámpák világát s bizvást állithatjuk, hogy előadásaival idáig nem kevesebb, mint másfél millió koronát vett be, míg a szövegíró körülbelül egy milliót. Herzmansky bécsi kiadó másfél milliónál is többre becsüli azt a pénzt, amit a darabbal idáig keresett. Londonban az operett híres keringője egymagában 50.000 példányban kelt el és valószínű, hogy a többi városokban az eladott mennyiség aránylagosan épp ily nagy volt. A kotta kelendősege mellett érdekes az előadások száma is. A „Vig özvegy” a világ különböző részein összesen mintegy huszeczerszer került színre. Bécs és Berlin egymagában 400—400 előadással szerepel ebben a statisztikában. Budapesten is jóval felülhaladja már az előadások száma a 300-at, Pétervárott, Hamburgban és Koppenhágában mintegy 300-szor adták. Münchenben és Krisztiániában pedig körülbelül 200—200 előadás jutott idáig a „Vig özvegy”-nek.

(*) **A Varázskeringő 50-ik előadása.** A Király-Színház operettje, a Varázskeringő, holnap, pénteken, éri meg sorozatos előadásban ötvenedik előadását. A Straus-operett e jubilaris előadását nagy ünnepséggel üli meg a színház; az előadás minden látogatója megkapja az erre az alkalomra készült Varázskeringő-albumot. Az operett főszerepeit ez estén is Ráthonyi Ákos, Petrás Sári, Ötvös Gitta, Németh József, Örley Flóra, Papir Sándor és Csapó Jenő játsszák.

(*) **Irók a kabarettban.** Roda Roda példáját, aki néhány hónap óta a hamburgi Hansa-színházban szerepel, követni fogja báró Schlick is. Gordon, a berlini Intim-színház új igazgatója a Folies Bergers színpadára szerződtette őt és Dörmann Félixet, aki különben már többször fellépett a Roland von Berlin kabarettban.

(*) **Augusztia főherceggasszony az amatőr-kiállításon.** Augusztia főherceggasszony tegnap délután három órakor Szegedy Giza udvarhölgy kíséretében meglátogatta az Iparművészeti Múzeumban rendezett amatőr-kiállítást. A fenséges vendégeket Radics Jenő min. tanácsos, a múzeum igazgatója fogadta és kalauzolta végig a kiállított tárgyak között, melyeket Augusztia főherceggasszony a legnagyobb érdeklődéssel tekintett meg.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közkórháza.** A főváros balparti és jobbparti kórházainak igazgatósága most adta ki a kórházak betegforgalmáról szóló 1906-ik évi jelentését. A terjedelmes kötet, azonkívül, hogy kimutatásokkal és táblákkal a leg részletesebben elmond mindent a kórházak életéről, tudományos cikkeket is közöl a kórházi orvosok gyakorlati tapasztalatairól és buvárkodásáról, a szükséges fotografiákkal és rajzokkal. Méltán illeti ezért elismerés dr. Müller Kálmán egyetemi professzort, a balparti kórházak igazgatóját és dr. Ludvik Endrét, a jobbparton levő kórházak igazgatóját. Nagy költségvetéssel dolgoznak és sok beteget kezelnek a főváros kórházai-ban s a telér természetesen évről-évre növekedik. A balparti (pesti) kórházak kiadása 1906-ban 2.206.982 korona, a jobbparti (budai) kórházak kiadása 1.062.409 korona volt. Az évkönyv igen sok tanulságot foglal magában, mindenkinek, aki a főváros és lakói iránt érdeklődik és a vezetőség igen helyesen cselekszik, hogy nem fukarkodik terjedelmének megállapításánál. Ilyen tanulságos könyv sohasem lehet kellelénél nagyobb.

(*) **Az állategészségügyi telep baja.** A főváros legrosszabb alkotásai között, talán a legrosszabb az állategészségügyi telep. Sok pénzt beleölték s a rendeltetésének még sem felelt meg. A minap szakértő

bizottság járt a helyszínén s megállapította, hogy a telep nem felel meg a céljának. Ma azután a tanács különös módon döntött ebben a dologban. Elhatározta a telep kibővítését, helyesebben kiigazítását s főlhivta a pénzügyi osztályt, hogy az erre szükséges negyedmillió koronára mutassa ki a fedezetet. Ugyanakkor azonban kimondotta a tanács, hogy meg kell fontolni, vajjon nem lenne-e czélszerűbb, ha másutt rendeznének be egészen új telepet s utasította az illetékes ügyosztályt és a mérnöki hivatalt, hogy tanulmányozza a kérdést és tegyen konkrét javaslatot.

(*) **Tilos a dohányzás.** A villamos kocsiknak a két perronján szabad csak dohányozni. A közlekedő bizottság dr. Bródy Lajos indítványára azt a javaslatot tette, hogy a pótkocsik belsejében is engedjék meg a dohányzást. A tanács ma a javaslatot nem fogadta el, a kocsik belsejében nem hajlandók megengedni a dohányzást, sőt főlhivta a vállalatokat, tanulmányozzák, nem lehetne-e a perronokon is, vagy legalább a hátsó perronon megtiltani a dohányzást.

(*) **Az új vízdíjszabályzat.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma értesítette a fővárost, hogy a közgyűlésnek a vízszolgáltató szabályrendelet és vízdíj-szabályzat módosítására vonatkozó határozatát, 1912 év végéig terjedő érvénnyel jóváhagyta.

(*) **Temető-ügyek.** A köztemetőkre felügyelő bizottság ma Viola Imre tanácsos elnökle mellett ülést tartott. A bizottság teljesítette a pesti zsidó hitközség abbeli kérelmét, hogy az új köztemető meg-bővítették. A bizottság ajánlja, hogy a síremlékeket télen is felállithassák. Végül elhatározta a bizottság, hogy egyes kertészet véglegesítése miatt előterjesztést fog tenni a tanácsnak.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlöttekér nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Uj! Folyékony Uj!

Somatose

a legkifünőbb étvágyjavító, Idegerősítő

tápláló szer

mindennemű gyengességi állapotokban.

Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

20303

«Vasárnapi Ujság»

Szerkesztő: Főmunkatárs: Hótsy Pál. Mikszáth Kálmán

Munkatársai: A magyar irodalom legjelesebb művelői

A folyó (55-ik) évfolyamban közli Rákosi Viktornak »Kirendelt urak« című szenzációs új regényét, továbbá: Fogazzaró egy világhírű regényének »Kisemberek régi világa« cz. fordítását. Bezerédi István félszpan tollából. — Mikszáth Kálmán nagy népszerűségének és immár világhírű orvendő írónk nagybecsű szépirodalmi közleményeit kizár lag a »Vasárnapi Ujság«-ba írja, m. p. valami új alakban, mint ő maga írja »V. U.« hoz intézett levelében: »Szeretnék valami újat kigondolni a »Vasárnapi Ujság«-nak, ha nem is új genret, de legalább új formát...«

Az előfizetők (azok is, kik újév után lépnek az előfizetők sorába) a »Karacsony«-t, e díszes kiállítású gazdagon illusztrált, értékes színes mellékletekkel bővített s kiváló irodalmi becsű albumot ingyen kapják. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyvedevre 4 korona. Mutatványszámokat szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4.

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Ez év végén

50 éves pályafutását fejezi be a legjobb magyar élclap, az

„Üstökös“.

Ebből az alkalomból az „Üstökös“ kiadó-hivatala azt a kedvezményt nyújtja az Egyetértés előfizetőinek (nyilvános helyiségek kivételével), hogy

1/4 évre (3 K helyett) . . .	2 K-ért
1/2 „ (6 „ „) . . .	4 „
1 „ (12 „ „) . . .	8 „

rendelhetik meg az Üstököst.

Utalványczim: „Üstökös“ Budapest.

— Az Üstökösnek állandó rejtvényrovata van. Minden megfejtő — kivétel nélkül — értékes jutalmat kap.

Az 50 éves jubileum alkalmából n.e.gyelen ünnepi számot minden új előfizető megkapja

TÖRVÉNYSZÉK

Lengyel—Polónyi pör.

Abban a sajtópörben, amelyet Polónyi Géza volt igazságügyminiszter indított Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő ellen, a királyi ügyészség a következő vádiratot adta:

Dr. Lengyel Zoltán szabadlábán levő, 33 éves, római káth vallású krasznai származású, budapesti lakos, ügyvéd, országgyűlési képviselőt, mint szerzőt a BTK 258. §-ában írtk., a 259. és 262. §-a szerint minősülő sajtó utján elkövetett nyilvános rágalmazás vétsége címén azzal vádolom, hogy „A Nap“ című politikai napilap 1907-ik évi január hó 22-ik napján megjelent 19-ik számában „Vádat emelek . . . Nyílt levél az orsz. függetlenségi pártkör tagjaihoz“ cím alatt közzétett cikkének lentebb idézett részeiben mint szerző, Polónyi Géza sértett ügyvéd és székesfővárosi bizottsági tagról, tehát mint törvény által alkotott testületek tagjáról nyilvánosan olyan tényeket állított, amelyek valóságuk esetében a sértettet közmegegyezésnek tennék ki s részben ellenében a büntető eljárás megindításának okául is szolgálhatnának.

E vádum alapján a cikk következő részét jelölöm meg:

„Magamévá teszem Halmos János volt polgármesternek kimondott, de bűnügyi rémregényekbe illő módon visszavont vádját.

Magamévá teszem a Beke Erzsébet-féle zsarolási ügy vádját.

E vád tekintetében a főtárgyalásra az E. L. T. 16. §-a értelmében a budapesti kir. büntető törvényszék esküdtbírótsága illetékes.

A megidézett tanuk: Dr. Gschwindt György, Vossits Károly, Hüvös József, Heltai Ferencz, Popovics Sándor, Felner Henrik, Benedek Sándor, gróf Andrássy Gyula, gróf Nákó Sándor, Jeszenszky Géza, Thaly Emil, dr. Komlós Agost, Sándor Pál, Wellisch Árpád, Cséry Lajos, Braun Mór, dr. Vázsonyi Vilmos, végül Polónyi Géza sértett.

„A Nap“ című politikai napilap 1907. évi január 22-ik napján megjelent 19-ik számában „Vádat emelek . . . nyílt levél az Orsz. Függetlenségi Pártkör tagjaihoz“ cím alatt közlemény jelent meg, amelynek szerzője dr. Lengyel Zoltán ügyvéd, országgyűlési képviselő van megnevezve.

Ennek a cikknek fentebb idézett részeiben a szerző azzal vádolja Polónyi Géza volt magy. kir. igazságügyi minisztert, hogy ügyvéd korában 1-ször a Cséry-féle, 2-szor a Dunagőzhajózási társaságra vonatkozó, 3-szor a Közuti vasutat és 4-szer a Városi villamos vasutat érintő, nemkülönben 5-ször a Gschwindt gyárat érdeklő öt ügyben székesfővárosi bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta fel.

6-szor továbbá azzal is vádolja a szerző a sértettet, hogy mint ügyvéd Beke Erzsébettel szövetkezve, megszarolta gróf Nákó Sándort, a jelenlegi fiúmei kormányzó.

Az egy hírlapi cikkben, tehát nyilvánosan emelt ezen hat vádpont olyan tényeket tartalmaz, amelyek ha valók lennének, a megtámadott Polónyi Géza volt igazságügyi magy. kir. minisztert a közmegegyezésnek tennék ki, sőt részben a büntető eljárás megindításának alapjául is szolgálhatnának.

Dr. Lengyel Zoltán terhelt a vizsgálat során a cikk szerzőségét elismerve, bűnösségét nem ismerte be, s hivatkozva a btk. 263. §-ában 5. pontjában biztosított jogára a vád tárgyává tett tények valóságának bizonyítására vállalkozott, mert állítása szerint támadó cikkének célja a közérdek megóvása és előmozdítása volt.

A terhelt a bizonyítást a sértett székesfővárosi bizottsági tagságának egész idejére, a vád tárgyává tett cikkben fel nem hozott esetekre is, tehát korlátlanul kérte megengedni; azonban a vádtanács 33489/1907. sz. határozatában kimondotta, hogy a valóság bizonyítását csak a cikk tényállításaira engedi meg, mert vád tárgyává csak azok tettek, már pedig a bizonyítás a vádelv szerint a vádnak keretét meg nem haladhatja.

A bizonyítás tehát a vizsgálat során megtörtént. Ennek eredménye pedig az, hogy az előterjesztett bizonyítékokból a vádak valótlanága derült ki.

A dr. Lengyel Zoltán mint szerző által (1848. évi XVIII. t.-cz. 13. és 33. §§.) ekként elkövetett cselek-262. §. szerint minősülő sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségét állapítja meg, amelynek címén tehát ellene a vádemelés indokolt.

Budapestben, 1907. évi december hó 28. napján.
(P. H.) Sélley s. k.

§ A Magyar Jogászegylet szombaton január hó 11-én délután 6 órákor az ügyvédi kamara helyiségében (V. Szemere-utca 10. szám) teljes ülést tart, melyen dr. Reitzer Béla ügyvéd adja elő pályadínyertes értekezését a telekkönyvbe vetett bizalom oltalmának hatáiról. A felolvasáson vendégeket szívesen lát az egylet.

§ A puchói nábob. Jankovich József Gyula, az ismert szelhlámos, akinek viselt dolgairól a lapok törvényeszkői rovatai a puchói nábob üzelmei címen emlékeztek meg pár évvel ezelőtt, most a változatoság okáért a pestvidéki törvényszéknek adott dolgot. Egy csalási ügyből kifolyólag mára volt kizűve ellene a főtárgyalás. Jankovich József Gyula azonban nem jelent meg, mert — mint a tanuk mondták — kiszökött Amerikába. Dr. Takács ügyész indítványára a bíróság a mai főtárgyalás elnapolása mellett körözött levelet bocsát ki a jeles férfiu ellen s kézrekerültéig bűnügyét szünetelteti.

§ Bombamerénylet. A máramarosszigeti törvényszék a nagybocskói bombamerénylök ügyében ma hozta meg ítéletét. Gyilkosságra való szövetkezésért az enyhítő körülmények mérlegelésével Bári Sándort egy havi fogházra és Kuzmik Damjánát két havi fogházra ítélte. Az ügyész Kuzmik terhére az ítélet súlyosbításáért felebbezett.

§ A cigányprimás ékszere. Megszorult, könnyelmű gavallerok módjára akarta rendezni anyagi ügyeit ifj. Banda Marczai cigányprimás. A gyémántkőszőrűlő és kereskedelmi részvénytársaságnál 1906. december 6-án ezezenyven korona értékű ékszert vásárolt hitelbe s az ékszert nyomban elzalogosította. A pénzt elköltötte, de az ékszer vételárát máig sem fizette meg. A kárvallott részvénytársaság csalás miatt feleletést tett ifj. Banda Marczai ellen, akit vád alá is helyeztek. Mára volt kizűve ebben az ügyben a tárgyalás Tholt bír. elnöklésével. A vádlott cigányprimás azonban nem jelent meg a tárgyaláson s védője orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy — influenza és ágyban fekvő beteg. A panaszos czég képviselője megjegyezte, hogy Banda Marczai este még vígan muzsikált a banda élén, de azért nem ellenezte a tárgyalás elnapolását, mert a beidézett tanuk nem jelentek meg. A bíróság elnapolta a tárgyalást.

SPORT.

() Prix de Monaco. A nizzai meeting mai, második napján a 10.000 frankkal díjazott Prix de Monaco akadályverseny került dűlőre, melyben a vasárnapi 100.000 frankos nagy díj több jelöltje is részt vett. A versenyről a következő távirati jelentés szól:

Prix de Monaco. Díj 10.000 frank. Táv 3400 méter. 1. Br. Jesse-Levas 46 Arpenteur 60 kg. 2. Ch. Lienart 66 Jacasse II. 71 kg. 3. Fremont 56 Coquet 74 kg. Futottak még: Medwin, Le Trebuchet, Journaliste, Pincette, Volubilis, Donnard, Toute Bonne II. — Tot.: 10 : 117. Helyre: 10 : 41, 60, 26.

() A magyar korcsolyázó bajnokság. A január 19-én megtartandó bajnoki gyorskorcsolyázó versenyeken hír szerint bizonyosan résztvesz Vampetics Imre és Mannó Miltiades is. Vampetics Davosban tartotta tréningjét, melyet most Budapesten folytat, míg Mannó Münchenben treniroz s csak a jövő hét elején érkezik Budapestre.

VITA FORRÁS
SÓSKÚT VASMEGYE

ALKALIEUS NÁTRÓN-LITHIÓNGYOGYVIZ
Orvosi ajánlv: húgysavas diathesis, köszvény, oszkar betegség, gyomor-, vese- és húgyhólyagbántalmaknál.
Mint üditő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosításul szolgál a
Központi iroda: Budapest, V., Váci-körnt 54
Főraktár: Édeskuty L. urnál Bpest, Erzsébet-tér 8

KÖZGAZDASÁG.

Kohner Zsigmond utóda a Kereskedelmi banknál. Kohner Zsigmond halálával megüresedett — többek között — a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál az alelnöki állás. Ez állás betöltésére vonatkozólag arról a kombinációról vettünk tudomást, hogy a Kereskedelmi banknál az alelnöki állást Haggemacher Róberttel szándékoznak betölteni, míg az üresedésbe jött igazgatósági tagsági állást Simon Jakab kir. tanácsos foglalná el.

Szterényi a szappan-kiállításán. A m. kir. techn. iparmuzeumban rendezett szappan- és zsiradékpari kiállítást Szterényi József államtitkár nyitja meg e hó 12-én vasárnap délelőtt 10 órakor.

A Közuti részvények ármozgalma. A mai déli tőzsdén nagyobb tranzakciók történtek a Közuti vaspálya társaság részvényeiben, ami különböző kommentárookra adott okot, tekintettel arra, hogy egy nagyobb pénzintézet volt az eladó és — állítólag — több ezer darabot adott el. Olyan hírek is kerültek forgalomba, hogy tízezer darab részvény került volna piacra. Ez azonban felette valószínűtlen, mert egy ilyen tranzakció nagy kavarodást idézett volna elő a tőzsdén, már pedig a mai forgalom teljesen nyugodt volt. Mi úgy tudjuk, hogy a részvényeket az utóbbi időkben két igen előkelő bankintézetünk vásárolta, azonkívül egy budapesti tőzsdébizományos Brüsszelben járt s ott egy tőkésből álló csoportot szervezett a Közuti részvények átvételére s így szálad kezekbe kerültek az értékek. A szóbanforgó bank eladásai valószínűleg megbízói realizálásainak tudható be s olyan okból történhetett, hogy az elért árnyereséget biztosítsák az illetők. Ez eladások folytán az árfolyam ma jelentékenyen csökkent, a tegnapi 560.50 záró árfolyammal szemben ma 553.75 koronán zárultak a Közuti részvények.

A kamarák és az adóreform. A Kereskedelmi és iparkamarák országos akcióit indítanak az adótervényjavaslatok tárgyában. Az akció előkészítésére vasárnap, január 12-én délelőtt 10 órakor országos kamarai értekezlet lesz a Budapesti kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben.

Arad város kölcsöne. Mai számunkban már megírtuk, hogy Arad városa 460.000 koronás kölcsönt vesz fel, s hogy ez ügyben az Aradi Első Takarékpénztár és az Aradmegyei Takarékpénztár nyújtották be a legelőnyösebb ajánlatot. Ezt az ajánlatot a tegnapi közgyűlésen tárgyalták, s a közgyűlés — mint értesülünk — elfogadta ezt az ajánlatot, amely szerint a kölcsönért a mindenkor bankkamatlábánál egy százalékkal magasabb kamat lesz fizetendő. A kölcsönből az autobuszok átvételére 240.000, feltérmérsi költségek fedezésére 50.000 és az óvártéri töltés költségeire 240.000 koronát fognak fordítani.

Megsemisített drága ajánlatok. Ismeretes, hogy Arad városa az aradi vashidak építése ügyében árlejtést hirdetett. Az ajánlatok be is érkeztek, s a város közgyűlése még a múlt év októberében a következő ajánlatokat javasolta elfogadásra:

1. Mindkét hid feljárójának építésére Rossi és Pellegrini aradi czég ajánlatát 425.051 korona 60 fillér értékben.

2. A két hid alépitményeinek elkészítésére Fischer Henrik budapesti czég ajánlatát 696.343 korona összegben.

3. Az ujaradi hid vasmunkáira az Osztrák Államvasutak Magyar Hútfái és Uradalmi és a Danubius-gyár együttes ajánlatát 654.570 korona értékben.

4. A várba vezető vashid szerkezetére az aradi Weitzer-gyár ajánlatát 300.350 korona összegben.

A közgyűlés határozatát a város jóváhagyás végett felterjesztette a kereskedelemügyi minisztériumhoz. A minisztérium, amely felülvizsgálta az árlejtés eredményeit, most — mint értesülünk — értesítette a várost, hogy az árlejtés eredményét nem hagyja jóvá, mert az árakat túlságosan magasnak találja, s mert ezek az árak aránytalanul meghaladják a vashidak költségvetésében az építésre felveit összegeket. A pályázatok ajánlatainak elfogadásával 300.000 koronával több kerülne a vashidak, ami pedig 22 százalékos áremelkedést jelentene. Együttai elrendelte, hogy a város tűzzön ki újabb pályázatot a vashidakra és megengedte, hogy a vashidakat 1910. év végéig építhessék fel.

Az Os
7-én: Bank
K. érczkés
mitolási tá
bardköleső
teles bank

Uj igaz
saságnál.
részttelepe
Magyar or
körébe me
vany-Deut
igazgatóság
jos, a Mag
tósági tagj
tója válasz

A ten
lemgyi m
niszterrel
geri szab
kedelmi ha
nek állami
szesítésér
tárgyában.
közli.

Egy s
Wolfr
tott a Pes
ben eladta
alkalomma
jét oly mó
fizetett rés
a franc
is tárgyal
kor e czé
saságot és
tásban a
szesedni é
millió fran

A fölc
rontálmeg
tálmegye
szes törvé
ujból való
vényhozás
utóbb beje
tálmegye
tárgyalan
több törvé
dasági eg
egyesülete
irányítása
fehérmegye
kozva, pec
taszteri m
növekvő s
tányosabb

Uj be
azt, hogy
niszter leg
törvényjav
beruházás
ruházási t
szült. Sz
végzi a t
radságos
a szöveg
delte, hog
amelynek
ják. Az u
körülbelül
ra az épít
pályaudva
szabásu fi
tizenkét m
kezesek k
forgalmán
vartalann
lasztásoka
a Máv m
Keres
dök Egye
tegnap est
tárgya az
nek meg

Reg
Haszn
nak é

Az Osztrák-Magyar Bank állása 1908. január hó 7-én: Bankjegyforgalom 1,909.833.000 (— 118.191.000) K, érczkészlet 1,443.149.000 (+ 2,270.000) K, leszámítolási tőzsa 686.147.000 (— 61,921.000) K, lombardkölcsonök 118,646.000 (— 11,694.000) K, adóköteles bankjegyforgalom 66,684.000 (— 120,461.000) K.

Uj igazgatók a gróf Mikos-féle erdőgazdasági társaságnál. A gróf Mikos zabolai erdőgazdasága és fűrésztelepei r.-t. a Hazai bank r.-t. érdekköréből a Magyar országos központi takarékpénztár r.-t. érdekkörébe ment át és ennek folytán Sztitányi Ödön, Hatvany-Deutsch Béla és Rosenberg Ármán a társaság igazgatóságából kiléptek és helyükre Hauszmann Alajos, a Magyar orsz. központi takarékpénztár igazgatósági tagja és Körösy Imre, a takarékpénztár igazgatója választották meg.

A tengeri hajózás állami segítése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter — a m. kir. pénzügyi miniszterrel egyetértéssel — rendeletet adott ki a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről szóló 1907. évi VI. t.-cz. végrehajtása tárgyában. A rendeletet a hivatalos lap mai száma közli.

Egy szabadalom eladása. A Nemzetközi Wolfram-lámpa r.-t., melyet 1906-ban alapított a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, már régebben eladta a birtokában lévő angol szabadalmat s ez alkalommal a két millió koronát kitett részvénytőkéjét oly módon redukálta, hogy 160.000 koronát visszafizetett részvényeseinek. Most — amint értesülünk — a francia szabadalom eladása érdekében is tárgyal a társaság s ha a tranzakció sikerül, akkor e célból Franciaországban külön részvénytársaságot csinál a szabadalom értékesítésére. Az alapításban a társaságon kívül egy német vállalat is részesedni óhajt. Az alapítandó társaság alaptőkéjét 2.7 millió frankra tervezik.

A földadó-kataszter revíziója és a gazdák. A torontálmegyei gazdasági egyesület kezdeményezésére Torontálmegyei törvényhatósági bizottsága felkérte az összes törvényhatóságokat, hogy a kataszteri becsülés újból való elrendelése tárgyában intézzenek a törvényhozáshoz felterjesztést. A pénzügyminiszter legutóbb bejelentette a kataszter revízióját, így Torontálmegye általános keretekben mozgó felterjesztése tárgyátalanná vált, a kérdés azonban legutóbb mégis több törvényhatóságot s azok megkeresésére a gazdasági egyesületeket is foglalkoztatta. A gazdasági egyesületek annak idején a kataszteri munkálatok irányítása dolgában előterjesztést is fognak tenni. A fehérmegyei gazdasági egyesület a kérdéssel foglalkozva, pedig már most is kimondotta, hogy az új kataszteri munkálatok alkalmával, tekintettel a folyton növekvő szőlőmívelési költségekre, a szőlőknek méltányosabb alapon való osztályozását kívánja.

Uj beruházási törvény. Már többször megírtuk azt, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter legközelebb a törvényhozás elé viszi azt a törvényjavaslatot, amely a kereskedelmi kormány beruházási programját foglalja magában. Az új beruházási törvény szövege már nyomtatásban is elkészült. Sztterényi József államtitkár, aki maga végzi a törvényszöveg átvizsgálásának nehéz és fáradtságos munkáját, több lényeges javítást talált a szövegben s miután ezt a javítást elvégezte, elrendelte, hogy újból nyomassák ki a törvényjavaslatot, amelynek átjavított szövegét nemsokára kinyomtatják. Az új beruházási törvény rendelkezései szerint körülbelül husz millió korona van előirányozva azokra az építkezésekre, amelyekre Budapest különböző pályaudvarainak szükség lesz. Budapesten egy nagy szabású fűtőház is épül. A fiemei vasúti építkezésekre tizenkét millió korona van előirányozva, ezek az építkezések különösen arra valók, hogy Fiume kikötői forgalmának lebonyolítását tegyék könnyebbé és zavartalanná. Az új beruházási törvény azokat a mulasztásokat igyekszik pótolni, melyek előidézték, hogy a Máv már-már felmondta a szolgálatot.

Kereskedők tanácskozása. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete Mőssmer József elnöke mellett tegnap este egyetemes ülést tartott, melynek egyedüli tárgya az volt, hogy a kereskedők miképp szüntethetnék meg azokat a visszasságokat, amelyekkel kiinn-

levőségeiknek behajtása jár és hogy miképp lehetne megkönnyíteni a könyvkivonati követeléseknek leszámítolását. Wollák Soma előadó vázolta a detail-kereskedők súlyos helyzetét és javasolta, hogy a fővárosi kereskedők egyöntetűen állapítsák meg a kihitelezési módozatokat és azokat szigorúan tartásuk be. Különösen hatályos lenne, ha a kereskedők a küllevőségek behajtásával egy nagyobb bankot bíznának meg. A bank természetesen ezekre a küllevőségekre előleget is adna, s így ennek az a nagy előnye lenne, hogy kereskedőink nem volnának annyira utalva az osztrák áruhitelre, mert készpénzben fizethetnének. Viszont a közönség, ha majd látni fogja, hogy a banknál kell fizetnie, pontosabban fog fizetni. Brachfeld Sándor hozzájárult az előadó javaslatához és abból sokat remél. Kriehaber Leó rámutat arra, hogy már minden szakma szervezve van, csak a detail-kereskedő nem. Csakis erős szervezet mellett fogják a kereskedők és iparosok érdekeit megvédeni. Hozzá kell szoktatni a közönséget a készpénzfizetés mellett vásárlásra. Hollós Dezső, Fürst Bertalan, Deutsch Károly, Ernyei Lajos és Preisach Zsigmond felszólalása után az ülés egy szűkebb bizottságot küldött ki, amely a választmányal egyetértve megteszi a szükséges lépéseket egy czélszerű szervezet létesítésére, olyképp, hogy a küllevőségek behajtása érdekében néhány nagyobb fővárosi pénzügyintézetel összeköttetésbe fognak lépni.

Pénzügyi reformok Amerikában. Fowler, aki a parlament által a bankok pénzügyi eszközeinek megvizsgálására kiküldött bizottság elnöke — amint Washingtonból írják — ma a bizottság által kidolgozott törvényjavaslatot nyújtott be, amelynek czéje, hogy a pénzügyi reformot javítsa. A javaslat e czélt akként gondolja elérni, hogy a nemzeti bankok vonják vissza azon küllevő összes forgalmi eszközeiket, amelyek bondok letétbehelyezésével vannak biztosítva, ehelyett pedig felhatalmaztatnak bankjegyek kiadására, amelyek minden egyes bank általános aktíván alapulnának. A nemzeti bankokból egyes csoportok fognak szervezteni, minden ilyen csoportnak hét tagból álló felügyelő tanácsa lesz. Ama bankok, amelyeknek bankjegyek kibocsátására vonatkozó kérelmét az illetékes felügyelő tanács teljesíti, jogosítva vannak, hogy befizetett tőkéjüknek megfelelő hiteljegyeket kapjanak és e bankjegyek 2% megadóztatás alá esnek.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Az amerikai tőzsdék ¼ cent olcsóbb kurzusokat küldtek. Nálunk az enyhe időjárás tovább tart és a liszt kelendősége iránt még mindig csak panaszkodni hallani. A malmok ennélfogva alig vehetnek valamit és a készáruüzlet tovább is vontatottan bonyolódik le. Ma 6000 mázsa buza kelt el változatlan áron. Annál élénkebb a határidő-üzlet forgalma. A mostani időszakhoz képest szokatlan árhullámzások vannak napirenden. Az irány óránként változik. Ma is szilárdan indulva, az áprilisi buza elérte a 12.78-as kurzust, a délelőtti folyamán visszaesett 12.66-ra és délután ismét 12.75-re emelkedett. Ugyaníly variációkon ment át az októberi buza és az áprilisi rozs; a többi czikkben a változások nem voltak jelentékenyek.

Kiadatott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 78 kg. 25.50 korona, 400 mm. 76.5 kg. 25.50 korona, 700 mm. 76 kg. 25.50 korona, 100 mm. 75 kg. 24.80 korona, 300 mm. 71 kg. 23.30 korona, 250 mm. 70 kg. 23.30 korona.
Pestvidéki: 2900 mm. 77 kg. 24.50 korona, üszkös, 100 mm. 77 kg. 25.40 korona, 200 mm. 75.8 kg. 25.30 korona.
Felémegyei: 100 mm. 76.5 kg. 25 korona.
Felsőmagyar: 250 mm. 77 kg. 25.05 korona.
Rozs. 250 mm. 22.— korona, 150 mm. 22.— korona, 100 mm. 22.— korona, 100 mm. 22.— korona, 125 mm. 22.— korona, 400 mm. 21.90 korona, mind paritással.

Lóhere. 200 mm. 150 korona
Zab. 150 mm. 16.50 korona.
 Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 8-tól január 9-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	1517	200
Rozs	419	258
Arpa	561	—
Zab	410	204
Tengeri	914	—
Liszt	—	5345
Korpa	—	2365

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtti:
 Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. áprilisra 12.71, 12.78, 12.67, 12.74, 12.70
 Buza 1908. októberre 10.44, 10.50, 10.35, 10.44.
 Rozs 1908. áprilisra 11.41, 11.43, 11.28, 11.38.
 Rozs 1908. októberre 9.19, 9.23, 9.16, 9.13.
 Zab 1908. áprilisra 8.22, 8.24.
 Tengeri 1908. májusra 7.14, 7.16, 7.10.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.69	12.70
októberi buza	10.35	10.39
áprilisi rozs	11.30	11.31
októberi rozs	9.06	9.07
áprilisi zab	8.22	8.23
májusi tengeri	7.08	7.09

Délutáni forgalom.

Délután az irány, későbbi hősiyedés jelzésére nagyon szilárd volt.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	—	—	12.73	12.74
Buza új októberi	—	—	10.42	10.43
Rozs 1908. áprilisra	—	—	11.36	11.37
Rozs új októberi	—	—	9.13	9.14
Zab 1908. áprilisra	—	—	8.24	8.25
Tengeri 1908. májusra	—	—	7.07	7.08

Értéktőzsde.

Ma már lanyhább irányzat otthonosodott meg a tőzsdén és a vezetőértékek ma a legalacsonyabb árfolyamon zárultak. A helyi piacon feltűnést keltett a közúti vasúti részvények áresése, melyekből ma jelentékeny volt a kínálat. A közúti részvények ma a tegnapi zárathoz képest vagy hét koronával estek vissza.

Reggel ma a külföldről eléggé kedvező hírek érkeztek s így szilárdan és a tegnapi esti zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel nyílt meg az előtőzsde, a forgalom folyamán azonban nem tarthatták magukat a kezdő árfolyamok, mert Bécs árbitrázsciadásokat eszközölt, amelyek csekély nyomást gyakoroltak. Délben Berlin némileg magasabb jegyzéseket küldött, ennek folytán kezdetben barátságos volt a hangulat, a forgalom folyamán azonban csak igen gyenge vételkedv mutatkozott és így lassan elgyöngült az irányzat is, mely végül tartott maradt. Az előtőzsdén a Kreditanstalt felől érkező hírek elkedvetlenítették a spekulációt. Alig számbavethető forgalom mellett az irányzat tartott volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.
 Köttettek: Osztrák hitelrészvény 637.50—636.50. Magyar hitelrészvény 765.75—764.75. Osztrák-magyar államvasut 679.—678.—. Rimamurányi vasút 527.—526.—. Jelzálogbank 416.50—415.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
 Köttettek: Osztrák hitelrészvény 637.25—636.25. Magyar hitelrészv. 765.25—764.25. Osztrák-magyar államvasut 680.25—679.25. Déli vasut 152.—151.75. Rimamurányi vasút 526.75—526.—. Magyar leszámítoló bank 482.—481.50. Jelzálogbank 416.—415.—. Közúti vaspálya 554.50—554.—. Magyar koronajáradék 93.35. Orosz kölcsön 89.85. Kereskedelmi részv.-társ. 58.—58.50. Magyar kereskedelmi bank 3345.—3355.—. Erzsébetvárosi takarékpénztár 195.—. Magyar általános takarékpénztár 572.—. Magyar aszfali r.-t. 158.—. Weitzer-féle vagon-gyár 337.—340.—. Brassói cellulose-gyár 500.—. Közúti vasut élvezeti jegy 330.
Prárium-üzlet: A díjbiztosításokért tizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—6.—. K, 8 napra 10.—12.—. K, 1908. január végére 24.—26.—. K.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz
 Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek
 az elrontott gyomrot 3-8 óra alatt teljesen rendbe hozza
 Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

Utóközde.

Az utóközde irányzata tartott volt, kőtések alig fordultak elő. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 635.50. Magyar hitelrészvény 764.25. Államvasut 679.25.

BECSI GABONATÖZSDE.

Bécs, január 9. (Az Egyetértés távirata.) Gabonaneműekben a mai tőzsdén nem mutatkozott vásárlási kedv és a kínálat is tartózkodó volt, ennek tudható be, hogy az árak nem hanyatlottak ugyan, de teljes tüzetlenség uralkodott. Tengeri és zab iránt élénk érdeklődés jelentkezett, az árak változatlanok maradtak, árpában a forgalom egészen szűnött.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.05-13.50 korona, mosoni 12.10-12.45 korona, tótfelvidéki 12.10-12.55 kor., délivasuti 12.05-12.35 korona, marchfeldi 11.80-12.10.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.55-11.80 korona csepeli 11.55-11.75 kor., pestmegyei 11.50-11.80 kor., osztrák 11.40-11.60 korona.

Arpa: morvaországi 9.40-10. kor., marchfeldi 9.-9.50 kor., bácsvidéki 8.90-9.50 kor., tótfelvidéki 8.15-9.90 kor., csepeli 8.40-9.65, győri 8.30-9.25 kor., déli vasuti 8.10-9.75 kor., tiszavidéki 7.20-8.25 korona.

Magyar tengeri: régi 7.95-8.15, új 7.50-7.65 korona, cinquantin 7.50-7.65 korona.

Magyar zab: selejtes 8.30-8.40 kor., közepes 8.40-8.65 korona, elsőrendű 8.65-8.90 kor., válogatott 8.90-9.15 korona.

BECSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, január 9. A mai előtőzsde rezervált irányzattal nyílt meg s ez a hangulat későbbben sem változott. Később valamivel jobb lett az irányzat, mivel Berlinben arbitrázs-vásárlások mentek végbe hitel- és államvasuti részvényekben. Délben az irányzat állandó, mert hitelrészvények helyi eladása lehangelőleg hatott. Berlin nyugodt magatartást jelentett. A déli tőzsde zárlata nyugodt volt, az irányzat megszilárdult.

II órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 635.75. Magyar hitel. 766.-, Länderbank 409.-, Allamvasut 679.-, Elbavölgyi vasut 151.75, Déli vasut 151.75, Alpeli bányatársulat 597.75, Rimamurányi 526.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajár. 93.30, Orosz érték 185.75, Német márka 117.65.

A déli tőzsde lanyhán nyílt meg.

I órákor jegyzetelt:

Osztrák hitel 636.75, Magyar hitel 765.-, Länderbank 409.-, Unio-bank 535.-, Allamvasut 679.75, Angol-bank 151.75, Bankverein 151.75, Déli vasut 152.-, Gőzhajó 151.75, Alpeli bányarészvény 597.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajár. 93.30, Török sorsjegy 185.75, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut 151.75, Rimamurányi 527.-, Orosz járadék 185.75, Keleti vasutak 151.75, Skoda 151.75, Magyar jelz. 151.75, Kárpáti petroleum 550.-

Bécs, január 9. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 96.55, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.50, 1860-as sorsjegy 148.10, Osztrák hitelsorsjegy 449.-, Angol osztrák bankrészvény 289.50, Bécsi Bankverein 517.-, Osztrák-magyar bank 17.70, Déli vasut 151.25, Dunagőzhajózási társaság 1005.-, Donhany részvény 402.-, Cs. kir. arany (vert.) 11.35. Német bankváltók 117.72, Osztrák Lloyd 421.-, 4.2 százal. ezüst járadék 96.55-98.45, Osztrák koronajár. 96.50, 1864-es sorsjegy 254.-, Osztrák hitelintézeti részvény 635.25, Union-Bank 583.-, Osztrák Länderbank 408.-, Osztrák-magyar államvasut 658.75, Elbavölgyi vasut 424.-, Alpeli részvény 597.25, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 241.10, Lipótkohó 433.-, Töröksorsjegy 185.55. Nyomott.

Bécs, január 9. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.15. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 764.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 480.-, Rimamurányi 520.15, Magyar cukoripar 403.-, Adria hajózási részvénytársaság 403.-, Magyar koronajár. 93.45, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 189.-, Magyar nyér.-k. sorsjegy 189.-, Kassa-Oderberg vasut részvény 360.58, Magyar jelz. zálogbank 416.-, Magyar keresk. bank 33.50 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, január 9. (Tőzsdei jelentés.) A külföldi tőzsdék határozatlansága következtében a spekuláció a mai megnyitáskor realizációba bocsátkozott, aminek következtében a bányáértékek piacszán 1 1/2%-ig terjedőleg csökkentek az árfolyamok, míg bankrészvények jobban tartották magukat. Futólagos ingadozások után a napipénz és a magánkamatláb olcsóbbodására általánosan javult az irányzat, ami különösen bányarészvényeknek vált javára. Arra a hirre, amely később megerősítést is nyert, hogy a francia bank a kamatlábat 3 1/2%-ra szállította le, a forgalom az utóközde vége felé élénkebbé vált. Amerikai értékek tartottak voltak és a spekulánsok ezek tekintetében várakozó álláspontot foglaltak el. Gőzhajózási részvények szilárdabb irányzatot követtek. A készpénzpiac ipari értékei iránt élénk vételkedv nyilvánult és ezek szilárd irányzatok voltak. Napipénz 5%, magánleszámítolási kamatláb 5 1/2%.

Zárlatok jegyzetelt: 4-2 százalékos papírjárdék 97.60, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 97.60, osztrák hitelrészvény 199.50, Déli vasut 28.-, orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz kölcsön 172.-, Dinamitruszt 161.50, Harpeni 200.-, Unifikált török járadék 94.30, 4-2 százalékos ezüst-járadék 96.40, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.25, Magyar koronajárdék 93.30, Osztrák-magyar államvasut 145.-, Bécsi váltóár 84.80, Olasz járadék 201.-, Alt. villamossági Edison 201.-, Gelsenkircheni 188.-, Laurakohó 218.50. Szilárdult.

Frankfurt, (Zárlat.) január 9. 4-2 százalékos papírjárdék 97.60, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 97.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.35, Osztrák hitelintézeti részvény 200.30, Osztrák-magyar államvasut 145.20, Északnyugati vasut 204.70, Bécsi Bankverein 130.90, Villamos részvény 147.-, 3 százalékos magyar aranykölcsön 76.50, 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.45, Osztrák koronajárdék 96.35, Magyar koronajárdék 93.25, Osztrák-magyar bank 127.80, Déli vasut részvény 28.10

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include: tiszavidéki, pestvidéki, bányási, bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonaneműek, 100 kilogramm ára. Rows include: Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce.

Table with columns: Burognya, 100 kilogramm ára. Rows include: Junántúli, Kékesmagyarországi, Néviségi, Várdaljai, Bánsági, Pesti.

Table with columns: Különléte, Faj, 100 kilogramm ára. Rows include: tiszavidéki, szilva készlet, szilva készlet, szilva készlet.

Table with columns: Államadósság közkölcsönök, 1000 Ft. Rows include: Magyar aranyjárdék, All.köl. Vaskepu céll.ár. 6.89%, 1870. nyeresémi kölc. 100 Ft.

Table with columns: Záloglevelek, Elsőbbségek, 1000 Ft. Rows include: Belvár. tkpl. r.-t., Egyesült. lóv. takpl., Klisbirt. orsz. földh. 84 év 50%.

Table with columns: Takarékpénztárak, 1000 Ft. Rows include: Belvárosi takarékpénztár, Budapesti-Erzsébetvárosi tak., Budapesti-Lipótvárosi bank r.t.

Table with columns: Biztosító társaságok, 1000 Ft. Rows include: Első magyar áll. biztosító, Fonciare pesti bizt. int., Magyar jég-és vízöntő.

Table with columns: Gőzmalomok, 1000 Ft. Rows include: Concordia, Első budapesti, Erzsébet, Lujza.

Table with columns: Bankok részvényei, 1000 Ft. Rows include: Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűjtemény, Első magyar postabank.

Table with columns: Sorsjegyek, 1000 Ft. Rows include: Bazilika sorsjegy, Bécsi nyér. kölc. 1874. év, Budapesti sorsjegy.

Table with columns: Pénzmemek és váltók, 1000 Ft. Rows include: Arany, magyar v. osztr. vert, 20 frankos, 20 márkás.

Table with columns: Különléte, 1000 Ft. Rows include: Budaörsi, Híztörlesztő, Híztörlesztő.

Elbevdly váltóár 81 bányarészvény Hamb... 28.-, 4 s... 145.-, C... aranyjárdék... London... Páris... járadék 9... aranyjárdék... 5 százalé... kos 1890... Kons. am... Amort. ro... Orosz jár... utalvány... 93.40, 4 s... lékos unih... , Tör... hitelintéze... gyar Jelz... Banque C... vasut 722... Keleti vas... géppárty... , Tul... köszén 15... Rand... , Tra... terdamra... (rövid) 12... Belgiumra... pari, Váltó... Magánkan... Ú Z... Buda... Vágómarh... ökök, 403... bosnyák... magyar és... darab mag... Származás... darab bos... A ma... változott, ... gyenge, ... belül 25 c... Kővet... elősúlyban... Magyar... 80.- kor... köznépmi... minőségű... legjobb r... - fill, kö... 56.- 60... jobb min... minőségű... 48.- 50.-... magyar te... ronáig, k... ségű 52... 46.- 50... ségű 66... ronáig, k... silányabb... leszen... koronáig, Biva... náig, Biva... minőségű... ségű 36... marha... legjobb m... minőségű... ségű 48... elősúlyban... Budapest... Hízott sert... híz (páron... fillér Köz... terjedő su... (páronkint... 122 fillér... grammig t...

Elbevolgyl vasut... Bécsi váltóár 848.75 Párisi váltóár 814.50, Union bankrészvény... Alpeál bányarészvény 300. — Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) január 9. 42 százalékos ezüstjárdék 98. —, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 28. —, 4 százalékos Aranyjárdék 97.30, Osztrák hitelrészvény 199.75, Osztrák-magyar államvasut 145. —, Olasz járdék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.20. Szilárd.

London, január 9. Angol consol —.

Páris, január 9. (Zárlat) 3 százalékos Francia járdék 95.70, Osztr. aranyjárdék 97.20, Magyar aranyjárdék 92.90, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 496.50, 4 százalékos Olasz járdék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 309. — 5 százalékos marokkói járdék 507. —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járdék 88.55, 4 százalékos Amort. román járdék 1905. 88.35, 5 százalékos Orosz járdék 1906. 94.95, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 503. —, 4 száz. Szerb járdék 1907. 93.40, 4 százalékos spanyol járdék 95.25, 4 százalékos unifikált török jár. 170.50, Török sorsjegy —, Török dohányrészvény 430. —, Osztrák földhitelintézet 1105. —, Osztr. Länderbank 450. —, Magyar Jelzálogbank 450. —, Banque de Paris 14.44 Banque Ottomane 693. — Osztr. magyar államvasut 722. —, Déli vasut 158. —, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 596. —, Rio Tinto 16.90, Sucerie d'Egypte —, Tula 403, Thomson Houston —, Uríkányi köszén 152, Chartered 24.75, De Beers 354. —, East Rand —, Jagersfontein 85.80, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 49.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.81. Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/3. Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 3/3, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 3 1/2. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vágómarhavásár.

Budapest, január 9. Felhajtott: 1936 darab Vágómarha és pedig: 1340 darab magyar és tarka ökör, 403 darab magyar és tarka tehén, 35 darab bosnyák ökör, 7 darab bosnyák tehén, 129 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 22 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly. Származási hely szerint: 1894 magyar marha, 42 darab bosnyák marha.

A mai vásári irányzat a multhetihez képest alig változott, mivel az itteni árfolyogászat még mindig gyenge. — Az egységi árak változatlanok. — Körülbelül 25 darab eladatlanul maradt.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élősulyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 72.— 80.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, középminőségű 62.—70.— koronáig, silány minőségű 54.—60.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 80—90 koronáig, kivételesen — fill, középminőségű 62—78 koronáig, silány 56.—60.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű —.— koronáig, középminőségű 60.—68.— koronáig, silány 48.—58.— koronáig. — Boszniai ökör, legjobb minőségű —.— koronáig, középminőségű 54. 60.— koronáig, silányabb minőségű 48.—50.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, magyar tehén legjobb minőségű 62.—68.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű 52.—56.— koronáig, silányabb minőségű 46.—50.— koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 66.—74.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű 58.—64.— koronáig, silányabb minőségű 48.—52.— koronáig. Bika legjobb minőségű 64.—70.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű 60.—64.— koronáig, silányabb minőség 48.—58.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű —.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű 42.—48.— koronáig, silányabb minőségű 36.—40.— koronáig. Kicsontozni való marha —.— koronáig, Boszniai ökör legjobb minőségű —.— koronáig, közép minőségű 54.—60.— koronáig, silányabb minőségű 48.—50.— koronáig. Növendékmарha —.— koronáig. Mind 100 kilónként élősulyban

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, január 9-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 120 — 122 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 123—125 fillér. Könnyű

(páronként 250 kgr-ig) 126—128 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi január 7. napján volt készlet 23082 drb., 1908 január hó 8-án felhajtott 176 darab, 1908 január 8. napján elszállított 74 darab, 1908 január 9. napjára maradt készletben 23184 drb. A hizott sertésüzlet irányza ta: csendes.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, jan. 9. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 777 darab sertés, 40 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1756 darab sertés, 52 darab süldő, 5 darab malacz. Összesen 2043 darab sertés, 92 darab süldő, 2 darab malacz. Eladatott 1928 darab sertés, 78 darab süldő, 1 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 105 drb sertés, 14 darab süldő, 1 drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül élősulyban 98—104 fillér, élősulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96—98 fillér, élősulylevonással 118—128 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, élősulylevonással 118—126 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, élősulylevonással 118—128 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, élősulylevonással 118—126 fillérig. Belföldi süldő — korona. Horvát süldő — korona. Malacz 1.20 korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendők.) A vásár irányzata élénk, az árak változatlanok.

Heti lóvásár.

Budapest, január 9. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvására felhajtottak 216 darab I., 521 darab II. oszt. Összesen 637 darab volta. Elkelt 360 darab ló.

Dorjuvásár.

Budapest, január 9. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 171 darab élő borjút (közte 24 rugott), 14 darab leölt borjút, 13 darab leölt bárányt. Az irányzat csendes volt, az árak 4—6 fillérrel kgr.-ként csökkentek. Fizettek elsőrendű élő borjúkért 106—108 fillért, kivételesen 110 fillért. Középmínőségű élő borjúkért 90—98 fillért, leölt borjúkért 104—120 fillért, silány és rugott borjúkért 60—80 fillért növendékmарháért 50 fillért kilogrammonként (levonás nélkül), leölt bárányokért 18 korona páronként.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központ intezeti távirati jelentése 1907. január 9-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézele:

Hazánkban az idő tulnyomóan borult, helyenkint csapadékos és országszerte enyhébb lett. A hőmérséklet nappal többnyire a fagypont fölé került és néhány fokkal magasabb a normálisnál; a maximum: Ckvenicán 10 C° és a minimum: Tátrafüreden —11 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Egyelőre borult, enyhe idő várható helyenkint csapadékkal; később megélénkülő szelekkel hőstüledés valószínű.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb mín. (70° +), A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet (max, mín). Rows include various locations like Szeged, Pécs, Győr, etc.

Hol kell Erényi-Ichtiol-Salicilt használni?

- 1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

As eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5.

Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállíttatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél kezelt be a világ minden részéből.

VIZALLAS.

Table with columns for location (Duna, Marva, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Krassó, Latorca, Ung), date (Jan. 9, Jan. 8), and scores (m. e. t. e.).

Kivonat a hivatalos lapból.

Január 9.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kálnássy Zoltán eperjesi kir. törvényszéki díjnokot a sajozsenti-péteri kir. járásbíróvához irnokká; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Budeusz Aladár egri lakost a brassói pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben; a balassagyarmati kir. törvényszék elnöke Szabó József rétsági főszolgabírói hajdút a felügyelete alatt álló rétsági kir. járásbíróvához III. osztályú hivatal-szolgárává; a fehértemplomi kir. törvényszék elnöke a temeskubini kir. járásbíróvához üresedésben levő III. osztályú hivatal-szolgái állásra Gerincz Lajos fehértemplomi kir. törvényszéki fogházőrt; a máramarosszigeti kir. törvényszék elnöke a felügyelete alatt álló máramarosszigeti kir. járásbíróvához üresedésben levő III. oszt. hivatal-szolgái állásra Horváth János m. kir. igazságügyminiszteri napidíjas szolgát nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Istók István orsovai kir. járásbírói és Klein Mihály temesvári kir. törvényszéki irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Anyakönyvvezetői kinevezések. A helyi igazságügyminiszter a pécsi I. anyakönyvi kerületbe Haksch Lajos anyakönyvvezető-helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Pályázatok. A dunaföldvári adóhivatalnál díjtalan gyakornoki állásra 14 nap alatt; a postamesteri állásra Bácsborsodon (Bácsbodrogszék) január 24-ig; postamesteri állásra Topolyiszéken (Zemplénmegye)

a szegedi fővármihatalnál gyakornoki állásra 15 nap alatt; Sopron város mérnöki hivatalánál mérnöki állásra február 5-ig; a sepsiszentgyörgyi adóhivatalnál hivatal-szolgái állásra február 20-ig; a szolnoki törvényszéknel segédtelekkönyvvezetői állásra 4 hét alatt; a máramarosszigeti törvényszéknel albirói állásra 2 hét alatt; a kulai járásbíróvához albirói állásra 2 hét alatt; az ungvári járásbíróvához irnoki állásra 4 hét alatt; a salgótarjáni járásbíróvához aljegyzői állásra 14 nap alatt; a nagyváradai törvényszéknel oláh tolmácsi állásra február 7-ig; az egri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvésésnél segélydíjas számgyakornoki állásra 14 nap alatt; a berettyóújfalui járásbíróvához irnoki állásra február 7-ig; a világosi adóhivatalnál gyakornoki állásra 14 nap alatt; a kulai járásbíróvához irnoki állásra február 6-ig; postamesteri állásra Horlyón (Ungmege) január 24-ig lehet beadni a pályázatokat.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS, Kiadótulajdonos A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság, Igazgató: ERDŐS ARMAND

Titkos betegségek gyógyítására legjobb ajánlható 24 évi tapasztalata alapján Dr. CZINCZÁR egyetemi orvostudós specialista. Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyítja húgyvesztést, magömlést, hólyagbaj, fekélyeket, syphilis, férfi elgyengülést, önterülést, hátréno- és húgybaj, bőrképzést és minden más betegséget biztos módszerrel. Budapest, 10., Rápoly-körút 10. I. emelet. Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Titkos betegségek gyógyítására legjobb ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalata alapján Dr. KAJDACSY v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos. Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyítja húgyvesztést, hólyagbaj, sebket, bujakört (syphilis), bőrbajokat, elgyengült terítőt, dősbekérelt és önterülést és annak utóhatjait, ideg- és hátrénoit, valamint minden női bajokat. RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig. Budapest, VIII., József-körút 2. Levelekre rá azonnal, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyásiker.

Sok millió hever. Egész évre K 250. HITELES MERKUR Budapest, Ferenciek-tere 6. Kérjen mutatványszámot! Includes illustration of a man and a large number 1000000.

BIZTOS gyógyulást keresőknek nemzeti betegségekben szenvednek mint húgyvesztés és hólyagbajok, húgyvesztésküldetők, vizelet savarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (syphilis), az önterülést utóhatjait fellépő idegbajok, korai férfi- és elgyengülés, bármilyen bőrképzés stb. nőknél toherólyg, méh bajok, alapon, gyors és gyökéres gyógyítására szükséges tudományos és lelkismeretes gyógyászerrel fogva legjobb ajánljuk. Dr. Garai Antal v. cs. és kir. ezredorvos országos híró és a legelső 53 évi fennálló rendelés intőzetét. Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz. Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időli húgyvesztés és hólyag bajok vizsgálatá villamos húgyvesztésküldő segélyvel. Vidékiek levelekre kimerül 5 választ és szakértői tanácsot nyújtanak, gyógyszeréről gondoskodik lez. Titoktartás biztosított. Hőknek külön váróterem.

MEGHÍVÓ. A Balassagyarmati Takaré- és Hitelintézet Részvénytársulat BALASSAGYARMATON 1908. évi február 2-án d. e. fél 11 órakor saját helyiségében tartja XXXVI. évi rendes közgyűlését, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletév lefolyása és annak eredményéről. 2. A felügyelő-bizottság által átvizsgált 1907. évi vagyonmérleg és ezzel kapcsolatban az összes zárszámadások előterjesztése, a felügyelő-bizottságnak erre vonatkozó jelentése, mindezek elfogadása és a felmentvény meaadása iránti intézkedés. 3. Az igazgatóság jelentésében foglalt indítványok tárgyalása a szak feletti határozat. 4. A jövedelem és osztalék felőli intézkedés. 5. Bejelentések: Cziczzer Manó könyvelő, ugy Himmler Géza pénztárnok törzsfizetéseknek történt felemelése s ezek jóváhagyása, — Váczy József segédkönyvelő történt véglegesítése s ennek tudomásul vétele. 6. Az alapszabályok 55. §-ában foglalt rendszerint előforduló közgyűlési teendők, ugy az esetleges új indítványok. Balassagyarmaton, 1908. évi január hó 6-án. Szilárdy Ödön s. k., elnök.

Mit csinálnak a pesti asszonyok? Összeünek, tanácskoznak és nemsokára kisütik, hogy ninesen jobb HÁZIBARÁT az Alföldi Fehér Keresztes sóborszesznél.

HETI MŰSOR.

Table with columns for month (Január), theater (Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Népszínház, Magyar Színház, Var Színház, Uránia) and performance details for Jan 11 (Szombat) and Jan 12 (Vasárnap).

KÜLÖNFÉLÉK.

Én azt hiszem . . .

Én azt hiszem, hogy ez az élet
Csak csupa búcsú, semmi más —
S mikor a kéz utószor ér a kézhez,
Akkor történik a találkozás . . .

... Szerelmem ott a szívem mélyén,
Ugy élt, mint szendergő beteg.
Sziiz álmaiból felzavartam volna,
Ha kibeszélem, amit érzek;

Ha megvallom az alkonyatnak,
A szívem féltett titka mi;
Ha elpanaszlom a részvétfen éneket,
Mít néki el nem mertem mondani.

... E szürke, pelyhes őszi ködben
Ugy érzem én, beszélhetek:
Hisz olyan messze elszakadt már tőlem,
Hogy zokogásom nem bánthata meg.

... Én azt hiszem, hogy ez az élet
Csak csupa búcsú, semmi más,
S mikor a kéz utószor ér a kézhez,
Akkor történik a találkozás . . .

Lichtenberg István.

(Ókori illatszerek.) Az illatos olajokat és jószagu vizeket ismerték már a legrégibb ókorban is, sőt a használatuk talán még általánosabb volt, mint manapság.

Az ó-kori mondákban és irodalomban sűrűn esik szó az illatos olairól és fűszerekről, amelyekkel az emberek ruháikat, lakásukat szagosították. Ünnepek alkalmával egész tömeg mindenféle illatos portékát használtak el.

A görög mondák az illatszerek eredetét Vénusz szoknyájából származtatják és a jószagu szerek receptjeit márványtáblákra írva az ő templomában helyezték el.

Az illatszerek tanyája az ókorban Egyiptom volt. Ott az asszonyok illatos vízben mosdottak és a háznak az a része, ahol a vendéget fogadták, szerteszórt virágoktól volt illatos. A bebalzsamozott holttesteket is megfürösztötték jószagu folyadékban és a halott körül fűszereket égettek. Aki szegény volt

és ilyesmire pénze nem jutott, legalább annyit okvetlenül megtett, hogy egy illatszerek edény képét vésette a halottja sarkólapjára.

A régiek némelyik illatszerek gyógyító erőt tulajdonítottak. Plinius 32 orvosságot sorol föl, amit a rózsából és 41-et amit mályvából, 21-et amit liliomból és 17-et amit violából készítettek. A levendula, mint csillapító szer szerepelt, a jázmin, mint bódító szer, a pacsulit és a heliotropot izgatónak használták.

A régi zsidók annyira szerették a kellemes illatokat, hogy reggel és este mirhát égettek, a nyoszolyájukba pedig megszártított aloevél porát hintették. A menyasszonyi ruhát annyi mindenféle illatos olajjal hintették tele, hogy az ilyen alkalommal elhasznált illatszerek ára rendszeren egy tízedrésze volt annak, amibe az egész kelegye került. A híres gileádi balsamot valami cseriének a leveleiből készítették, amely valamikor az egész Gileád hegyét elborította. Ma már azonban oly ritka, hogy ebből a felséges illatu portékából csak a török szultánnak jut és senki másnak.

Az illatszerekkel való kereskedés Görögországban is hatalmas mértékben folyt. Az athéni annyira kedvelte az illatszert, hogy az ivókupákat is egy Arábiában tenyésző fa jószagu nedvében mosogatták. A haját édes majoránna levéllel, arczát és mellét pálmajallal, a lábát balzsammal mosta az athéni szépség és az athéni gavallér.

A görögöktől vették át sok minden egyébbel együtt a rómaiak az illatszerek kedvelését. Tudvalevő dolog, hogy a császárság idejében az előkelő római dámának külön rabszolgája volt, aki a haját jószagu olajokkal kente és mosta.

(Eleven kövek.) A falklandi szigetek egyik nagy érdekessége és különlegessége az eleven kövek. A világhírű, akik ezeket a szigeteket is felfedezték, azt látták, hogy helyenkint jókora kiterjedésben nagy ködarabok borítják a földet. A ködarabok tetejét zöld moha borította. Mikor aztán közelebb mentek, meglepődve vették észre, hogy ez a sok heverő kő tulajdonképpen erdő. A köveket nem lehet megmozdítani, mert vastag gyökerek kötik a földhöz. Egy-egy fa mindenik, amely azonban az örökös sarki szelek hidegében magasra nem nőhetett, nem gallyasodhatott, nem lombosodhatott. Törpe maradt, csak vastagodott az idők folyamával és alacsony, lapos tetejét lombkorona helyett sűrű moha takarta be. Csupa nyomorék törzs, aminek csak a gyökere mutatja,

hogy élő fa volna. Különben pedig hideg és kemény, mint a kő és éppen úgy nem gyulad meg, mint akármilyen szikladarab.

(Kolorádóról.) Kolorado állam gazdag aranyereit 3000 méter magasságban terülnék el az oceán színe fölött, egy tágas hegyi tiszáson, a felhőkig emelkedő Pickes-Peak hegycsúcs tövében. Ez a hegycsúcs volt utmutatója annak a kalandor, küzdelemre vágyó aranyász csapatnak, mely 1891. év nyarán távozott otthonából s a Pickes-Peak lakatlan vidékén turta a földet s kutatta a folyók medrét azon biztos hitben, hogy mérhetetlen kincsre, gazdagságra tesz szert.

Valamennyien Kolorado-Springsvárosának polgárai voltak, ágról szakadt, önmagukkal meghasonlott emberek, akik pusztá életükön kívül mit sem kockáztattak a dus nyereség reményében. Eleinte gyakorlatlan bandukoltak, majd hegyi lovacskákön, öszvéreken és szamarakon folytatták utjukat, járatlan hegyi ösvényeken, baltáikkal törve rést a rengeteg bozótokban.

A Pickes-Peak alján a hegyi patakokból mosták az aranyat kevés eredménnyel; már-már csüggedtek is, midőn meggyőződtek, hogy a hegyoldal aranyereiből jóval több nemes fémeket aknázhatnak, mint a patakok medréből. Ekkor kezdődött a Cripple-Creek hegyvidék aranykora. Azóta 50.000 ember telepedett meg a tájékon, fellendült a bányászat, kohászat, virágzó városok keletkeztek s a lakosság csakhamar jómódra tett szert.

A kerület fővárosai: Cripple-Creek, Victor, Anacóna, Goldfield és Altmann. Cripple-Creek és Victor városok pár esztendő előtt porrá égtek, de újabb épületek modern, rendezett városokká s a faházak helyén csinos köpaloták keletkeztek.

A két várost azóta gyönyörű köz- és magánépületek, pompás templomok, iskolák, közkörházak, remek szállodák és bankpaloták ékesítik. Csak a közérköles nincs arányban a nagy fellendüléssel. E tekintetben az aranyország éppen ott áll, mint amidőn még kecskepásztorokból és fávákból telt ki a lakosság. Gyilkosság, rablás napirenden van, a játékszenvedély nőttön-nő s esténként nagy tömeg tolong a szállodák és vendéglők játékasztalai körül.

A Cripple-Crecket három vasuti vonal kapcsolja össze az Egyesült-államok főbb vasuti vonalaival. A bányászok ir és német származásuak, naponként 14 koronát keresnek. A munkaadók és munkások kölcsönös viszonya szigoruan szabályozva van.

Az aranybányák tulajdonosai javarészt részvénytársaságok, de a részvények 90 százaléka Kolorado Springs város polgárainak birtokában van.

MEGCSALT ASSZONYOK.

— REGÉNY. —

Írta: E. GABORIAU.

58

— Hát hogyan tudjuk meg a valóságot, ha nyakasan megmarad a vallomásánál — vélte a vizsgálóbíró.

A valóságot? — ismételte elgondolkozva Lecou, tényleg hol lehetett Guespin?

De hirtelen felvillant a szeme és megelégedett mosoly suhant végig az ajka körül.

A következő pillanatban már ismét hivatalos komoly volt az arca és olyan hangon, mintha a legközömbösebb dolog után érdeklődne, megkérdezte Plantat urat:

— Tud valamit békebíró ur, vajjon a gróf házassága után ismét találkozott-e Fancy Fannyval?

— Igen, néhányszor találkoztak az „Arany oroslánban”. A leány tönkre ment az üzletével és azután fokról-fokra süllyedt, végül már rászokott az ivásra is. Valahányszor nagy pénzzavarban volt, Tremorelhez fordult és ha utóbbi nem akart neki pénzt küldeni, személyesen jött és botránnyal fenyegetődzött. Hozzá volt tehát bilincselve.

— Igen, igen — szólt közbe Gendron doktor, — emlékszem én is, alig tizenégy nap előtt láttam arra elmenőben a párocskát a szálloda ablakában: a gróf ijedten hátra húzódott, amint engem megpillantott.

Domini kezdett türelmetlenkedni:

— Ez a dolog most nem tartozik ide — mondta homlokát ránczolva, — mit törődünk vele, vajjon Tremorel találkozott-e a kedvesével, vagy sem; most jelenleg Guespin holléte azon a végzetes éjszakán érdekel minket.

Lecou észrevétlenül mosolyodott el, azután így szólt:

— Kérem a vizsgálóbíró urat, engedje meg, hogy Guespinhez három kérdést intézzek.

Domini meglepetten nézett a beszélőre.

— Hivatalos uton csak a vizsgálóbíró beszélhet a fogolylyal. De itt olyan különös az eset, hogy megengedhetem ezt a kivételt.

— Megengedem önnek, hogy néhány kérdést intézzzen a vádlotthoz itt a jelenlétemben és elvállalom érte a felelősséget.

És azonnal utasítást adott egy hivatalosznak, hogy Guespint vezesse elő.

Lecou alig tudta elrejtetni nagy örömet, ilyen könnyű diadalra nem is számított.

Guespin két csendőr között belépett.

A boldogtalan nagyon megöregedettnek látszott.

— Nos — kérdezte a bíró — elhatározta már magad a beszédre?

— Istenem, uram, hát sohasem lesz vége már ennek a kinszenvedésnek? — nyögte a szegény ember — mit akarnak, hogy mondjak? Hogy én vagyok a bűnös? Isten nevében, hát én vagyok! De most aztán öljenek meg, de hamarosan, nem tudok tovább már szenvedni!

Mindnyáian megütődtek Guespin vallomásán.

Tehát mégis ő lenne a bűnös?

De Lecou nem vesztete el a hidegvérét, sokkal több tapasztalata volt már ezen a téren és tudta, hogy kétségbeesett emberek mire képesek.

Odament Guespinhez, könnyedén a vállára ütött s barátságosan szólt:

— Ne beszélj ilyen badarságokat, fiam. Azt hiszed, hogy a vizsgálóbíró ur bűnösnek akar téged tudni? Ellenkezőleg, minden lehetőséget elkövet, hogy az ártatlanságodat bebizonyíthassa és a valódi bűnöst megjelje. Tehát légy segítségére neki és mondd meg őszintén, hol voltál ama éjjel?

Guespin hallgatag maradt. Meredten maga elé bámult és szinte nem is látszott érteni, hogy ő hozzá beszélnek.

Ekkor Lecou más hangon kezdett beszélni.

— Ostoba tökfilkó! — kiáltott rá, mit akarsz a hallgatósáddal elérni? — Azt hiszed, hogy tényleg vezetted ezáltal a rendőrséget? Mi mindent tudunk, akár beszélsz, akár nem! Meg fogom

neked mondani, hogy hol voltál. A gazdád valamely parancsot adott neked, ugy-e? És ehhez egy ezer frankos bankjegyet is adott veled, így volt?

Guespin hülyén ránézett Lecoura és kibökte: — Nem, csak ötszáz frankos bankjegyet volt!

Mély meghatottság vett erőt a hallgatóságon és Lecou is meg volt hatva. Diadalérvés vett erőt rajta, de uralkodnia kellett magán, hogy feladatát befejezhesse.

— Most mondd meg nekem a leány nevét! — szólt Guespinhez.

— Nem ismerem!

— Hát olyan ostoba vagy, hogy nem is kérdeztél tőle? De csak megnézted őtet? Ugy-e csinos némben, nagy haja és barna szeme tesszik neked?

Guespin csodálkozva nézett rá.

— Hát ismeri őt?

— Persze, te ostoba ficzkó és ha tudni akarsz a nevét, hát megmondhatom: Fancy Fanny-nak hívják. De ennek fejében, hogy megmondtam a nevét, megmondhatod te nekem azt, hogy minek és mikor adta az urad az ötszáz frankos bankjegyet?

— A gróf ur elmenetelünk előtt adta a bankjegyet; nem volt aprópénze és nem akart előbb a faluba küldeni váltani, mert elkéstem volna a vonatot; azt mondta, ha visszajövök, visszadom majd a pénzt, ami megmarad.

— De hát milyen utasítást adott neked és miért nem mentél a lakodalomra?

Guespin habozott a válaszszal, sorba ránézett a jelenlevőkre és úgy látta, hogy csúfot üzenek belőle. Attól félt, hogy kelepezébe csaliák és a felelete még csak megnehezíti a helyzetét.

Ujból erőt vett rajta a kétségbeesés és oda kiáltott Lecounak:

— Ön megesalt engem, nem is tud semmit és csak be akar csapni!

— Micsoda? Már megint kezdted. — — —

— Oh, én éppen olyan ravasz vagyok, mint ön, minden, amit mondtam, hazugság — — —

nem, nem igaz egy szó sem belőle!

SZÍNHÁZAK

Pénteken 1908. január 10-én

Remzeti színház

A vetélytárs.

Színmű 4 felvonásban írta: Henri Kistackars és Eugen Delard. Fordította Huszár Imre.

III. Kir. Operaház

Bohémélet.

Dalmi 4 képből. Zenéjét szerzte Puccini Giacomo. Szövegét írta Giacosa és Illica. Fordította Radó Antal.

Személyek: Rodolphe, Sohaunard, Marcel, Colline, Musette, Mimi, Alcindor.

Népszínház-Vigopéra

A piros bugyelláris

Eredeti népszínmű dalokkal 8 felvonásban. Írta Csopoghy Ferenc.

Személyek: Török Mihály, Zsófi, a felesége, Julis asszony, Meneci, huga, Huszárkapitány, Csillag Pál, Peták káplár, Pentás, Hajas István, Kócsa György, Csi, gyolgotás, Virág.

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Írták Dörner és Jacobson. Fordította Móricz Adolf. Zenéjét szerzte Strauss Oskár.

Személyek: XII. Joahim, Lohár, Heléna, Niki, Gueth, Eriderika, Francz, Vendolin miniszter, Sigismund, Iakaj.

Urania színház

Marokkó

Kezdeté fél 8 órakor

Vígyszínház

PATACHON.

Vígjáték négy felvonásban. Írták Hennequin és Duquesnel. Fordította Adorján Andor.

Várszínház

A három testőr.

Vígjáték 8 felvonásban. Írta Herczegh Ferencz.

Személyek: Pollacsek, Róza neje, Liza unokahuga, Flórius báró, Hertovay, Kocsiczky, Kovács, Lenkey H., Ligeti J., Dezső, Nádai, Latabér, Rózsahegy.

Magyar színház

A virágos esőnek.

Színmű 4 felvonásban. Kézjártókat írta: Audermann Herman, Fordította: Frém József.

Személyek: Ráthai, Forrai R., T. Halmi M., Mészáros G., Szirmai, Vágó, Csontos, Törzs, Garas, Boross, Z. Molnár, Harmos I.

„APOLLO-SZÍNHÁZ”

(TELEFON 68-39.)

Tündérország a tenger alatt.

(Fantasztikus színezett felvétel. Sikertült tréfa.)

A kis életmentő.

Hídáscepat átkelése egy folyón. Epizód egy cowboy életéből.

Elmegyek a templom mellett.

Előadja Pintér Imre. Kezdeté fél 5 órakor.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-út 69. TELEFON 93-16.

5 színpadi tréfa

24 mulató, művészi magánszám

3 kaczagató kis bohózat

SZERZŐK: Szomaházy, Helai, Molnár.

SZEREPLŐK: Medgyaszay Vilma, Vörös II., Kolosi Judika, Pócs Lili, Nyárai, Bárony, Kabók, Boros.

Kezdeté 9 órakor.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LETTNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/39 órakor.

Ma, 1/410 órakor: Leánynézőben.

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

1/411 órakor! Ujdonság! 1/4 11 órakor!

„Kirándulás a szabadba”

(Ein Ausflug in's Freie) (Cabarets) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezték: Geiger László balettmester és Rott Sándor.

11 órakor Terbitsch Sándor új szólójával

Végül „Ländliche Unschuld”

Burlesk bohózat írta: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Nappali pénztár 9-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casino de Paris-ban minden este 1/212-től angol és francia különlegességek fellépte

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28.

BONBONNIERE. Telefon 52-88.

Januári új műsor! Januári új műsor!

Januári új műsor! Januári új műsor!

Fellépnek: Négy szindarab! Négy tréfa!

László Rózi, Fereny Kár, Balogh Böske, 25 Cabaret szám!

Fellépnek: Nagy Endre, Fábrián Korn., Képf Jolán

Huszár, Sájó, Gabányi, Máhr, Kőváry.

Jegyek: Bárd-nál Kossuth Lajos-utca és Andrássy-út, Zipser-nél Andrássy-út 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút 28.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

A főváros legszebb családi mulatója.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Ma 1908. január 1-től fogva

az attractiók műsora.

Este 10 óráig: RENDES MŰSOR, azontul

Nemzetközi Cabaret

Soubrettek, diésusok, előadóművészek, párdalósok, humoristák, cabarettisták, gyorsköltők stb. stb.

Minden szám egy különlegesség.

Minden jelenet attractió

A műsor dus tartalma végett az előadás kezdete 8 órakor.

Telefon 15-10.

Varieté-Színház

ezelőtti Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 63. szám.

UJ MUSOR.

FREDEDLAWI

a világhírű átváltozó-művész teljesea új számokkal.

Socurs Blanche kombinált trambolin jelenet.

HARRY HOPKINS világhírű, Világbéke egy ketrecben

MORICZ, A FIATAL bohózat. Írta: Kardos Andor.

Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig

zene és táncz.

Hegrdűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

Vasár és ünneppapokon délután fél 4 órakor délutáni előadás nérszékelt előadás.

HÁZTARTÁS

Kürthy Emilné lapja, a magyar gazdasszonyok nélkülözhetetlen közlönye 1908. januárban kezdi meg XIV. évfolyamát. Mintegy 100 rovata a külső és belső háztartás minden ágára kiterjed. Ezenkívül több konyharecept.

Előfizetési ára:

Negyedéves 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor.

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., József körút 113.

1908. mutatónyezá mot kérté

Hétfőn, 1908. január hó 13-án este 1/33 órakor Royal-teremben

Ritchie Albany

hegedűművész hangversenye

Cornikoff Wladimir zongoraművész közreműködésével.

Jegyek: «Harmonia» zenemű és zongorakereskedésben IV., Váci-utca 20. kaphatók.

DELI S.

csemege-különlegességek

BUDAPEST,

Ferencz József-tér

CRESHAM-PALOTA.

Hirdetmény.

A Jászkerületi Népbank és Takarékpénztár évi rendes közgyűlése folyó 1908. évi február 2-án délelőtt 9 órakor fog Jászberényben az intézet tanácstermében megtartatja melyre a t. részvényesek meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

- 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907-ik évi zármérleg előterjesztése, a nyermény felosztása és a fölmentvény megadása fölötti határozathozatal.
2. A visszalépő 4 igazgatósági tag helyoinek beöltése.
3. Az alapszabályok 47. és 48-ik §§-ainak megváltoztatása.

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nap alatt az intézet helyiségében a részvényesek által megtekinthető.

Ezen közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek az alapszabályok 49-ik §-a értelmében felhivatnak, hogy az 1907-ik év végéig saját neveikre irt részvényeiket szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőzőleg legalább is 1 nappal déli 12 óráig az intézetnél térítvény ellenében letenni sziveskedjenek.

Jászberény, 1908. január 4.

Az igazgatóság.

Nászajándékok

jubileumra díszítványok, evőeszközök, műtári eszközök

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

művészi ékszerterelepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Ma es minden este

az óriási sikerű új műsor

Menetekel Lamore

Wegner Ch. Dieck

stb. stb.

Az előadás kezdete 8 órakor.

Jegyelővétele 10-1. és 3-6. Bővebbet a falragaszok.

Jegyelővétel: nappali pénztár: 10-1. és 3-6. é. u. 8-6-ig a színházban reggeli 10-12 óráig VÖRÖS ELEK cigányzene-kar hangversenyez.

Olcsó írógépek.

Néhány használt Remington, Yost, Underwood stb.

kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Gereben, Kristóf-tér 2.

Eau de Furdősó Cologne

meglepően frissítő és erősítő hatással.
Egyedüli szállító: **FERD. MÜLHERS** cs. és kir. udv. szállító
Köln a Rajna mellett.
Fiók: Bécs, IV/1, Heumühlgasse 3.
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerkereskedésekben

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használata eltávolít minden fogfájdalmat, biztosan megszünteti a fogak
ronlását s a kellemetlen szájízét. — Egy üveg szájviz ára 40 kraj-
czár, 80 krajczár, nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

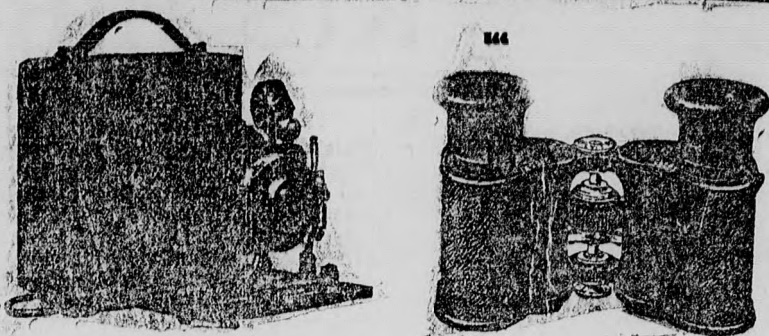
szaliczil vízzel használva neaneak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fog-
betegségek tovább terjedését is megakadályozza. Doboza 80 krajczár és 1 fnt 20 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 35 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor.
Minden főt elsorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.

MÜLLER J. L.

cs. és kir. udvari illatszerész és pipero-szappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Grammofonok, hangszerek, fegyverek,

látésővek és fényképező-gépek

részletfizetés
mellett
árfelemelés
nélkül
kaphatók

Autrecht és Goldschmied

áruházában

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve!

LELTÁROZÁS ELŐTT

a készletemen levő óra és ékszer árukat

feltűnő olcsón árusítom.

Nászajándékok, disztárgyak, evőeszközök, jutányos áron
való bevásárlására most **kedvező alkalom** nyílik.

POLGÁR KÁLMÁN

ékszertelepén

Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. l. em.

Vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve küldetik.

